

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Poziom studiów: jednolite magisterskie

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne i niestacjonarne

Wymiar kształcenia: 10 semestrów

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 308 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I - A. PRZYGOTOWANIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

A.1. Podstawy działań pedagogicznych

A.1.1. Historia wychowania i myśli pedagogicznej

Cel kształcenia: ukształtowanie kultury pedagogicznej poprzez poznanie dziejów wychowania i myśli pedagogicznej, budowanie rozumienia ewolucji procesów edukacyjnych oraz kształtowania się pedagogiki jako nauki, inicjowanie refleksji historycznej jako podstawy oceny współczesnych nurtów i systemów pedagogicznych.

Treści merytoryczne: historia wychowania i myśli pedagogicznej jako nauka, jej przedmiot badań oraz miejsce w systemie nauk społecznych. Wychowanie u ludów pierwotnych. Narodziny instytucji szkolnej w cywilizacjach Starożytnego Wschodu (źródła europejskiej kultury). Kształtowanie się myśli pedagogicznej i oświaty w średniowieczu – „renesans karoliński”, rozwój szkolnictwa kościelnego i początki uniwersytetów europejskich. Wpływ humanizmu i reformacji na rozwój myśli oraz praktyki pedagogicznej (J. Sturm, V. de Feltre, Szkoła Braci Wspólnego Życia, M. Luter, J. Kalwin). Idee oświatowe epoki Oświecenia oraz dorobek Komisji Edukacji Narodowej. Rozwój szkolnictwa europejskiego w XIX w. (J. H. Pestalozzi, A. Diesterweg, J. F. Herbart, F. Fröbel, H. Spencer, F. W. Humboldt). Prądy i kierunki w pedagogice przełomu XIX i XX w. - koncepcja Nowego Wychowania. Ideologia wychowawcza i szkolnictwo w Polsce międzywojennej. Szkolnictwo polskie podczas II wojny światowej. Kierunki przemian w szkolnictwie i wychowaniu w okresie Polski Ludowej. Podstawy europejskich tradycji edukacyjnych – modele wychowania oraz myśl pedagogiczna starożytnej Grecji i Rzymu (Platon, Arystoteles, M. Kwintyliusz). Szkolnictwo kościelne w wiekach średnich i jego przedstawiciele (św. Benedykt z Nursji, Wincenty z Beauvais, św. Tomasz z Akwinu). Zachodnioeuropejska i polska myśl edukacyjna doby Odrodzenia, Reformacji, Kонтрreformacji (szkolnictwo różnowiercze i jezuickie) (Erazm z Rotterdamu, J. L. Vives, T. Morus, A. F. Modrzewski, S. Marycjusz, S. Petrycy, E. Gliczner, M. Rej). Nowożytna myśl pedagogiczna w Europie w XVII i XVIII w. (M. Montaigne, J. A. Komeński, J. Locke, J.J. Rousseau). Położenie szkolnictwa polskiego w okresie oświecenia (reforma S. Konarskiego) oraz germanizacja i rusyfikacja szkolnictwa polskiego pod zaborami z uwzględnieniem szkolnictwa elementarnego /kwerenda archiwalna/. Przedstawiciele polskiej i europejskiej myśli pedagogicznej przełomu XIX i XX w. (B. F. Trentowski, E. Estkowski, J. Dietl, S. Staszic, T. Czacki, J. W. Dawid, J. Dewey, M. Montessori, G. Kerschenstainer, E. Durkheim, M. Weryho-Radziwiłłowiczowa, J. Korczak, M. Grzegorzewska). Oświata i szkolnictwo w Polsce w latach 1918-1939 (reforma J. Jędrzejewicza). Edukacja po transformacji (Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historyczny rozwój procesów wychowania i kształcenia w odniesieniu do europejskiej kultury, tradycji edukacyjnych oraz myśli pedagogicznej; dokonującą się na przestrzeni dziejów ewolucję procesów edukacyjnych oraz kształtowania się pedagogiki jako nauki, a także poszczególnych dyscyplin pedagogicznych.

Umiejętności (potrafi): na podstawie posiadanej wiedzy podjąć refleksję historyczną nad dziejami praktyki wychowania i nauczania w Europie i Polsce; krytycznie odnieść się do ideałów wychowawczych w poszczególnych epokach historycznych oraz współczesnej praktyki szkolnej i myśli pedagogicznej; korzystać ze źródeł do dziejów wychowania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): doceniania znaczenia i rozumienia kulturotwórczych i narodotwórczych procesów edukacyjnych w kontekście wychowania rodzinnego, szkolnego i pozaszkolnego oraz dbania o kształtowanie kultury pedagogicznej poprzez poznanie dziejów wychowania i myśli pedagogicznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.1.2. Podstawy pedagogiki

Cel kształcenia: wprowadzenie w podstawowe zagadnienia dotyczące statusu pedagogiki jako dyscypliny naukowej – geneza, przedmiot, podstawowe kierunki, relacje z innymi dyscyplinami oraz praktyka edukacyjną.

Treści merytoryczne: pedagogika jako nauka – geneza, etapy rozwoju, funkcje, status pedagogiki jako dyscypliny naukowej, filozoficzne podstawy pedagogiki, psychologiczne podstawy pedagogiki, system pojęciowy współczesnej pedagogiki, "pulsujące" pola badawcze współczesnej pedagogiki, kluczowe problemy edukacji, związki teorii pedagogicznej z praktyką edukacyjną, współczesne metafory edukacyjne, wybrane prądy i kierunki współczesnej pedagogiki (pedagogika krytyczna, emancypacyjna, pragmatyczna), uniwersytet wobec współczesnych wyzwań cywilizacyjnych. Podstawowe kategorie pedagogiki: edukacja, wychowanie, socjalizacja, uczenie się, nauczanie, aktywność, podmiotowość, kultura uczenia; środowiska wychowawcze – rodzina, środowisko lokalne; szkoła i grupa rówieśnicza; wybrane teorie i nurty wychowania: pedagogika Nowego Wychowania”, pedagogika waldorfska, pedagogika Montessori, pedagogika Janusza Korczaka, plan daltoński.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): status pedagogiki jako dyscypliny naukowej; wybrane współczesne nurty i teorie pedagogiczne.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać wiedzę z zakresu dyscypliny do obserwowania i rozumienia zjawisk pedagogicznych występujących w różnorodnych środowiskach wychowawczych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania i wypełniania indywidualnych i zespołowych zadań profesjonalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.1.3. Teoretyczne podstawy wychowania

Cel kształcenia: wprowadzenie w aktualne problemy wychowania jako bytu społecznego; poznanie zasad konstrukcji procesu wychowania i jego struktury; przygotowanie do analizy własnych przedzałożeń w podejściu do wychowania dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Treści merytoryczne: aksjologiczne, psychologiczne i socjologiczne podstawy wychowania; ideologie wychowania; proces wychowania i jego struktura; błędy wychowawcze; rola i znaczenie głównych środowisk wychowawczych; dziedziny wychowania; granice wychowania, samowychowanie wychowanie i socjalizacja jako procesy społeczne; uwarunkowania i procedura konstrukcji procesu wychowania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): współczesne teorie wychowania oraz ich wartość aplikacyjną; uwarunkowania i zasady konstrukcji procesu wychowania; rolę głównych środowisk i podmiotów wychowawczych w modelowaniu postaw i zachowań uczniów.

Umiejętności (potrafi): obserwować i analizować zjawiska i procesy wychowawcze z wykorzystaniem wiedzy z obszaru teorii wychowania; tworzyć sytuacje wychowawcze motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność; dobierać metody, formy i środki wychowania z perspektywy przyjętych celów wychowawczych oraz potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci oraz grupy przedszkolnej i klasy szkolnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych oraz indywidualnych i zespołowych działań wychowawczych w codziennej praktyce edukacyjnej; formowania właściwych postaw i zachowań dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym; projektowania sytuacji wychowawczych wprowadzających dzieci i uczniów w świat wartości.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.1.4. Teoretyczne podstawy kształcenia

Cel kształcenia: kształtowanie zrozumienia dydaktyki jako subdyscypliny pedagogicznej, jej przedmiotu badań, kluczowych koncepcji oraz powiązań z innymi naukami. Poznanie teorii i modeli kształcenia, analiza strategii nauczania, metod i form organizacyjnych w kontekście tradycyjnych oraz nowoczesnych podejść dydaktycznych. Doskonalenie umiejętności planowania procesu dydaktycznego: operacjonalizacja celów kształcenia, dobór treści i środków dydaktycznych oraz projektowanie efektywnych środowisk edukacyjnych. Wdrażanie do refleksji nad rolą nauczyciela i ucznia w procesie kształcenia, wpływu oczekiwań i stylu pracy nauczyciela w klasie na efektywność nauczania. Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy praktyk dydaktycznych.

Treści merytoryczne: dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna, przedmiot badań i główne zadania. Przełomowe koncepcje systemu szkolnego i ich przedstawiciele. Cele kształcenia i ich operacjonalizacja. Teorie doboru treści i zasady kształcenia. Organizacja procesu kształcenia. Proces uczenia się i jego uwarunkowania. Strategie/metody nauczania tradycyjne i epoki smartfona. Myślenie teorią o praktyce szkolnej – paradygmaty w dydaktyce (obiektywistyczne, konstruktywistyczno-interpretatywne i transformatywne). Edukacja monologowa i dialogowa. Rodzaje wiedzy przetwarzanej i generowanej w szkole. Oczekiwania nauczyciela jako czynnik warunkujący osiągnięcia uczniów. Poznawanie uczniów i motywowanie ich do nauki. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych w systemie szkolnym. Ocenianie uczniów w systemie szkolnym i jego konsekwencje. Środowisko materialne i organizacyjne procesów dydaktycznych. Semiotyczne odczytania przestrzeni klasy szkolnej. Proces edukacji – podstawowe pojęcia. Wybrane systemy dydaktyczne. Planowanie dydaktyczne w ujęciu praktycznym – cele i zasady kształcenia, metody i formy organizacyjne nauczania. Środki dydaktyczne w procesie kształcenia.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dydaktykę jako subdyscyplinę pedagogiczną, jej przedmiot badań i główne zadania; koncepcje systemu szkolnego, cele i zasady kształcenia oraz strategie nauczania; paradygmaty dydaktyczne, proces uczenia się i jego uwarunkowania; organizację procesu dydaktycznego, w tym ocenianie, motywowanie i potrzeby edukacyjne uczniów; znaczenie przestrzeni edukacyjnej i środków dydaktycznych w nauczaniu.

Umiejętności (potrafi): planować proces dydaktyczny i dobierać odpowiednie metody nauczania; analizować i stosować różne strategie kształcenia, uwzględniając technologie edukacyjne; oceniać potrzeby uczniów i dostosowywać metody dydaktyczne; krytycznie interpretować przestrzeń edukacyjną i jej wpływ na nauczanie; stosować zasady efektywnego motywowania uczniów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): refleksji nad teorią i praktyką dydaktyczną; etycznego i odpowiedzialnego wspierania uczniów w rozwoju; doskonalenia metod nauczania i wdrażania innowacji dydaktycznych; uwzględniania indywidualnych potrzeb uczniów i kształtowania przyjaznego środowiska edukacyjnego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.1.5. Logika

Cel kształcenia: pogłębienie umiejętności logicznego i krytycznego myślenia, analizy sytuacji, zwięzłego i jednoznacznego formułowania komunikatów, poprawnego przeprowadzania rozumowań, a w efekcie podejmowania skutecznych decyzji.

Treści merytoryczne: podstawowe pojęcia logiczne; działy logiki; znaczenie wyrażeń; język; kategorie syntaktyczne wyrażeń; akty mowy; normy; oceny; pytania; nazwa; relacje; zdanie; kryteria prawdziwości; zdanie analityczne, zdanie syntetyczne; klasyczny rachunek zdań; rozumowanie; definicje; rozumowanie potoczne; perswazja, manipulacja, argumentacja. Dyskusja i jej rodzaje. Kategorie syntaktyczne wyrażeń. Teoria nazw. Podstawy klasycznego rachunku zdań. Wynikanie logiczne, wynikanie analityczne. Uzasadnianie twierdzeń. Argumentacja. Budowanie argumentu. Związek między przesłankami a konkluzją. Wykorzystanie logiki formalnej do budowania argumentów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zagadnienia logiki formalnej, semiotyki i argumentacji oraz jak je zastosować w praktyce pedagogicznej, podstawowe zagadnienia związane z procesem komunikacji społecznej.

Umiejętności (potrafi): precyzyjnie formułować myśli – nazywać, definiować, wnioskować, argumentować; w dyskusjach zwiększać precyzję swego języka i dbać o logiczną stronę wypowiedzi, rozwijać u innych kreatywność, krytyczną refleksję oraz umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania umiejętności samodzielnego myślenia, projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły, przedszkola, stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.1.6. Współczesne koncepcje filozofii i etyki

Cel kształcenia: poznanie najważniejszych nurtów współczesnej filozofii i etyki.

Treści merytoryczne: podstawowe nurty i szkoły filozoficzne, zasadnicze koncepcje etyczne. Źródła i miejsce etyki i filozofii oraz ich przedmiotowe powiązania z innymi dziedzinami nauk. Etyka i filozofia w życiu człowieka oraz w budowaniu jego światopoglądu. Analiza problemów filozoficzno-etycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawy, nurty, szkoły filozofii współczesnej i etyki.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać swoją wiedzę, np. w budowaniu własnego światopoglądu, a także zrozumieć rolę filozofii i etyki w interpretacji świata i człowieka.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uzupełniania swojej wiedzy; dialogowania z osobami o odmiennych przekonaniach światopoglądowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.1.7. Pedeutologia

Cel kształcenia: zapoznanie z teoriami/koncepcjami pedeutologicznymi pozwalającymi na rozumienie złożoności pracy i rozwoju zawodowego nauczyciela oraz pozwalającymi na krytyczny namysł nad praktyką edukacyjną nauczyciela i własnym działaniem pedagogicznym.

Treści merytoryczne: pedeutologia jako subdyscyplina pedagogiczna, kierunki współczesnych badań pedeutologicznych; między zawodem a profesją – współczesne koncepcje profesjonalizmu w zawodzie nauczyciela; rozwój zawodowy nauczycieli – modele, kontrowersje, wyzwania; kariery zawodowe nauczycieli, tranzycje profesjonalne nauczycieli

na różnych etapach kariery zawodowej, współczesne koncepcje kształcenia nauczycieli, (auto)refleksja w pracy nauczyciela, ewaluacja w pracy nauczyciela, sieci współpracy i doskonalenie, standardy etyczne w pracy nauczyciela.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe koncepcje teoretyczne pozwalające na zrozumienie złożoności pracy i rozwoju zawodowego nauczyciela.

Umiejętności (potrafi): planować działania związane z rozwojem zawodowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych i rozwiązywania ich zgodnie z obowiązującymi standardami etycznymi.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

A.1.8. Filozofia wychowania

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami należącymi do obszaru zainteresowań współczesnej filozofii wychowania jako szczegółowej dyscypliny leżącej na pograniczu pedagogiki i filozofii.

Treści merytoryczne: filozofia wychowania jako filozofia szczegółowa, rozwój historyczny i współczesne style rozwijania filozofii edukacji. Ontologia wychowania – wychowanie jako byt. Wychowanie jako przedmiot poznania – epistemologia edukacji. Aksjologiczne podstawy wychowania. Wychowawcze znaczenie wybranych wartości. Filozofia wychowania jako etyka praktyczna. Etyka opisowa a podstawy wiedzy pedagogicznej. Metafizyka wychowania – poza granicą możliwości poznania: perspektywy światopoglądowe w edukacji. Metapedagogika: aksjomaty wychowania. Paradoksy i granice wychowania. Istota wychowania w ujęciu wybranych nurtów filozofii współczesnej (pozytywizm, pragmatyzm, tomizm i neotomizm, personalizm, hermeneutyka, filozofia spotkania, egzystencjalizm). Ideologia a edukacja. Postulaty dotyczące edukacji formułowane przez główne współczesne ideologie polityczne (konserwatyzm, liberalizm, socjoliberalizm, socjalizm, libertarianizm, komunitarianizm). Analiza i interpretacja jako podstawowe metody (techniki) badań filozoficznych (humanistycznych) – wybrane typy analiz. Definiowanie, wnioskowanie, argumentowanie jako instrumenty badawcze. Istnienie świata instytucji społecznych. Temporalność rzeczywistości a temporalność zjawisk edukacyjnych. Małe dzieci w obliczu problemów filozoficznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę filozoficznego myślenia o edukacji, różnicę między ideologiczną a filozoficzną perspektywą postrzegania problematyki wychowawczej i oświatowej; postulaty dotyczące problematyki edukacyjnej charakterystyczne dla wybranych nurtów filozofii współczesnej, a także te, formułowane przez główne współczesne ideologie polityczne; założenia wybranych metod badań humanistycznych (analizy i interpretacji).

Umiejętności (potrafi): wskazać nieoczywistość potocznych przekonań na temat edukacji; odczytywać i interpretować twierdzenia o edukacji zawarte w tekstach kultury; formułować racjonalne, krytyczne argumenty dotyczące poglądów pedagogicznych, w tym własnych, nawiązując do wybranych ujęć filozoficznych; racjonalnie uzasadnić uznanie oraz odrzucenie pewnych propozycji rozwiązań problemów edukacyjnych, korzystając przy tym z klasycznych źródeł informacji (literatura) oraz własnej wcześniejszej wiedzy i doświadczeń

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wyrażania przekonania o doniosłości przestrzegania zasad etycznych w relacjach edukacyjnych; respektowania nieuchronności i złożoności odpowiedzialności moralnej za podejmowane i zaniechane działania pedagogiczne; przestrzegania zasad uczciwości w sytuacjach edukacyjnych, w których uczestniczy.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.1.9. Współczesne problemy socjologii

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami, zjawiskami i pojęciami socjologicznymi oraz z historią socjologii i jej współczesnym dorobkiem teoretycznym i empirycznym.

Treści merytoryczne: twórcy socjologii i historyczne warunki jej powstania. Wiedza potoczna a wiedza naukowa. Wewnętrzne zróżnicowanie socjologii. Grupa społeczna – elementy konstytutywne, rodzaje grup społecznych. Socjalizacja – pojęcie, rodzaje socjalizacji, resocjalizacja, osobowość, tożsamość. Rodzina – pojęcie, modele rodziny w różnych epokach, typologia rodzin, funkcje rodziny, alternatywne formy życia rodzinnego. Kontrola społeczna – pojęcie, rodzaje kontroli społecznej; konformizm, dewiacja – rodzaje dewiacji. Wybrane socjologiczne teorie dewiacji. Stratyfikacja społeczna – pojęcie, typy, wybrane teorie stratyfikacji społecznej; pojęcia: klasy i warstwy społeczne; pojęcie i typy ruchliwości społecznej. Zróżnicowanie społeczno-zawodowe na przestrzeni lat; pojęcie i cechy charakterystyczne klasy średniej. Ubóstwo i wykluczenie społeczne – miary ubóstwa, skala ubóstwa w Polsce, przyczyny ubóstwa. Skala i cechy polskiej biedy. Migracje – typologia, przyczyny migracji, skutki migracji dla jednostki, rodziny i społeczeństwa. Globalizacja – wymiary i przyczyny globalizacji, spory teoretyczne o globalizację, wpływ globalizacji na życie. Socjologiczne metody badawcze. Proces badawczy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia socjologiczne; procesy socjalizacji i mechanizmy kontroli społecznej, mechanizmy funkcjonowania grup społecznych, klas i warstw społecznych oraz procesy ruchliwości społecznej.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się przyswojoną wiedzą socjologiczną do opisu zjawisk i procesów społecznych; wskazać ich przyczyny, przebieg i konsekwencje.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

A.1.10. Antropologia kulturowa

Cel kształcenia: zapoznanie z głównymi wątkami problemowymi antropologii kulturowej w kontekście ich znaczenia dla współczesnej pedagogiki oraz przybliżenie założeń głównych paradygmatów antropologii kulturowej i pojęć stosowanych do opisu różnych aspektów kultury, a także zwrócenie uwagi na zasięg spotykanych we współczesnym świecie różnic kulturowych i aspekt kulturowej współdeterminacji szeregu praktyk społecznych określających wtórnie kształt oczekiwanych dyspozycji osobowościowych i kompetencji społecznych.

Treści merytoryczne: antropologia kulturowa, społeczna, fizyczna i filozoficzna. Główne paradygmaty antropologii kulturowej. Siatka pojęć stosowanych do opisu i porównywania poszczególnych aspektów kultur. Kluczowe składniki kultury. Tożsamość i odmienność kulturowa. Typologie kultur. Dynamika kulturowa. Międzypokoleniowy przekaz kultury. Kultura a doświadczanie świata – międzykulturowe różnice w doświadczaniu wybranych aspektów rzeczywistości (czas, przestrzeń, związki rodzinne, dzieciństwo, ciało). Międzykulturowe różnice w podejściu do edukacji. Schyłek epoki antropocenu: posthumanizm, transhumanizm i zagadnienie kultur przyszłości.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane teorie i metody badawcze antropologii kulturowej oraz ich aplikacje do współczesnej pedagogiki, jak również zjawiska wpływające na przemiany kulturowe i złożone zależności pomiędzy nimi; znaczenie kluczowych pojęć stosowanych do opisu i porównywania kultur; zjawisko występowania historycznych i międzykulturowych różnic w zakresie postrzegania/doświadczania dzieciństwa, relacji rodzinnych, ról społecznych w strukturze rodziny, oczekiwań społecznych kierowanych pod adresem edukacji przedszkolnej i szkolnej oraz roli nauczyciela.

Umiejętności (potrafi): rozróżniać orientacje teoretyczno-metodologiczne w opisie i badaniu kultury, rozpoznawać i uwzględniać w projektowaniu i realizacji działań pedagogicznych ewentualne różnice międzykulturowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przedkładania uniwersalnych zasad i norm etycznych, w tym szczególnie zasady szacunku do każdego człowieka nad ewentualne, czasem trudne do

zrozumienia czy wręcz osobistego zaakceptowania różnice kulturowe; wykorzystywania wiedzy posiadanej z zakresu antropologii kulturowej do rozpoznawania kulturowej specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie dzieci oraz ich opiekunów.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

A.1.11. Komunikowanie interpersonalne

Cel kształcenia: doskonalenie umiejętności efektywnego porozumiewania się z ludźmi w różnych sytuacjach komunikacyjnych; pogłębianie wiedzy dotyczącej wybranych aspektów komunikowania; pobudzanie do refleksji nad przebiegiem i efektywnością codziennych kontaktów interpersonalnych; kształtowanie technik i zasad służących dochodzeniu do kompromisu; rozwijanie umiejętności skutecznego słuchania partnera komunikacyjnego; pogłębianie wiedzy z zakresu komunikacji niewerbalnej.

Treści merytoryczne: zasady komunikacji, język werbalny a niewerbalny w komunikacji; treść i relacja w komunikacji. Sposoby w grupie na: zapoznanie się, ustalanie kontraktu, integrowanie grupy, ewaluowanie z wykorzystaniem metod aktywizujących; sztuka dialogu; skuteczne prowadzenie grupy. Procesy grupowe; aktywne słuchanie; uczucia jako integralna część życia – jak je rozpoznawać, jak przeżywać na przykładzie wybranych "uczuć niekochanych" (częstych doznań podmiotów edukacji): zazdrość, agresja, wstyd. Teoria Gary'ego Chapmana: 5 języków miłości jako klucz do poprawy komunikacji nauczyciela z dziećmi, ich rodzicami, innymi nauczycielami. Porozumiewanie bez przemocy wg Marshalla Rosenberga w edukacji: wyrażanie komunikatów bez osądów moralnych; ocenianie oparte na wartościach; potrzeby a żądania i prośby; słuchanie innych z empatią; tworzenie wartościowych relacji między nauczycielem i uczniami; rozwiązywanie konfliktów wg PBP.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): procesy komunikacji między ludźmi i ich zakłócenia.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać sytuacje edukacyjne, by mobilizować wychowanków do samorozwoju, do analizowania przez dzieci i uczniów informacji otrzymywanych z otoczenia oraz podejmowania próby rozwiązywania trudnych sytuacji w sposób pozbawiony barier komunikacyjnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z różnymi osobami w sposób pozbawiony barier komunikacyjnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.1.12. Socjologia edukacji

Cel kształcenia: przygotowanie do uwzględniania aspektu socjologicznego w badaniach środowisk i procesów wychowawczych, do posługiwania się pojęciami i wynikami badań socjologicznych w rozwiązywaniu problemów pedagogicznych; kształtowanie umiejętności analizy podstawowych instytucji edukacyjnych i socjalizacyjnych, ich jawnych i ukrytych funkcji; stanu i zagrożeń oraz szans rozwojowych dzieci i młodzieży, zwłaszcza z uboższych kulturowo rodzin.

Treści merytoryczne: zarys rozwoju socjologii edukacji, jej przedmiot i funkcje wobec pedagogiki i praktyki edukacyjnej. Pole problemowe, paradygmaty, metody i funkcje. Współczesne ideologie edukacyjne. Społeczne i środowiskowe uwarunkowania edukacji, socjalizacji i inkulturacji. Nierówności społeczne, naznaczenie i wykluczenie. Społeczne bariery edukacji. Socjologiczne problemy kształcenia szkolnego. Przemoc w szkole. Reprodukacja kulturowa poprzez szkołę. Demokracja a edukacja. Równość szans edukacyjnych i ich wyrównywanie. Edukacja wobec wyzwań współczesności i wobec zmiany społecznej. Problemy ogólne socjologii edukacji: ocena, autorytet, władza. Analogie sytuacji nauczyciela/pedagoga, ucznia i rodzica. Ukryty program szkoły, jego przejawy i funkcje. Struktura społeczna a edukacja. Selekcje szkolne i ich społeczne uwarunkowania. Teoria naznaczania. Edukacyjne szanse życiowe. Socjopedagogiczne problemy dzieciństwa

i młodości w kontekście środowisk socjalizacyjnych; ich funkcje, znaczenie i patologie. Socjopedagogiczna problematyka płci.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): społeczne i kulturowe uwarunkowania wychowania, prawidłowości i relacje zachodzące w instytucjach edukacyjnych oraz znaczenie edukacji w tworzeniu kapitału kulturowego społeczeństwa; specyfikę poszczególnych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących, a także specyfikę ról uczestników działalności edukacyjnej

Umiejętności (potrafi): wykorzystać teorie z zakresu socjologii edukacji w celu analizowania, interpretowania i rozwiązywania problemów pedagogicznych; ocenić własne działania indywidualne i grupowe oraz określić obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zorientowania na aktywne uczestnictwo w grupach realizujących działania wychowawcze zgodnie z zasadami etyki zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.2. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

A.2.1. Pedagogika przedszkolna

Cel kształcenia: poszerzanie wiedzy na temat współczesnych poglądów obejmujących psychopedagogiczne podstawy pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym; analizowanie możliwości rozwojowych dziecka w wieku przedszkolnym; zapoznanie ze organizacją i funkcjonowaniem instytucji przedszkolnych, ze szczególnym uwzględnieniem działań ukierunkowanych na wspomaganie rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym; rozwijanie zainteresowań problemami pedagogiki przedszkolnej.

Treści merytoryczne: polska pedagogika przedszkolna w XXI wieku. Dziecko i dzieciństwo w nowożytnej myśli pedagogicznej. Dyskursy pedagogiki przedszkolnej. Dziecko jako naukowiec: Piagetowska teoria rozwoju poznawczego. Dziecko jako praktykant: Wygotskiego społeczno-poznawcza teoria rozwoju. Dziecko wielorako zdolne: Gardnera teoria inteligencji wielorakich. Organizacja uczenia się wspomagającego rozwój dziecka w wieku przedszkolnym. Placówki wychowania przedszkolnego w Polsce. Pedagogika Montessori. Przedszkola leśne. Pamięć dzieciństwa/przedszkola – biografia edukacyjna. Zabawa dzieci w wieku przedszkolnym – od zabawy na serio przez zabawę na niby do gry z regułami. Specyfika rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym – diagnoza funkcjonalna. Ramowy rozkład dnia w przedszkolu – wrażliwość na porządek w wieku przedszkolnym. Zasady pracy pedagogicznej w przedszkolu – normy wspólnego funkcjonowania w przestrzeni przedszkolnej. Organizacja przestrzeni w przedszkolu – przestrzeń i rzeczy jako środowisko wspomaganie rozwoju dziecka. Grupy jednorodne wiekowo czy zróżnicowane w przedszkolu – wady i zalety środowisk edukacyjnych. Dyscyplina w grupie przedszkolnej – kary i nagrody czy konsekwencje. Integracja w grupie przedszkolnej – budowanie relacji. Pułapki w pedagogice przedszkolnej – od idealizacji przez infantyлизację do instrumentalizacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię używaną w pedagogice przedszkolnej, jej źródła, miejsce oraz zastosowanie w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; procesy związane z wychowaniem i kształceniem w średnim dzieciństwie; organizację oraz funkcjonowanie instytucji przedszkolnych; alternatywne formy edukacji przedszkolnej; procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym; znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci; rolę innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego, inspirujących do planowania i organizacji własnej pracy; zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym, wynikające z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju, oraz uwarunkowane wpływem czynników środowiskowych i sposoby dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu pedagogiki przedszkolnej, w tym wybrane modele i koncepcje pedagogiczne; obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów; rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): refleksji, w tym krytycznej oceny, odnośnie do poziomu swojej wiedzy z zakresu pedagogiki przedszkolnej oraz do dalszego doskonalenia się; posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka; podejmowania wyzwań zawodowych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie edukacji przedszkolnej; pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci/uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.2.2. Pedagogika wczesnoszkolna

Cel kształcenia: zapoznanie z przedmiotem badań pedagogiki wczesnoszkolnej, jej powiązaniami interdyscyplinarnymi oraz współczesnymi koncepcjami edukacyjnymi. Kształtowanie krytycznej refleksji nad podstawą programową, modelem oceniania, podręcznikami oraz organizacją procesu kształcenia. Doskonalenie zrozumienia specyfiki uczenia się dzieci w wieku wczesnoszkolnym i – identyfikacji uwarunkowań rozwojowych, społecznych i edukacyjnych wpływających na proces kształcenia. Rozwijanie umiejętności dydaktycznych w zakresie projektowania rozwojowego środowiska edukacyjnego. Kształtowanie postawy refleksyjnej i innowacyjnej we wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań dydaktycznych.

Treści merytoryczne: pedagogika wczesnoszkolna jako subdyscyplina pedagogiczna i jej przedmiotowe, terminologiczne i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi. Prekursorzy współczesnej edukacji wczesnoszkolnej. Profil ucznia klas początkowych - podstawa programowa - program nauczania edukacji wczesnoszkolnej. Kształcenie zintegrowane w szkole - podmioty i źródła integracji. Odmiany integracji; mankamenty integracji w szkole. Rodzaje oceniania w szkole; ocenianie kształtujące a ocenianie sumujące. Ocena opisowa, jej istota i komponenty. Szkoła bez ocen. Podręcznik jako medium kultury i socjalizacji; dyskurs podręcznikowy i jego mankamenty. Pokolenie Alfa w szkole - bariery edukacyjne i rekomendacje. Uwarunkowania uczenia się dziecka; organizacja środowiska uczącego dziecka. Kompetencje kluczowe i ich kształtowanie u dziecka w wieku wczesnoszkolnym. STEAM jako podejście do edukacji współczesnego dziecka. Komunikacja na zajęciach w klasach początkowych. Związek mowy i myślenia; mowa eksploracyjna i wersja ostateczna. Rozwijanie myślenia krytycznego uczniów. Filozofowanie z dziećmi. Dziecięce uczenie się we współpracy i jego rola w rozwoju; warunki rozwojowej pracy grupowej. Socjalizacja na etapie wczesnoszkolnym i jej odmiany. Oporowanie dziecka jako warunek jego emancypacji. Praktyczne formy demokratyzacji życia szkolnego uczniów na etapie klas początkowych. Profilaktyka zagrożeń bezpieczeństwa dziecka. Pełnomocność ucznia- dryfująca idea edukacji wczesnoszkolnej. Wspieranie i rozwijanie kreatywności uczniów na etapie wczesnoszkolnym. Progi szkoły. Dojrzałość szkolna/gotowość szkolna/gotowość szkoły. Podstawa programowa - analiza krytyczna. Ukryty model „dziecka” we wczesnej edukacji. Podręczniki jako (rządowe) koncepcje nauczania – analiza krytyczna w różnych aspektach. Dyscyplina i kierowanie klasą szkolną. Kształcenie zintegrowane jako kształcenie dla rozwoju w perspektywie działań edukacyjnych. Ocenianie szkolne jako poznawanie ucznia – ujęcie praktyczne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pedagogikę wczesnoszkolną jako subdyscyplinę pedagogiczną i jej powiązania z innymi naukami; podstawę programową, modele kształcenia zintegrowanego oraz koncepcje oceniania w edukacji wczesnoszkolnej; różne podejścia do podręczników i ich rolę w procesie edukacji oraz socjalizacji dziecka; uwarunkowania uczenia się dziecka, znaczenie środowiska edukacyjnego oraz rozwój kompetencji kluczowych; strategie rozwijania myślenia krytycznego, kreatywności i komunikacji dzieci w klasach początkowych; proces socjalizacji dziecka w szkole i jego znaczenie dla kształtowania autonomii oraz postaw demokratycznych.

Umiejętności (potrafi): analizować i interpretować podstawę programową oraz podręczniki szkolne z perspektywy dydaktycznej i krytycznej; dobierać i stosować metody pracy wspierające rozwój dziecka w edukacji wczesnoszkolnej; projektować środowisko edukacyjne sprzyjające uczeniu się i współpracy dzieci; stosować różne formy oceniania, w tym ocenianie kształtujące i opisowe, oraz analizować ich wpływ na rozwój ucznia; wspierać rozwój myślenia krytycznego, filozofowania i kreatywności dzieci; planować i realizować działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa dzieci.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej refleksji nad edukacją wczesnoszkolną i wdrażania innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych; uwzględniania indywidualnych potrzeb uczniów i wspierania ich rozwoju w sposób holistyczny; promowania demokratyzacji życia szkolnego oraz wzmacniania autonomii ucznia; odpowiedzialnego projektowania i organizowania środowiska edukacyjnego zgodnie z aktualnymi koncepcjami pedagogicznymi.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.2.3. Refleksyjny praktyk w przedszkolu – konwersatorium

Cel kształcenia: kształtowanie postawy refleksyjnego praktyka; przygotowanie do systematycznego namysłu nad własną pracą pedagogiczną, doskonalenie warsztatu profesjonalnego.

Treści merytoryczne: refleksja w zawodzie nauczyciela – podstawy teoretyczne. Uruchamianie refleksji nad działaniem profesjonalnym w przedszkolu w oparciu o zgromadzone obserwacje. Analiza zdarzeń krytycznych konstruowanych podczas praktyki wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu. Autorefleksja z wykorzystaniem dokumentacji z praktyki ciągłej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu metodykę pracy pedagogicznej w przedszkolu i możliwości elastycznego zastosowania procedur dydaktycznych w praktyce edukacyjnej.

Umiejętności (potrafi): obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne w przedszkolu, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej, dokonywać ich interpretacji i wyciągać wnioski dla własnej praktyki zawodowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań i innowacyjnych zadań w zakresie edukacji przedszkolnej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

A.2.4. Współczesne modele edukacji dziecka

Cel kształcenia: rozpoznanie współczesnych modeli edukacji dziecka jako zasobu konstruującego warsztat pracy nauczyciela; rozpoznanie metod nauczania stosowanych w tych modelach jako inspiracji do poszukiwań własnej ścieżki rozwoju zawodowego.

Treści merytoryczne: ewolucja modeli edukacji dziecka (konteksty historyczne), model edukacji oparty na integracji społecznej (razem z dzieckiem) (np. Reggio Emilia), model edukacji zintegrowanej opartej na konstruowaniu wiedzy (Autorska szkoła Podstawowa „Żak”), alternatywne modele edukacji w Polsce (Sternik, Waldorff, edukacja domowa, szkoły demokratyczne, Wrocławska Szkoła Przyszłości, Szkoły STO, itp.). Modele edukacji w wybranych kulturach edukacyjnych (International School, edukacja skandynawska, edukacja

w krajach deprywacji szkolnej, np. Afryka, Brazylia), współczesne modele edukacyjne (rozwiązania praktyczne na przykładzie analizy wybranych propozycji ze strony Edutopia.org), modele pracy z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): modele współczesnej edukacji dziecka (szkoły, przedszkola, edukacji domowej i innych współczesnych form edukacji) oraz ich wartości aplikacyjne; w pogłębionym stopniu strukturę i funkcje modeli edukacyjnych oraz alternatywnych form edukacji; podstawy, cele, organizację oraz funkcjonowanie współczesnych modeli edukacyjnych, w tym modele edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji; zagadnienie edukacji międzykulturowej, problemy edukacji w obszarach deprywacji i w obliczu doświadczeń migracyjnych; dobre praktyki stosowane w modelach edukacji dziecka; rolę innowacji pedagogicznych stosowanych w modelach edukacji dziecka, inspirujących do planowania i organizacji własnej pracy; w pogłębionym stopniu zasady działania systemów i instytucji edukacyjnych w poznanych modelach edukacyjnych.

Umiejętności (potrafi): analizować skuteczność modeli edukacyjnych w kontekście uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia; skutecznie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w rozpoznawaniu współczesnych modeli edukacyjnych; zaplanować działania na rzecz własnego rozwoju zawodowego w kontekście wykorzystania poznanych modeli edukacji dziecka.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej polegających na włączaniu modeli edukacyjnych do własnych zasobów warsztatu pracy nauczyciela; projektowania działań zmierzających do rozwoju przedszkola lub szkoły w kontekście korzystania z poznanych modeli edukacji; samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej związanej z modelami edukacji dziecka, także z użyciem technologii informacyjnych, w tym korzystania z zasobów cyfrowych (także w języku angielskim).

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

A.2.5. Refleksyjny praktyk w szkole – konwersatorium

Cel kształcenia: budowanie refleksyjnego podejścia do sytuacji edukacyjnych i wychowawczych; rozwijanie umiejętności łączenia teorii z praktyką pedagogiczną.

Treści merytoryczne: analizowanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych w kontekście poznanych teorii pedagogicznych. Dyskusja nad sytuacjami pedagogicznymi doświadczanymi podczas praktyk pedagogicznych. Próby szukania praktycznych rozwiązań doświadczanych i obserwowanych w czasie praktyki trudności związanych z pracą nauczyciela. Poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań autorskich i tzw. dobrych praktyk adekwatnie do rozważanych sytuacji dydaktycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): potrzebę interpretowania i projektowania autorskich działań pedagogicznych w kontekście teoretycznym, adekwatnie do indywidualnej specyfiki rozwoju uczniów; zakres wsparcia dziecka przez jego środowisko społeczne i konieczność podejmowania własnych działań pedagogicznych korzystając z innowacyjnych rozwiązań i tzw. dobrych praktyk.

Umiejętności (potrafi): analizować sytuacje dydaktyczne i wychowawcze w kontekście psychologicznym i pedagogicznym; dokonywać ewaluacji działań pedagogicznych i proponować własne rozwiązania sytuacji wychowawczych i dydaktycznych w perspektywie własnego rozwoju zawodowego; analizować i interpretować zdarzenia pedagogiczne korzystając z teorii naukowej w obszarze pedagogicznym i dydaktycznym; podejmować aktywnie badania, korzystając np. z metody *action research* własnych działań pedagogicznych i dydaktycznych – samodzielnie odkrywać autorskie strategie działań pedagogicznych i dydaktycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): budowania własnych kompetencji pedagogicznych; korzystania z zasobów środowiska szkolnego, zwłaszcza z relacji zaufania wobec rodziców dziecka, a także z kompetencji specjalistów szkolnych; podejmowania innowacyjnych działań na rzecz indywidualnego rozwoju ucznia, także poprzez włączanie rodziców w działania pedagogiczne wobec ich dziecka; postawy refleksyjnego praktyka w działaniach indywidualnych i zbiorowych na rzecz środowiska społecznego szkoły i ucznia.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

A.2.6. Rozwiązywanie trudnych sytuacji wychowawczych

Cel kształcenia: zapoznanie z zagadnieniami związanymi z trudnymi sytuacjami wychowawczymi oraz poszerzanie wiedzy na temat metod, technik i strategii rozwiązywania sytuacji trudnych wychowawczo.

Treści merytoryczne: charakterystyka środowiska wychowawczego, definicja sytuacji trudnych wychowawczo. Różnorodność podejmowanych działań ukierunkowanych na rozwiązywanie sytuacji trudnych wychowawczo (działania monitorujące, działania interwencyjne, psychoprofilaktyka problemów wychowawczych i edukacyjnych). Zachowania agresywne i wybuchy złości. Zachowanie dyscypliny w klasie. Trudności wychowawcze związane ze zmianami i kryzysami w życiu rodziny. Strategie rozwiązywania sytuacji trudnych wychowawczo – zorientowane na nauczyciela. Strategie rozwiązywania sytuacji trudnych wychowawczo – oparte na współpracy (metoda Gordona, metoda Rosenberga i inne).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): teoretyczny status pojęcia trudnych sytuacji wychowawczych, rodzaje trudnych sytuacji wychowawczych oraz ich uwarunkowania; strategie rozwiązywania trudnych sytuacji wychowawczych.

Umiejętności (potrafi): dokonywać wglądu we własne dyspozycje i możliwości rozwojowe, co wpływa na umiejętność rozwiązywania trudnych sytuacji wychowawczych; zastosować wiedzę w praktyce, stosując wybrane strategie rozwiązywania sytuacji trudnych; poddać refleksji procesy zachodzące w relacji z dzieckiem przejawiającym trudności wychowawcze; dostosować własne oddziaływania do potrzeb wychowanków.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): argumentowania i wyjaśniania określonych trudnych sytuacji wychowawczych; refleksji nad oddziaływaniami wychowawczymi; wrażliwego budowania relacji z innymi, szczególnie w ramach pracy z dzieckiem przejawiającym trudności wychowawcze; pogłębiania wiedzy z zakresu strategii oddziaływania wychowawczego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

A.2.7. Kultura relacji nauczyciel – dziecko

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawową wiedzą z zakresu komunikowania się i metodami porozumiewania się z uczniem, z akcentem na prawidłowe relacje nauczyciel-uczeń. Rozwijanie kompetencji z zakresu technik asertywnego zachowania się i przestrzegania etyki pedagogicznej w relacjach z uczniami. Przygotowanie do skutecznego pełnienia roli nauczyciela. Poznanie i zrozumienie procesów psychologicznych warunkujących efektywną pracę nauczyciela. Zdobycie umiejętności psychologicznych pozwalających na efektywne wykonywanie zawodu nauczyciela.

Treści merytoryczne: teorie komunikacji społecznej; obraz siebie nauczyciela i obraz dziecka jako podstawa właściwych relacji w klasie szkolnej; umiejętności asertywnego zachowania się nauczyciela i uczniów; zadania nauczyciela w rozwijaniu kompetencji komunikacyjnych uczniów; zasady etyki pedagogicznej w pracy z dzieckiem w przedszkolu i w szkole.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia, wykorzystywane w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać kompetencje komunikacyjne oraz prezentować własne pomysły, sugestie i wątpliwości, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych i poglądów różnych autorów; prowadzić debatę, dialogowo rozwiązywać konflikty oraz budować atmosferę bezpieczeństwa i akceptacji uczestników komunikacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad w środowisku, pogłębionej refleksji nad dylematami etycznymi profesji nauczyciela i ich skutkami dla rozwoju dzieci.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

A.3. Podstawy psychologii dla nauczycieli

A.3.1. Psychologia ogólna

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawową terminologią psychologiczną oraz wiedzą dotyczącą struktury osobowości i prawidłowości przebiegu procesów psychicznych u człowieka.

Treści merytoryczne: współczesna psychologia i zakres jej badań. Wybrane psychologiczne koncepcje natury człowieka. Procesy poznawcze. Myślenie. Twórczość w działalności człowieka; dziedziny, kryteria, rodzaje. Inteligencja a zdolności. Style poznawcze. Psychologia potrzeb i moralności. Procesy motywacyjne. Pojęcie normy w psychologii. Osobowość a temperament i charakter. Przyczyny zaburzeń. Zdrowie psychiczne a osobowość dojrzała. Psychologia, pedagogika, psychiatria – różnice i podobieństwa. Przetwarzanie informacji sensorycznej: percepcja, wrażliwość zmysłowa, złudzenia, czynniki determinujące percepcję. Pamięć: funkcje, cechy, teorie zapominania. Uczenie się. Różnice indywidualne w zakresie cech temperamentu. Procesy emocjonalne. Funkcjonowanie w warunkach stresu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): współczesne teorie psychologiczne człowieka oraz ich wartości aplikacyjne w pracy pedagoga.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać wiedzę psychologiczną do analizy sytuacji pedagogicznych i zaproponować możliwe rozwiązania zaistniałych problemów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy z rodzicami, nauczycielami i specjalistami – z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, zgodnie z zasadami etyki zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.3.2. Psychologia rozwoju i wychowania

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy o przedmiocie badań psychologii rozwojowej, kluczowych pojęciach i teoriach rozwoju psychicznego, podstawach diagnozy i metodach badań nad rozwojem psychicznym oraz ukształtowanie podstawowych schematów myślenia o zjawisku rozwoju psychicznego w ciągu życia.

Treści merytoryczne: rozwój, zmiany rozwojowe, metody badania rozwoju. Znaczenie więzi opiekun-dziecko dla późniejszego rozwoju. Zasady i prawidłowości rozwoju człowieka w okresie noworodkowym, niemowlęcym, poniemowlęcym, przedszkolnym, wczesnym szkolnym, adolescencji i dorosłości. Rozwój fizyczny, psychiczny, poznawczy, emocjonalny, moralny, seksualny i społeczny człowieka. Rozwój osobowości od niemowlęctwa do późnej dorosłości. Psychologiczne uwarunkowania procesu wychowania. Czynniki i mechanizmy rozwoju. Modele i rodzaje przywiązania. Specyfika rozwojowa okresu noworodkowego, niemowlęcego, poniemowlęcego, przedszkolnego, wczesnoszkolnego, adolescencji i dorosłości. Rozwój osobowości od niemowlęctwa do późnej dorosłości. Psychologiczne uwarunkowania procesu wychowania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne, a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać.

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): projektowania i wdrażania działań mających na celu edukację aksjologiczną i wychowanie do wartości – wprowadzania dzieci lub uczniów w świat wartości.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.3.3. Psychologia kliniczna dziecka

Cel kształcenia: zapoznanie z teoretycznymi podstawami, jak i praktycznymi aspektami psychologii klinicznej dziecka; poznanie prawidłowości (normy) oraz psychopatologii występujących w obszarze rozwoju psychicznego dziecka, w tym szerokiej gamy zaburzeń tego okresu; uzyskanie podstawowej umiejętności rozpoznawania trudności występujących w przebiegu różnych zaburzeń psychicznych oraz nabycie wiedzy dotyczącej metod diagnozy i pomocy skierowanej zarówno do dzieci, jak i ich rodziców; kształtowanie postawy etycznej niezbędnej w pracy nauczyciela i pedagoga.

Treści merytoryczne: teoretyczne podstawy psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Wiedza dotycząca rozwoju – jej rola w kontekście pracy z dziećmi. Perspektywa psychopatologii rozwojowej. Koncepcje zaburzeń psychicznych występujących w okresie dzieciństwa. Psychologiczna diagnoza kliniczna dziecka – typy diagnozy, metody, etyka w procesie diagnostycznym. Wybrane problemy analizowane w ramach psychologii klinicznej dziecka. Zaburzenia rozwoju: niepełnosprawność intelektualna, zaburzenia ze spektrum autyzmu, ADHD, zaburzenia mowy i komunikacji, specyficzne zaburzenia uczenia się. Zaburzenia emocjonalne: zaburzenia nastroju, zaburzenia lękowe, zaburzenia przywiązania. Zaburzenia związane ze stresem i traumą. Zaburzenia seksualności u dzieci. Zaburzenia związane ze zdrowiem somatycznym. Teorie i modele analizy zdrowia i zaburzeń zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży. Pomoc psychologiczna – rodzaje, formy oraz odbiorcy. Uczeń z zaburzeniami rozwoju (niepełnosprawność intelektualna, zaburzenia ze spektrum autyzmu, ADHD, zaburzenia mowy i komunikacji, specyficzne zaburzenia uczenia się), zaburzeniami emocjonalnymi (zaburzeniami nastroju, zaburzeniami lękowymi, zaburzeniami przywiązania), zaburzeniami związanymi ze stresem i traumą, zaburzeniami seksualności oraz zaburzeniami związanymi ze zdrowiem somatycznym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): prawidłowości związane z rozwojem psychicznym okresu dzieciństwa i możliwe zaburzenia występujące w tym obszarze, w tym psychologiczne koncepcje zaburzeń psychicznych; czynniki ochronne i czynniki ryzyka związane z nieprawidłowościami pojawiającymi się w okresie dzieciństwa; podstawy psychologicznej diagnozy klinicznej i pracy pomocowej z dziećmi i ich rodzinami.

Umiejętności (potrafi): zidentyfikować przejawy różnych zaburzeń psychicznych występujących w okresie dzieciństwa; rozpoznać potencjalne przeszkody dla prawidłowego funkcjonowania dziecka w środowisku przedszkolnym i szkolnym; określić jakiego rodzaju wsparcie psychospołeczne jest potrzebne dzieciom zmagającym się z różnymi trudnościami w rozwoju psychicznym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy z innymi specjalistami w celu podjęcia wspólnego działania na rzecz dziecka; wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej w swojej działalności zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

A.4. Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego

A.4.1. Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami z zakresu psycholingwistyki i lingwoedukacji w odniesieniu do nabywania, kształcenia i rozwijania języka obcego przez dziecko w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Treści merytoryczne: język jako instrument myślenia i poznawania świata. Psychologiczne i pedagogiczne zasady dwujęzyczności. Kompetencja językowa i jej składowe. Rola języka pierwszego (ojczystego) w nauce języka obcego. Specyfika komunikacji w języku obcym. Lingwodiagnostyka kształcenia językowego uczniów klas I – III. Zakłócenia w akwizycji języka obcego i sposoby ich przezwyciężania. Projektowanie działań wspierających kształcenie językowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawy nauczania dzieci języków obcych w oparciu o psychologiczne teorie rozwoju i pedagogiczne zasady dotyczące wczesnoszkolnej edukacji językowej.

Umiejętności (potrafi): wskazać psychologiczne i pedagogiczne czynniki mające wpływ na dostosowanie sposobu nauczania języka obcego odpowiednio do potrzeb dzieci w młodszym wieku szkolnym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): praktycznego zastosowania teorii i zasad, jakie nabył w trakcie poznawania psychologicznych i pedagogicznych podstaw nauczania dzieci języka obcego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

II - B. PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE NAUCZYCIELI PRZEDSZKOLI I KLAS I-III SZKOŁY PODSTAWOWEJ, JAKO PRZYGOTOWANIE DO INTEGRACJI TREŚCI NAUCZANIA

B.1. Język polski

B.1.1. Język polski

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy merytorycznej o współczesnym języku polskim, niezbędnej do planowania i działań edukacyjnych na poziomie wczesnej edukacji w zakresie edukacji polonistycznej. Zapoznanie ze współczesnymi pojęciami i tendencjami rozwojowymi polszczyzny. Doskonalenie umiejętności w zakresie poprawnego posługiwania się językiem w mowie i w piśmie, kształtowanie wrażliwości językowej i kultury słowa.

Treści merytoryczne: język jako najważniejsze narzędzie kulturowe. Język i jego funkcje. Sytuacja języka ogólnopolskiego i problemy jego rozwoju. Główne cechy języka ogólnopolskiego XX wieku. Charakterystyka współczesnego systemu językowego polszczyzny i jego podsystemów w ujęciu funkcjonalnym. Mówienie i pisanie jako kluczowe umiejętności językowe. Komunikacja językowa – szanse i ograniczenia. Język a tekst, podział tekstów według różnych kryteriów. Semantyczne i formalne kryteria oceny tekstów pisanych, przykłady analizy i oceny różnego typu tekstów na poziomie wczesnej edukacji. Poznawanie przez dziecko języka w świetle wybranych teorii. Podstawy fonetyki i fonologii: powstawanie głosek, cechy artykulacyjne i akustyczne samogłosek i spółgłosek, zjawiska fonotaktyki w potoku mowy ludzkiej, zasady akcentowania obowiązujące w języku polskim. Wprowadzenie do morfologii: morfem a wyraz, analiza morfemowa wyrazów. Fleksja: podstawowe pojęcia, analiza fleksyjna, ćwiczenia w typowych i nietypowych odmianach różnych części mowy. Słowotwórstwo: podstawowa terminologia podsystemu słowotwórczego, ćwiczenia w rozpoznawaniu różnych rodzajów formantów (prefiks, sufix, interfiks); sposoby bogacenia języka. Ćwiczenia w doskonaleniu wypowiedzi ustnej i pisemnej. Styl i jego odmiany, analiza stylistycznej wartości środków językowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): funkcjonalne posługiwanie się pojęciami z zakresu wiedzy o języku; metody analizy, oceny i interpretacji tekstów językowych pisanych przez dzieci jako wytworów kultury, a także zasady komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłócenia.

Umiejętności (potrafi): funkcjonalnie posługiwać się pojęciami z zakresu wiedzy o języku; dokonać analizy i interpretacji tekstów pisanych przez dzieci w odniesieniu do zjawisk kulturowych; wyróżniać wśród zjawisk językowych kategorie prymarne i sekundarne odpowiednie dla dziecka w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym; wypowiadać się w mowie i w piśmie w sposób klarowny, spójny i precyzyjny, konstruując rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi na określone temat; zaplanować działania na rzecz własnego rozwoju wiedzy i umiejętności językowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami merytorycznymi do wspierania dzieci lub uczniów w zakresie rozwoju języka polskiego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

B.2. Język obcy

B.2.1. Język obcy 1

Cel kształcenia: kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych (rozumienie tekstu słuchanego, czytanego, mówienie, pisanie), na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) zgodnie z tabelą wymagań Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalających na posługiwanie się językiem angielskim w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, rozumienie i reagowanie na proste komunikaty, używanie podstawowych zwrotów i wyrażeń codziennego użytku w celu zaspokojenia konkretnych potrzeb, umiejętność pisania prostych tekstów, notatek i wiadomości, zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzania wiedzy i ćwiczenia odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.

Treści merytoryczne: wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego z zakresu następujących tematów: zapoznanie się, system edukacji i szkolnictwa wyższego, opis człowieka i osobowości, rodzina, uczucia, podróże, nauka języków obcych i migracja, udzielanie rad, tradycyjne role kobiet i mężczyzn, zażalenia, aktualności z kraju i zagranicy, wyrażanie własnych opinii; gramatyka: odmiana czasowników, formy czasowe, pytania bezpośrednie, składnia czasowników, zdania złożone podrzędnie i współrzędnie, zaimki dzierżawcze, stopniowanie przymiotników i przysłówków, tryb rozkazujący; doskonalenie wszystkich sprawności językowych; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień; wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): materiał leksykalny i gramatyczny niezbędny do rozumienia i formułowania wypowiedzi w języku angielskim na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) zgodnie z tabelą wymagań Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) i proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin kursu.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) zgodnie z tabelą wymagań Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalającym na rozumienie tekstów czytanych, słuchanych, mówienie

i pisanie z wykorzystaniem słownictwa dotyczącego życia codziennego i prywatnych zainteresowań jak też specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, uczenia się przez całe życie, współdziałania w grupie przyjmując w niej różne role oraz pracy samodzielnej, kreatywności, inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

B.2.2. Język obcy 2

Cel kształcenia: kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych (rozumienie tekstu słuchanego, czytanego, mówienie, pisanie), na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) zgodnie z tabelą wymagań Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalających na posługiwanie się językiem angielskim w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, tj. sprawne rozumienie znaczenia głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych im spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, uczelni, czasu wolnego itd.; radzenie sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, wymagających wymiany informacji, które mogą się zdarzyć podczas podróży w rejonie, gdzie mówi się danym językiem; tworzenie prostych, spójnych wypowiedzi na tematy, które są znane lub są przedmiotem zainteresowania; opisywanie doświadczeń, wydarzeń, marzeń, nadziei i aspiracji, zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzania wiedzy i ćwiczenia odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; wprowadzenie i wyćwiczenie kolejnych elementów podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów umożliwiającej korzystanie z literatury fachowej w języku angielskim, formułowanie problemów i stawianie pytań.

Treści merytoryczne: wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego z zakresu następujących tematów: czas wolny, środki masowego przekazu, doświadczenia życiowe, marzenia i plany na przyszłość, czynności życia codziennego, poczucie szczęścia, pozyskiwanie informacji; gramatyka: formy czasowe, pytania bezpośrednie i pośrednie, odmiana zaimków osobowych, zdania względne, czasowniki modalne; doskonalenie wszystkich sprawności językowych; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień; wprowadzenie i wyćwiczenie kolejnych elementów podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): materiał leksykalny i gramatyczny niezbędny do rozumienia i formułowania wypowiedzi w języku angielskim, na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) zgodnie z tabelą wymagań Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) i proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin kursu

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalającym na rozumienie tekstów czytanych, słuchanych, mówienie i pisanie z wykorzystaniem słownictwa dotyczącego życia codziennego i prywatnych zainteresowań jak też specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, uczenia się przez całe życie, współdziałania w grupie przyjmując w niej różne role oraz pracy samodzielnej, kreatywności, inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

B.2.3. Język obcy 3

Cel kształcenia: kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych (rozumienie tekstu słuchanego, czytanego, mówienie, pisanie), na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) zgodnie z tabelą wymagań Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalających na posługiwanie się językiem angielskim w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, tj. rozumienie szerszego kontekstu wypowiedzi pisemnych i ustnych oraz wytworów środków masowego przekazu jak też literatury, umiejętność samodzielnego wyrażania myśli i nawiązywania interakcji w każdej sytuacji związanej z podróżowaniem, pracą i życiem codziennym, opisywanie doświadczeń i planów w sposób spójny i zrozumiały z podaniem krótkiego uzasadnienia, opinii i poglądów, zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzania wiedzy i ćwiczenia odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; wprowadzenie i wyćwiczenie kolejnych elementów terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów umożliwiającich korzystanie z angielskojęzycznych źródeł, skuteczne formułowanie argumentów, opinii i wniosków w kontekście akademickim i zawodowym.

Treści merytoryczne: wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego z zakresu następujących tematów: miejsce zamieszkania (wady, zalety), ogłoszenia i poradniki, miasta kiedyś i dziś, stolice kulturalne Europy, biografie znanych artystów, nowoczesne technologie, wiek (wady, zalety), prasa i telewizja; gramatyka: formy czasowe, pytania bezpośrednie i pośrednie, odmiana zaimków osobowych, zdania względne, czasowniki modalne; doskonalenie wszystkich sprawności językowych; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień; wprowadzenie i wyćwiczenie kolejnych elementów podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): materiał leksykalny i gramatyczny niezbędny do rozumienia i formułowania wypowiedzi w języku angielskim na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) zgodnie z tabelą wymagań Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) i proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin kursu.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim na określonym poziomie biegłości docelowo B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalającym na rozumienie tekstów czytanych, słuchanych, mówienie i pisanie z wykorzystaniem słownictwa dotyczącego życia codziennego, prywatnych zainteresowań jak też specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, uczenia się przez całe życie, współdziałania w grupie przyjmując w niej różne role oraz pracy samodzielnej, kreatywności, inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

B.2.4. Język obcy 4

Cel kształcenia: kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych (rozumienie tekstu słuchanego, czytanego, mówienie, pisanie) na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) zgodnie z tabelą wymagań Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, tj. rozumienie głównych idei skomplikowanych tekstów, w tym artykułów, raportów i literatury, umiejętność argumentowania i uzasadniania opinii pozwalających na

uczestniczenie w dyskusjach na tematy szerokiego zakresu oraz płynną komunikację w każdej sytuacji życia codziennego i zawodowego, znajomość aspektów kulturowych krajów danego obszaru językowego w celu poszerzania wiedzy, rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji, a także kształtowania kompetencji interkulturowych; wprowadzenie i wyćwiczenie kolejnych elementów terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów w celu interpretowania danych, planów, projektów, dokonywania analizy, streszczania informacji z tekstów akademickich i specjalistycznych oraz przedstawiania prezentacji multimedialnej w języku angielskim.

Treści merytoryczne: wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego z zakresu następujących tematów: kariera zawodowa, święta i zwyczaje, emocje i zmysły, film, przestępstwa i katastrofy, wynalazki i nowinki technologiczne; gramatyka: tryb przypuszczający, zdania warunkowe, formy czasowe, strona bierna, mowa zależna, czasowniki modalne, zdania przydawkowe; doskonalenie wszystkich sprawności językowych, struktur, form gramatycznych i konstrukcji językowych poprzez pracę z angielskojęzycznymi tekstami i dokumentami dotyczącymi zagadnień związanych z kierunkiem studiów; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i możliwości; wprowadzenie i wyćwiczenie kolejnych elementów podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): materiał leksykalny i gramatyczny niezbędny do rozumienia i formułowania wypowiedzi w języku angielskim na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) zgodnie z tabelą wymagań Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) i proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin kursu.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalającym na rozumienie tekstów czytanych, słuchanych, mówienie i pisanie z wykorzystaniem słownictwa dotyczącego życia codziennego i prywatnych zainteresowań jak też specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, uczenia się przez całe życie, współdziałania w grupie przyjmując w niej różne role oraz pracy samodzielnej, kreatywności, inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

B.3. Matematyka

B.3.1. Matematyka

Cel kształcenia: rozwinięcie wiedzy o strukturach matematycznych. Budowanie rozumienia związków matematyki z uczestnictwem w kulturze. Budowanie narzędzi rozwiązywania zadań nietypowych i problemów matematycznych.

Treści merytoryczne: podstawowe pojęcia matematyczne w różnych kontekstach. Idee matematyczne pokazujące związki matematyki z przyrodą jak ciąg Fibonacciego czy złoty podział. Definiowanie wiedzy matematycznej i myślenia matematycznego. Rozwiązywanie problemów matematycznych. Uzasadnianie osobistych koncepcji matematycznych. Analiza zagadnień matematycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): programową wiedzę matematyczną, narzędzia myślenia matematycznego.

Umiejętności (potrafi): odkrywać prawidłowości matematyczne, tworzyć problemy matematyczne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w grupie, planowania własnego rozwoju kompetencji matematycznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

B.4. Edukacja społeczno-przyrodnicza

B.4.1. Edukacja społeczno-przyrodnicza

Cel kształcenia: poszerzanie zasobu wiedzy na temat procesów i zjawisk zachodzących w środowisku przyrodniczym i społeczno-kulturowym. Rozwijanie umiejętności obserwowania i analizowania zjawisk natury przyrodniczej i społecznej, a także dostrzegania i rozumienia wzajemnych związków między światem przyrody i światem społecznym. Kształtowanie postawy przyjaznej środowisku.

Treści merytoryczne: pojęcie i składniki środowiska przyrodniczego. Bogactwo i różnorodność świata przyrody. Wzajemne powiązania między elementami środowiska przyrodniczego. Pogoda, klimat, mikroklimat. Fenologiczne, klimatyczne i astronomiczne pory roku. Zjawiska fizyczne i chemiczne w przyrodzie. Zmiany ziemskiego klimatu – przyczyny, modele rozwoju, konsekwencje. Społeczne, filozoficzne i kulturowe aspekty ochrony środowiska naturalnego. Historia cywilizacji i wynalazków, znaczące odkrycia i podróże geograficzne. Problemy społeczne, ekonomiczne i polityczne współczesnego świata. Społeczeństwo obywatelskie i jego rola w państwie demokratycznym. Życie w wybranych ekosystemach lądowych i wodnych. Miejsce Ziemi w Układzie Słonecznym, ruch obiegowy i obrotowy Ziemi, zaćmienie Słońca i Księżyca. Składniki pogody, przyrządy służące do ich pomiaru, kalendarz pogody. Właściwości substancji i ich mieszanin. Zjawiska elektryczne i magnetyczne; dźwięk i światło. Budowa i funkcjonowanie organizmu człowieka. Piramida żywienia, racjonalne odżywianie się, zdrowy styl życia.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): powiązanie edukacji dzieci w przedszkolu i w szkole z procesami i zjawiskami zachodzącymi w środowisku przyrodniczym i społeczno-kulturowym.

Umiejętności (potrafi): obserwować zjawiska natury społecznej i przyrodniczej, poszukiwać i przetwarzać informacje na ich temat i wykorzystywać w sytuacjach edukacyjnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania działań na rzecz ciągłego doskonalenia siebie i swoich kompetencji zawodowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

B.5. Informatyka

B.5.1. Informatyka

Cel kształcenia: zapoznanie z aktualną wiedzą z zakresu informatyki i technologii informacyjno-komunikacyjnej, zrozumienie zasad działania komputera, doskonalenie sposobów wykorzystania komputera i oprogramowania użytkowego oraz przygotowanie do świadomego i krytycznego wykorzystywania narzędzi technologii informacyjne w celu rozwiązywania problemów pojawiających się w toku studiów, w pracy zawodowej nauczyciela oraz w pracy z dziećmi i uczniami.

Treści merytoryczne: cyfrowe trendy: najważniejsze statystyki dotyczące technologii informacyjno-komunikacyjnych i ich wpływ na społeczeństwo; podstawowe pojęcia i zasady informatyki z zakresu, w jakim ma ona zastosowanie w pracy z dziećmi lub uczniami; „Internet of things”; „AI - Artificial Intelligence”; wykorzystanie komputera w epoce cyfrowej, rola technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji i w procesie uczenia się przez całe życie; teorie uczenia się w społeczeństwie cyfrowym; uwarunkowania zawodowego rozwoju z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej i informatyki, certyfikaty dla nauczycieli w zakresie IT; społeczeństwo informacyjne i wpływ informatyki na rozwój społeczeństwa: społeczne aspekty informatyki i jej zastosowań, przykłady wykorzystania technologii informatycznych we współczesnym społeczeństwie; podstawowe zasady związane z projektowaniem algorytmów oraz ich realizacją przy użyciu komputera; zasady organizacji

i funkcjonowania urządzeń elektronicznych, komputerów i sieci komputerowej oraz ich wykorzystania; prawo autorskie a technologia informacyjna; zagrożenia w wirtualnym świecie: bezpieczeństwo komputera i bezpieczeństwo użytkownika. Nabycie praktycznych umiejętności wykorzystywania narzędzi technologii informacyjnej i programów użytkowych w pracy zawodowej nauczyciela oraz w pracy z dziećmi i uczniami, a także w celu samodzielnego realizowania zadań wynikających z toku studiów: zagadnienia z zakresu posługiwania się aplikacjami komputerowymi w celu nabycia umiejętności logicznego i algorytmicznego myślenia, modelowania rzeczywistych sytuacji, wyszukiwanie informacji z różnych źródeł, ich gromadzenie, przetwarzanie i wykorzystywanie poprzez użycie metod i technik wywodzących się z informatyki.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia i zasady informatyki z zakresu, w jakim ma ona zastosowanie w pracy z dziećmi lub uczniami; zasady modelowania rzeczywistych sytuacji i reprezentowania danych, gromadzenia danych i ich przetwarzania; zasady projektowania algorytmów oraz ich realizacji przy użyciu komputera; zasady organizacji i funkcjonowania urządzeń elektronicznych, komputerów i sieci komputerowej oraz ich wykorzystania; społeczne aspekty informatyki i jej zastosowań, wpływu informatyki na rozwój społeczeństwa oraz zagrożenia w świecie wirtualnym; uwarunkowania zawodowego rozwoju z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej i informatyki oraz komputerowe programy edukacyjne przeznaczone dla najmłodszych uczniów.

Umiejętności (potrafi): poszukiwać, gromadzić i przetwarzać informacje, a także wykorzystywać je w krytyczny sposób; rozwiązywać problemy wymagające zastosowania technologii informacyjnej poprzez dobór i odpowiednie wykorzystanie właściwych narzędzi informatycznych i oprogramowania: zaprojektować i uruchomić na komputerze prosty algorytm; zaprojektować prostą, funkcjonalną bazę danych; ocenić walory użytkowe komputerowego programu edukacyjnego; zorganizować bezpieczne środowisko pracy z komputerem.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystywania technologii informacyjnej w swojej pracy zawodowej oraz w procesie dydaktycznym i samokształceniowym; ciągłego dokształcania się i podnoszenia swoich kompetencji w tym zakresie; świadomego wykorzystywania cudzej własności intelektualnej oraz poszanowania autorskiego prawa do oprogramowania, a także zapewnienia bezpieczeństwa dzieci bądź uczniów znajdujących się pod jego opieką.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

B.6. Plastyka

B.6.1. Plastyka

Cel kształcenia: zapoznanie z pedagogicznymi podstawami kształcenia plastycznego umożliwiającymi jego umiejscowienie w systemie wszechstronnego rozwoju dziecka; zapoznanie z wybranymi koncepcjami i modelami edukacji plastycznej; ukształtowanie umiejętności tworzenia przekazów wizualnych, analizy twórczości dziecięcej w celu wspierania samodzielnej aktywności plastycznej oraz skutecznego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych; wzmocnienie umiejętności plastycznych.

Treści merytoryczne: środki wyrazu plastycznego. Forma, kompozycja i perspektywa. Techniki plastyczne w ujęciu dydaktyczno-wychowawczym. Podziały dzieł sztuki. Sztuka prehistoryczna i starożytna. Sztuka średniowieczna i nowożytna. Nowoczesność w sztuce. Awangarda i oblicza sztuki współczesnej. Identyfikowanie treści z zakresu edukacji plastycznej w podstawie programowej wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej. Określanie fazy rozwoju twórczości plastycznej dziecka i analiza wybranych wytworów plastycznych. Kształtowanie nawyków biernego i czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez uczestnictwo w wystawach. Formy rozwijania wrażliwości estetycznej uczniów.

Praktyczne zastosowanie wiedzy o środkach wyrazu artystycznego w pracach plastycznych. Tworzenie przekazów wizualnych w podstawowych technikach plastycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): klasyczne i współczesne teorie dotyczące sztuk wizualnych i edukacji plastycznej, uczenia się i nauczania lub kształcenia plastyki oraz ich wartości aplikacyjne; w pogłębionym stopniu strukturę i funkcje instytucji kulturalnych oraz alternatywnych form edukacji plastycznej; podstawy, cele, organizację oraz funkcjonowanie instytucji animacyjnych i kulturalnych.

Umiejętności (potrafi): krytycznie oceniać i twórczo korzystać z teorii dotyczących edukacji plastycznej; rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia plastyczne dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania plastycznego; wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania plastyki, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy; dobierać, tworzyć, testować i modyfikować techniki, materiały, środki plastyczne oraz metody edukacji plastycznej adekwatnie do celów wychowania i kształcenia

Kompetencje społeczne (jest gotów do): formowania właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki; budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

B.7. Muzyka

B.7.1. Muzyka

Cel kształcenia: przekazanie podstawowej wiedzy o muzyce, kulturze muzycznej i edukacji muzycznej. Kształtowanie umiejętności posługiwania się językiem muzyki na potrzeby edukacyjne.

Treści merytoryczne: muzyka artystyczna. Muzyka ludowa i etniczna. Muzyka popularna. Kultura muzyczna – współczesne problemy i wyzwania. Edukacja muzyczna – zarys dziejów i podstawy psychopedagogiczne. Pięć form aktywności muzycznej - wprowadzenie. Piosenka i jej wykorzystanie na etapie wczesnej edukacji. Elementy utworu muzycznego (na przykładzie piosenek). Nuty, wartości rytmiczne, pauzy, klucze, skale i gamy. Elementy rytmiki Dalcroze’a oraz systemów Orffa i Kodaly’a. Aktywne słuchanie muzyki wg Batii Strauss – gra na instrumentach i tworzenie muzyki.

Tworzenie własnych schematów rytmicznych i realizacja w ruchu oraz za pomocą gestodźwięków. Prezentacje wybranych utworów z podkreśleniem ich walorów muzyczno-tekstowych oraz edukacyjnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): klasyczne i współczesne teorie dotyczące kultury muzycznej i edukacji muzycznej, teorie uczenia się i nauczania lub kształcenia muzyki oraz ich wartości aplikacyjne.

Umiejętności (potrafi): krytycznie oceniać i twórczo korzystać z teorii kształcenia muzyki; tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci lub uczniów do nauki muzyki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia muzycznego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): projektowania i wdrażania działań mających na celu edukację i wychowanie do wartości estetycznych – wprowadzanie dzieci lub uczniów w świat wartości artystycznych (muzycznych).

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

B.8. Technika

B.8.1. Technika

Cel kształcenia: zapoznanie z zakresem realizacji celów i treści edukacji technicznej dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie wspierania rozwoju myślenia technicznego oraz kształtowanie umiejętności projektowania różnorodnych działań technicznych; nabywanie umiejętności planowania pracy, doboru i wykorzystania narzędzi i materiałów, a także właściwego przygotowania stanowiska pracy oraz zachowania zasad bezpieczeństwa podczas jej wykonywania.

Treści merytoryczne: cele i zadania edukacji technicznej w kształceniu zintegrowanym; analiza podstawy programowej w zakresie edukacji technicznej w nauczaniu przedszkolnym i wczesnoszkolnym; sytuacja dziecka w świecie współczesnej techniki – edukacja techniczna jako źródło informacji i wiadomości o świecie, myśli technicznej i nowoczesnych technologiach; rozwijanie sprawności technicznych dziecka poprzez wykonywanie różnych prac wytwórczych; zasady dotyczące bezpieczeństwa i higieny podczas pracy oraz organizacji stanowiska pracy; przemiany w koncepcjach kształcenia technicznego dzieci.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): założenia, cele i treści kształcenia ogólnotechnicznego dzieci lub uczniów; sytuację dziecka w świecie współczesnej techniki; cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie techniki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania; współczesne koncepcje i modele edukacji technicznej w Polsce i na świecie.

Umiejętności (potrafi): popularyzować podstawy wiedzy technicznej wśród dzieci lub uczniów; zapewnić warunki bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w otoczeniu techniki; zademonstrować umiejętność rozwiązywania praktycznych problemów związanych z techniką.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promocji zasad bezpiecznego posługiwania się urządzeniami technicznymi; fachowego wspierania zainteresowania dzieci lub uczniów techniką.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

B.9. Wychowanie fizyczne

B.9.1. Wychowanie fizyczne 1

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi pojęciami, strukturą oraz piśmiennictwem z zakresu kultury fizycznej. Uzyskanie wiedzy i umiejętności do samodzielnego prowadzenia zajęć z elementami gier i zabaw zespołowych oraz sportów indywidualnych.

Treści merytoryczne: doskonalenie umiejętności ruchowych, techniki i taktyki sportów drużynowych, sportów indywidualnych oraz zabaw ruchowych. Autorskie programy zajęć z elementami wychowania fizycznego, sportu, rekreacji, aktywności pro zdrowotnej. Pomiar sprawności fizycznej: testy sprawnościowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pozytywny wpływ ćwiczeń fizycznych na organizm człowieka oraz sposoby podtrzymania zdrowia i sprawności fizycznej; sposoby organizacji indywidualnych zajęć o charakterze rekreacyjnym.

Umiejętności (potrafi): wykonywać ćwiczenia ruchowe przydatne w podnoszeniu sprawności fizycznej oraz w rekreacyjnym uprawianiu wybranej dyscypliny; bezpiecznie korzystać z obiektów i urządzeń sportowych oraz sędziować rywalizację w rekreacyjnej formie uprawianej dyscypliny.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współdziałania z innymi uczestnikami zajęć, szybkiego komunikowania się oraz odpowiedzialności za wykonywanie wyznaczonych zadań.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

B.9.2. Wychowanie fizyczne 2

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi pojęciami, strukturą oraz piśmiennictwem z zakresu kultury fizycznej. Uzyskanie wiedzy i umiejętności do samodzielnego prowadzenia zajęć z elementami gier i zabaw zespołowych oraz sportów indywidualnych.

Treści merytoryczne: nauka i doskonalenie umiejętności technicznych i taktycznych w następujących dyscyplinach sportowych do wyboru: piłka siatkowa, piłka nożna, koszykówka, badminton, tenis stołowy, tenis, unihokej, gimnastyka, różne formy aerobiku i ćwiczeń fizycznych z muzyką oraz ćwiczeń na siłowni. Atletyka terenowa i lekkoatletyka, turystyka rowerowa i kajakowa, łyżwiarstwo, narciarstwo alpejskie, pływanie. Podnoszenie sprawności fizycznej. Przekazywanie wiedzy na temat przepisów w poszczególnych dyscyplinach sportu oraz korzyści zdrowotnych w wyniku uprawiania kultury fizycznej. Zdobywanie umiejętności organizowania czasu wolnego w aktywny sposób. Zajęcia w formie ćwiczeń praktycznych na obiektach sportowych UWM oraz obozach.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pozytywny wpływ ćwiczeń fizycznych na organizm człowieka oraz sposoby podtrzymania zdrowia i sprawności fizycznej; sposoby organizacji indywidualnych zajęć o charakterze rekreacyjnym.

Umiejętności (potrafi): wykonywać ćwiczenia ruchowe przydatne w podnoszeniu sprawności fizycznej oraz w rekreacyjnym uprawianiu wybranej dyscypliny; bezpiecznie korzystać z obiektów i urządzeń sportowych oraz sędziować rywalizację w rekreacyjnej formie uprawianej dyscypliny.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współdziałania z innymi uczestnikami zajęć, szybkiego komunikowania się oraz odpowiedzialności za wykonywanie wyznaczonych zadań.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

B.10. Edukacja zdrowotna

B.10.1. Podstawy edukacji zdrowotnej

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy na temat zdrowia, czynników je warunkujących, profilaktyki najczęstszych chorób i zaburzeń oraz zagadnień dotyczących promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. Zwiększenie zainteresowania własnym zdrowiem i uwrażliwienie ich na zdrowie pacjentów poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz dzieci i młodzieży szkolnej.

Treści merytoryczne: podstawowa terminologia związana z edukacją zdrowotną i promocją zdrowia. Czynniki warunkujące zdrowie i zdrowy styl życia. Koncepcje i podstawy teoretyczne edukacji zdrowotnej. Edukacja zdrowotna w promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pole przedmiotowe edukacji zdrowia i podstawowe pojęcia z zakresu omawianego przedmiotu; czynniki psychofizyczne oraz społeczne warunkujące prawidłowy bądź zaburzony stan zdrowia człowieka.

Umiejętności (potrafi): poprawnie wnioskować na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł; zastosować wiedzę w sytuacjach konfrontacji ze zjawiskami typowymi, ale też w sytuacjach wymagających indywidualnego podejścia; zidentyfikować i poddać analizie czynniki natury psychofizycznej wpływające na zachowanie zdrowia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wyznaczenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

B.10.2. Pierwsza pomoc przedmedyczna

Cel kształcenia: aktualizacja i uzupełnienie wiedzy oraz umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy osobom dorosłym i dzieciom.

Treści merytoryczne: zasady prowadzenia działań ratunkowych na miejscu zdarzenia. Aspekty prawne udzielenia pierwszej pomocy. Przyczyny zatrzymania krążenia ze szczególnym uwzględnieniem nagłych zagrożeń krążeniowych i oddechowych. Łańcuch przeżycia. Ocena

poszkodowanego, udrożnienie dróg oddechowych, ocena oddechu, wezwanie pomocy, ocena oznak krążenia, postępowanie przy niedrożności dróg oddechowych, ułożenie pacjenta w pozycji bocznej). Wstępne badanie urazowe. Postępowanie w obliczu wystąpienia urazu. Wywiad SAMPLE BLS i AED (podstawowe zabiegi ratujące życie i automatyczna zewnętrzna defibrylacja u osób dorosłych). BLS i AED (podstawowe zabiegi ratujące życie i automatyczna zewnętrzna defibrylacja u dzieci i niemowląt). Rany oraz urazy tkanek miękkich i narządu ruchu: rany, złamania, skręcenia, stłuczenia. Zagrożenia krążeniowe oraz inne rozpoznania internistyczne zagrażające życiu: zawał mięśnia sercowego, napad duszności (astma), napad drgawkowy (epilepsja), omdlenie, hipoglikemia w przebiegu cukrzycy. Niemechaniczne czynniki urazowe - poparzenie termiczne i chemiczne, porażenie prądem elektrycznym. Pozorowane akcje ratunkowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu rozwój człowieka w cyklu życia w aspekcie biologicznym, psychologicznym oraz społecznym, zwłaszcza w okresie dzieciństwa; zasady udzielania pierwszej pomocy.

Umiejętności (potrafi): generować rozwiązania konkretnych problemów i modelować przebieg ich rozwiązania; skutecznie udzielać pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznego uzupełniania swojej wiedzy i doskonalenia umiejętności, do krzewienia postawy dbałości o zdrowie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

B.11.1. Edukacja historyczna i regionalna

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy z zakresu edukacji historycznej i regionalnej oraz dziedzictwa kulturowego regionu w szkole i przedszkolu. Poszerzanie wiedzy o historii, tradycji i kulturze poszczególnych regionów Polski jako źródła „małych ojczyzn” oraz społeczeństwa wielokulturowego, międzykulturowego i transkulturowego współczesnej Polski. Uświadomienie znaczenia dziedzictwa regionalnego dla szkolnej edukacji historycznej. Odkrywanie elementów tradycji regionalnej i kultury rodzimej oraz wdrażanie ich do pracy szkoły.

Treści merytoryczne: edukacja historyczna i regionalna – pojęcia, rodzaje, cele, zadania; Dziedzictwo kulturowe i jego znaczenie dla rozwoju „małych ojczyzn”; Struktura kulturowa współczesnej Polski – znaczenie społeczeństwa wielokulturowego, międzykulturowego i transkulturowego dla kreowania nowych tradycji regionalnych; Regiony etnograficzne Polski – przykład „małych ojczyzn”; Warmia i Mazury – dziedzictwo wielokulturowe, uwarunkowania społeczno-kulturowe i przyrodniczo-geograficzne, gwara, wybitni przedstawiciele, muzyka i legendy Warmii i Mazur; Zastosowanie gier planszowych, e-materiałów dydaktycznych, e-map i obrazów oraz terenowych zajęć dydaktycznych w realizacji edukacji historycznej i regionalnej w szkole i przedszkolu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane zagadnienia dotyczące edukacji historycznej i regionalnej, dziedzictwa kulturowego regionu edukacji oraz międzykulturowej.

Umiejętności (potrafi): pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem regionalnym, kulturowym, przy wykorzystaniu kompetencji międzykulturowych oraz transkulturowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): formowania właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów wobec historii i kultury regionalnej, w tym troski o swoją "małą ojczyznę"; promowania postawy otwartości w stosunku do osób pochodzących z różnych środowisk oraz adaptowania się w społeczeństwie transkulturowym.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

III - C. WSPIERANIE ROZWOJU DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM I MŁODSZYM WIEKU SZKOLNYM

C.1. Gra na instrumentach szkolnych 1

Cel kształcenia: opanowanie podstaw gry na dzwonkach. Odczytanie i realizacja prostych zapisów nutowych wybranych piosenek dziecięcych i prostych utworów instrumentalnych. Umiejętność grania indywidualnego i zespołowego, opanowanie podstaw metodyko nauczania na instrumencie.

Treści merytoryczne: ćwiczenia praktyczne w zakresie opanowania podstaw gry na dzwonkach (technika i aparat gry). Czytanie zapisu nutowego (wartości rytmiczne, metrum, wysokości nut), zagadnienia interpretacyjne (dynamika, agogika, artykulacja, sonorystyka, frazowanie), podstawy metodyki nauki gry na instrumentach, gra solowa i w zespole.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): sposoby i techniki gry na dzwonkach a także sposoby ich wykorzystania w procesie edukacji; podstawy metody nauki gry na dzwonkach.

Umiejętności (potrafi): planować i przeprowadzać zajęcia z gry na dzwonkach, dostosowane do ich możliwości dzieci, w sposób zindywidualizowany oceniać ich osiągnięcia, rozwijać ich zainteresowania muzyczne, wykorzystywać potencjał tkwiący w zajęciach muzycznych w kontekście działań muzykoterapeutycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania nowych wyzwań związanych z edukacją muzyczną w obszarze gry na dzwonkach; kształtowania właściwych postawy dzieci wobec kultury muzycznej, angażowania ich w proces stopniowego poznawania wartościowania tej kultury.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

C.2. Gra na instrumentach szkolnych 2

Cel kształcenia: opanowanie podstaw gry na fłażolecie i szkolnych instrumentach perkusyjnych, odczytanie i realizacja prostych zapisów nutowych wybranych piosenek dziecięcych i prostych utworów instrumentalnych. Umiejętność grania indywidualnego i zespołowego, opanowanie podstaw metodyko nauczania na instrumentach.

Treści merytoryczne: ćwiczenia praktyczne w zakresie opanowania podstaw gry na fłażolecie i szkolnych instrumentach perkusyjnych (technika i aparat gry, oddech, zadęcie). Czytanie zapisu nutowego (wartości rytmiczne, metrum, wysokości nut), zagadnienia interpretacyjne (dynamika, agogika, artykulacja, sonorystyka, frazowanie), podstawy metodyki nauki gry na instrumentach, gra solowa i w zespole.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): sposoby i techniki gry na flecie prostym i fłażolecie, zna podstawy metodyki nauczania gry na tych instrumentach, zna zasady prawidłowego oddychania i jego wykorzystania w procesie gry, rozumie zasady specyficznej dla tych instrumentów notacji muzycznej, zna sposoby wykorzystania gry na tych instrumentach w kontekście innych aktywności muzycznych dzieci – słuchania muzyki, śpiewu oraz ruchu przy muzyce).

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać uzdolnienia muzyczne dzieci, organizować i przeprowadzać zajęcia z gry na flecie prostym i fłażolecie w sposób dostosowany do możliwości poszczególnych dzieci; skutecznie animować zespołowe zajęcia muzyczne uwzględniające ich edukacyjny i terapeutyczny charakter, rozwijać zainteresowania muzyczne wychowanków.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań związanych z grą na flecie prostym i fłażolecie, doskonalenia swoich umiejętności, animowania i moderowania wybranych sposobów uczestnictwa w kulturze muzycznej swoich wychowanków.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

C.3. Gra na instrumentach szkolnych 3

Cel kształcenia: opanowanie podstaw gry na flecie prostym i keyboardzie, odczytanie i realizacja prostych zapisów nutowych wybranych piosenek dziecięcych i prostych utworów instrumentalnych. Umiejętność grania indywidualnego i zespołowego, opanowanie podstaw metodyki nauczania gry na instrumentach.

Treści merytoryczne: ćwiczenia praktyczne w zakresie opanowania podstaw gry na flecie prostym i keyboardzie (technika i aparat gry, oddech, zadęcie). Czytanie zapisu nutowego (wartości rytmiczne, metrum, wysokości nut), zagadnienia interpretacyjne (dynamika, agogika, artykulacja, sonorystyka, frazowanie), podstawy metodyki nauki gry na instrumentach, gra solowa i w zespole.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): sposoby i techniki gry na pianinie/keyboardzie i szkolnych instrumentach perkusyjnych, zna sposoby ich wykorzystania w procesie edukacyjnym (tworzenie prostych akompaniamentów do piosenek dziecięcych i innych wybranych utworów instrumentalnych), zna podstawy metodyki nauczania gry na tych instrumentach i metodyki prowadzenia małych zespołów muzycznych.

Umiejętności (potrafi): planować i przeprowadzać zajęcia z gry na pianinie/keyboardzie i szkolnych instrumentach perkusyjnych, potrafi dostosować ich poziom zaawansowania do możliwości poszczególnych dzieci, w sposób indywidualizowany prowadzić naukę i oceniać osiągnięte postępy, animować zajęcia zespołowe w oparciu zarówno o realizację tradycyjnego zapisu nutowego jak i rozwijanych umiejętności improwizacyjnych poszczególnych dzieci.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania nowych wyzwań związanych z obszarem gry na pianinie/keyboardzie i szkolnych instrumentach perkusyjnych oraz prowadzeniem zespołów muzycznych, rozwijania swoich kompetencji wykonawczych i interpersonalnych, inicjowania czynnego uczestnictwa w kulturze muzycznej zarówno w odniesieniu do siebie jak i swoich wychowanków.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

C.4. Wychowawcze aspekty pracy z dzieckiem

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy na temat wybranych metod i form pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE).

Treści merytoryczne: optymalne strategie wychowawcze dostosowane do potrzeb edukacyjnych dzieci: z niepełnością intelektualną; z niepełnosprawnościami ruchowymi; niewidomych i słabo widzących; niesłyszących i słabo słyszących; z autyzmem; z niepełnosprawnością sprzężoną, z chorobami przewlekłymi; z poważnymi zaburzeniami w komunikowaniu się; ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; wybitnie zdolnymi; w specyficznej aktualnej sytuacji egzystencjalnej (np. w żałobie). Komunikaty blokujące porozumienie się podmiotów edukacji (dziecka i nauczyciela); osądy moralne a sądy wartościujące w procesie komunikacji. Rozpoznawanie i wyrażanie swoich (nauczyciela-terapeuty) oraz dzieci uczuć i potrzeb – jako klucz do porozumienia się. 4 komponenty pomocne w kontakcie z drugą osobą – stosowanie modelu PBP M. Rosenberga; praca z rodzicami dzieci o SPE; Dziecko krzywdzone - diagnoza, interwencja. Specjalne potrzeby edukacyjne dziecka w kontekście indywidualnym i grupowym. Kategorie osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych i optymalne strategie wychowawcze dostosowane do ich potrzeb. Założenia teorii M. Rosenberga Porozumienie bez Przemocy z wykorzystaniem praktycznym w sytuacjach konfliktowych pomiędzy dziećmi, rodzicami a nauczycielami, dzieckiem a rodzicem, nauczycielem a dzieckiem. Wskazówki do pracy z dzieckiem o SPE. Dziecko ze SPE a postawy wychowawcze rodziców. Rozpoznawanie dziecka krzywdzonego i możliwości pomocy. Grupa rówieśnicza wobec dziecka ze SPE. Rozpoznawanie i wykorzystywanie potencjału dziecka ze SPE.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rozwój człowieka w cyklu życia w aspekcie jego specjalnych potrzeb edukacyjnych; rolę nauczyciela terapeuty dzieci w różnych placówkach edukacyjnych i instytucjach wspierających rozwój dzieci.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki i psychologii do analizowania i interpretowania problemów pedagogicznych; wykorzystywać podstawową wiedzę na temat motywów i wzorców ludzkich zachowań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne dotyczące ucznia.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

C.5. Podstawy wiedzy o dzieciństwie i kulturze dziecięcej

Cel kształcenia: zapoznanie z kulturowymi i społecznymi uwarunkowaniami dzieciństwa oraz kulturą kreowaną przez dzieci. Poznanie i refleksyjny osąd twórczości dorosłych dla dzieci w zakresie literatury, filmu, ilustracji, zabawek. Kształcenie umiejętności wykorzystywania kultury dziecięcej w procesie dydaktycznym w szkole.

Treści merytoryczne: koncepcje dziecka i dzieciństwa (*Childhood Studies*) i ich uwarunkowania kulturowe i społeczne. Przełom w podejściach do badań nad dzieckiem i dzieciństwem. Dziecięce kultury rówieśnicze i ich charakterystyka w obszarach: współpraca i przyjaźń, autonomia i kontrola; konflikty i różnicowanie. Folklor dziecięcy jako praktyka bycia w świecie. Działania dorosłych na rzecz wspierania i rozwijania kultury dziecięcej. Mediatyzacja dzieciństwa. Zanikanie dzieciństwa. Dzieciństwo jako wytwór kultury. Przestrzeń i miejsca dzieciństwa. Dzieci z obszarów biedy i zaniedbań kulturowych. Dziecko odmienne kulturowo w Polsce. Dzieciństwo waloryzowane migracją. Globalizacja dzieciństwa. Wytwory kultury dziecięcej a edukacja. Dziecko-obywatel. Partycypacja dziecięca.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): koncepcje dziecka i dzieciństwa (*Childhood Studies*) i ich uwarunkowania kulturowe i społeczne; dziecięce kultury rówieśnicze; rolę kultury dla kształtowania osobowości dziecka; interdyscyplinarne zagadnienia dobrostanu dziecka.

Umiejętności (potrafi): analizować i diagnozować zjawiska społeczne i kulturowe służące edukacji dziecka, procesom kształtowania osobowości i przekazywania wartości; formułować i opracowywać strategie uprzystępniania dzieciom dzieł sztuki, wartościowych twórców kultury opracowanych z myślą o dzieciach.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): refleksji, w tym krytycznej oceny, odnośnie do poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu problematyki dzieciństwa; budowania więzi w środowisku dziecka z różnymi podmiotami i wykorzystywania jakości kultury do budowania jego tożsamości; uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego w zakresie partycypacji dziecięcej w edukacji wczesnoszkolnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

C.6. Strategie stymulowania rozwoju i aktywizacji dziecka

Cel kształcenia: zapoznanie ze strategiami rozwoju dziecka, a także z koncepcjami stymulowania rozwoju dziecka; kształtowanie umiejętności praktycznych związanych z budowaniem warsztatu pracy nauczyciela w zakresie aktywizowania dziecka oraz stymulowania jego rozwoju.

Treści merytoryczne: koncepcje rozwoju dziecka; strategie stymulowania rozwoju dziecka; strategie aktywizacji dziecka w koncepcjach edukacyjnych (systemy dydaktyczne, metody, formy, środki dydaktyczne); programy budowania strategii stymulowania rozwoju i aktywizacji dziecka; warsztaty konstruowania strategii rozwoju i aktywizacji dziecka.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): koncepcje rozwoju dziecka i wynikające z nich strategie stymulowania oraz ich wartości aplikacyjne; w pogłębionym stopniu metodykę konstruowania strategii

stymulowania rozwoju i aktywizacji dziecka i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej w tym obszarze; rolę innowacji pedagogicznych wynikających z przyjętych strategii stymulowania i rozwoju dziecka w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, inspirujących do projektowania własnych działań edukacyjnych; zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, i konieczność tworzenia indywidualnych strategii stymulowania rozwoju.

Umiejętności (potrafi): projektować strategie stymulowania rozwoju adekwatnie do potrzeb dzieci; wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania (stymulowania rozwoju i aktywizacji dziecka), z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy; dobierać środki oraz metody adekwatnie do wybranych strategii rozwoju i aktywizacji dziecka; identyfikować i rozbudzać zainteresowania dzieci lub uczniów adekwatnie do przyjętych strategii rozwoju i aktywizacji dziecka; posługiwać się wiedzą w zakresie koncepcji rozwoju i aktywizacji dziecka poprzez analizowanie, interpretowanie i projektowanie działań edukacyjnych; rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów, w zakresie samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów w zakresie podejmowanych strategii rozwoju i aktywizacji dziecka; zaplanować działania na rzecz własnego rozwoju zawodowego w zakresie projektowania strategii rozwoju i aktywizacji dziecka.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie strategii rozwoju i aktywizacji dziecka; projektowania działań pedagogicznych służących stymulowaniu aktywności poznawczej dziecka i ma świadomość wartości takich działań; przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej podczas projektowania strategii stymulowania i rozwoju dziecka.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

C.7. Literatura dla dzieci

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami z zakresu historii i teorii literatury dla dzieci oraz reprezentatywnymi utworami; uwrażliwienie na istotność decyzji dotyczących wyboru tekstów wartościowych pod względem literackim do pracy z uczniem; przygotowanie do realizacji edukacji polonistycznej na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Treści merytoryczne: literatura dla dzieci czy literatura dziecięca – ustalenie podstawowych pojęć. Cechy wyróżniające literaturę dziecięcą spośród innych dzieł literackich. Periodyzacja literatury dla dzieci – inicjatorzy i wybrani przedstawiciele od wieku XVIII po wiek XXI. Gatunki literatury dla dzieci (ze szczególnym uwzględnieniem powiastki, bajki, baśni oraz baśni postmodernistycznej). Tendencje rozwojowe najnowszej literatury dla dzieci – współcześni autorzy, najnowsze pozycje (wartościowe pod względem literackim).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne pojęcia z zakresu literatury dziecięcej, przykłady klasycznej i współczesnej literatury dla dzieci; w pogłębionym stopniu oddziaływanie literatury na odbiorcę oraz jej związek z rozwojem i edukacją dzieci.

Umiejętności (potrafi): kompetentnie posługiwać się podstawowymi pojęciami teoretycznymi i znajomością tekstów z zakresu literatury dla dzieci; krytycznie dobierać, analizować i interpretować teksty literackie w zależności od zainteresowań oraz potrzeb dziecięcych odbiorców; rozbudzić zainteresowania literackie i czytelnicze dzieci poprzez dobór odpowiedniej, wartościowej literatury.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): aktywnego korzystania w pracy zawodowej z dorobku kultury w postaci literatury pięknej, do uwzględniania potrzeb dzieci, dbałości o właściwe

podejście uczniów do literatury jako dorobku kulturowego; jako tutor działa z rozwagą, profesjonalizmem i dojrzałością, inicjując spotkania dzieci z dziełem literackim i wprowadzając uczniów w świat wartości.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

C.8. Przedmiot do wyboru

Dziecko do lat trzech w systemie opieki i edukacji/A child under the age of three in the care and education system

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy z zakresu norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w instytucjach żłobkowych, ze szczególnym uwzględnieniem działań ukierunkowanych na wykorzystanie zabawy w procesie opieki, wychowywania i edukacji dzieci do lat trzech. Kształcenie umiejętności dostosowywania sposobów i treści opieki, wychowania i kształcenia do zadań rozwojowych i zainteresowań dzieci do lat trzech, jako zasobu budującego warsztat pracy opiekuna/nauczyciela.

Treści merytoryczne: główne cechy rozwojowe dzieci do lat trzech. Zadania rozwojowe a cele opieki, wychowania i edukacji we wczesnym dzieciństwie. Rodzaje zabaw małego dziecka. Propozycje zabaw dla dzieci we wczesnym dzieciństwie. Instytucje żłobkowe jako miejsca wczesnodziecięcej opieki, wychowania i edukacji. Normy, procedury i standardy stosowane w opiece, wychowaniu i edukacji w instytucjach żłobkowych. Organizacja środowiska opieki, wychowania i edukacji w instytucjach żłobkowych. Dobre praktyki stosowane w instytucjonalnej opiece, wychowaniu i edukacji dzieci do lat trzech. Status zawodowy i cech osobowościowe opiekuna/nauczyciela dzieci do lat trzech. Opiekun/nauczyciel z dzieckiem, rodzicami i lokalną społecznością.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w opiece, wychowaniu i edukacji dzieci do lat trzech; znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie opieki, wychowywania i edukacji dzieci do lat trzech

Umiejętności (potrafi): identyfikować i rozbudzać zainteresowania dzieci do lat trzech oraz odpowiednio dostosowywać sposoby i treści opieki, wychowania i kształcenia; skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych dzieci do lat trzech, z wykorzystywaniem różnych rodzajów zabaw; identyfikować spontaniczne zachowania dzieci w wieku do lat trzech jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji oraz realizacji celów terapeutycznych; udzielać pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): formowania właściwych zachowań i postaw dzieci do lat trzech, w tym wobec kultury i sztuki; budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu opieki, wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności opiekuńczej i edukacyjnej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

C.9. Współpraca z rodzicami i środowiskiem

Cel kształcenia: zapoznanie z problematyką relacji rodziców ze szkołą i modelami współpracy szkoły z rodzicami i środowiskiem; wyposażenie w narzędzia pracy nauczyciela niezbędne do projektowania współpracy z rodzicami i środowiskiem.

Treści merytoryczne: rodzina jako środowisko rozwoju dziecka; rodzina jako środowisko wychowawcze; postawy rodzicielskie; koncepcje relacji między rodzicami a szkołą; narracje o rodzicach w szkole i ich konsekwencje we współpracy; kultura rodzicielska w szkole; tożsamość rodzicielska konstruowana w szkole; światowe i krajowe programy budowania współpracy z rodzicami i środowiskiem.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu środowisko wychowawcze rodziny, jego specyfikę i procesy w nich zachodzące; w pogłębionym stopniu zasady współpracy instytucji edukacyjnych z rodziną; procesy komunikacji społecznej oraz ich prawidłowości i zakłócenia w obszarze współpracy rodziny z placówkami edukacyjnymi.

Umiejętności (potrafi): projektować działania pedagogiczne, w tym planować programy współpracy szkoły i przedszkola z rodzicami, dokonywać analizy modeli teoretycznych dotyczących współpracy z rodzicami i środowiskiem.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z rodzicami, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej, opartej o wzajemne zaufanie atmosfery komunikacji z rodzicami; rozpoznawania specyfiki środowiska rodzinnego oraz jego wpływu na funkcjonowanie dzieci lub uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk, dokonywania wyboru strategii współpracy z rodzicami i środowiskiem, podejmowania wyzwań zawodowych w obszarze współpracy z rodzicami i środowiskiem pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

C.10. Edukacja międzykulturowa

Cel kształcenia: zapoznanie ze źródłami, założeniami, koncepcjami, subdyscyplinami oraz metodami edukacji międzykulturowej oraz inkluzywnej – w odniesieniu do edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej; kształtowanie: kompetencji międzykulturowych i orientacji na dialog międzykulturowy; umiejętności dostrzegania i przeciwdziałania przypadkom dyskryminacji i rasizmu; wrażliwości na problemy łamania praw człowieka (dziecka), praw obywatelskich oraz zasad demokracji.

Treści merytoryczne: u źródeł edukacji międzykulturowej – wielokulturowość, etniczność, integracja, inkluzywność. Podstawy aksjologiczne edukacji międzykulturowej. Stereotypy i uprzedzenia. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce. Subdyscypliny i metody edukacji międzykulturowej. Edukacja wielokulturowa a edukacja międzykulturowa. Pogranicze i tożsamość (między)kulturowa. Scenariusze zajęć wielokulturowych i międzykulturowych - analiza. Edukacja międzykulturowa na etapie wczesnej edukacji. Bajki i czytanki międzykulturowe – analiza wybranych przykładów pod kątem ich walorów edukacyjnych. Międzykulturowość i kryzys demokracji w XXI wieku – problemy i wyzwania. „Uciążliwa teraźniejszość” – nacjonalizm, populizm i propaganda medialna (analiza artykułów i postów z Internetu). Imigranci i uchodźcy – kierunki polityki oświatowej. Model nauczyciela edukacji międzykulturowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w sposób pogłębiony zagadnienie edukacji międzykulturowej oraz inkluzywnej w kontekście pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej, a także sposoby realizacji zasad inkluzyj, dialogu międzykulturowego oraz integracji z mniejszościami narodowymi i etnicznymi, osobami z dysfunkcjami, mniejszościami seksualnymi, ludźmi marginesu lub subkulturami.

Umiejętności (potrafi): efektywnie pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym i etnicznym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, w tym z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem, wykorzystując kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk oraz kultur i o różnej kondycji emocjonalnej, ekonomicznej i społecznej; dialogowego rozwiązywania konfliktów (również na tle kulturowym, etnicznym, religijnym,

politycznym) oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej oraz poza nimi.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

C.11. Innowacyjne narzędzia wspierania rozwoju dziecka

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy oraz rozwijanie umiejętności w zakresie korzystania z innowacyjnych narzędzi wspierających rozwój dziecka w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym.

Treści merytoryczne: wykorzystywane w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej różnorodne pomoce dydaktyczne. Prezentacja oraz samodzielne doświadczanie ich możliwości użycia z uwzględnieniem wszystkich obszarów rozwojowych podmiotów pedagogicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rolę innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, inspirujących do planowania i organizacji własnej pracy; zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikające z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju, oraz uwarunkowane wpływem czynników środowiskowych i sposoby dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy; dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

C.12. Media w świecie dziecka

Cel kształcenia: poszerzanie wiedzy z zakresu edukacji medialnej i współczesnych teorii dzieciństwa. Motywowanie jednostki do rozwijania kompetencji w zakresie poznawania współczesnych form funkcjonowania dzieci w świecie mediów. Wzbudzanie kreatywności w zakresie podejmowania działań mających na celu rozwijanie świadomości medialnej dzieci. Wspieranie w podejmowaniu inicjatyw polegających na adaptacji do zmieniających się warunków i sytuacji.

Treści merytoryczne: podstawowe terminy i zjawiska w zakresie medioznawstwa i edukacji medialnej. Specyfika i historia mediów. Nowe media jako element przemian społeczno-kulturowych. Udział mediów w świecie dziecka – przemiany w zakresie dzieciństwa. Typologia pokoleń – kontrasty pomiędzy imigrantami i tubylcami przestrzeni cyfrowej. Dzieci zanurzone cyfrowe – rekomendacje, dobre praktyki i zagrożenia. Media jako wyzwanie edukacyjne – szkoła w obliczu rewolucji nowych mediów. Uczenie się w epoce cyfrowej – współczesne teorie i koncepcje. Dziecięca komunikacja internetowa. Krytyczna analiza współczesnych bajek/gier dla dzieci. Nowoczesne technologie w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej – przykłady aplikacji internetowych i narzędzi cyfrowych. Projektowanie lekcji multimedialnych opartych na dydaktyce konektywistycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe terminy i zjawiska z zakresu medioznawstwa i edukacji medialnej; historię mediów i charakterystykę wybranych środków masowego przekazu; wybrane współczesne teorie dzieciństwa oraz różnice między pokoleniami warunkowane oddziaływaniem mediów; podstawowe zjawiska zachodzące w świecie dziecka implikowane działaniem mediów.

Umiejętności (potrafi): zastosować przyswojone wiadomości z zakresu teorii mediów i edukacji medialnej podczas projektowania zajęć dla dzieci rozwijających ich świadomość medialną; dokonać analizy zjawisk występujących w komunikacji dziecięcej w Internecie; dokonać krytycznej analizy tendencji zachodzących w świecie współczesnych dzieci implikowanych działaniem mediów; przygotować prezentację multimedialną poświęconą krytycznej analizie współczesnych bajek/gier dla dzieci.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współdziałania w zespole; budowania własnego warsztatu pracy nauczyciela wczesnej edukacji w zakresie kultury edukacji medialnej; konsekwentnego wykorzystania pozyskanych informacji w celu zaspokojenia potrzeb i spełnienia uznanych powinności; podejmowania ustawicznego trudu mającego na celu adaptację do zastanych warunków.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

C.13. Warsztaty fakultatywne

EDUball w pracy z dziećmi

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do sprawnego i bezpiecznego przeprowadzenia zajęć z wykorzystaniem piłek edukacyjnych, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci. Zapoznanie z zabawami, ćwiczeniami i grami z piłkami edukacyjnymi: w edukacji polonistycznej, w edukacji matematycznej, w nauczaniu treści interdyscyplinarnych, w nauczaniu treści z języka angielskiego.

Treści merytoryczne: geneza powstania EDUball. Specyfika EDUball. EDUball w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. EDUball a zdolności motoryczne i sprawność fizyczna dzieci. EDUball a osiągnięcia edukacyjne dzieci. Miniaturyzacja EDUball (mini-EDUball). Zabawy, ćwiczenia i gry z piłkami edukacyjnym w edukacji polonistycznej. Zabawy, ćwiczenia i gry z piłkami edukacyjnymi w edukacji matematycznej. Zabawy, ćwiczenia i gry z piłkami edukacyjnym w nauczaniu treści interdyscyplinarnych oraz treści z języka angielskiego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu metodykę wykonywania zadań z wykorzystaniem piłek edukacyjnych – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej; znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy, ćwiczeń i gier z piłkami edukacyjnymi w procesie wychowywania i kształcenia dzieci.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać w codziennej praktyce piłki edukacyjne jako sposób organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy; dobierać, tworzyć, testować i modyfikować zabawy, ćwiczenia i gry z piłkami edukacyjnymi adekwatnie do celów wychowania i kształcenia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Teatr i drama w pracy z dziećmi

Cel kształcenia: zapoznanie z ideą edukacji teatralnej jako częścią kształcenia estetycznego (realizowanego w wychowaniu „przez sztukę” i wychowaniu „do sztuki”); praktyczne wykorzystanie form edukacji teatralnej oraz technik dramowych w pracy z dziećmi.

Treści merytoryczne: edukacja teatralna jako wychowanie „przez sztukę” i „do sztuki”. Efekty działań teatralnych a rozwój osobowości dzieci. Narzędzia współtworzące przestrzeń wychowawczą w teatrze. Kierunki rozwoju edukacji teatralnej. Wielowymiarowość komunikacji podczas trwania i przygotowywania projektu teatralnego. Formy i rodzaje aktywności teatralnej oraz ich praktyczne wykorzystanie. Idea dramy jako skutecznej metody

nauczania (pojęcie i zasady dramy, cechy łączące teatr z dramą). Praktyczne wykorzystanie różnorodnych technik dramowych w edukacji wczesnoszkolnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ideę edukacji teatralnej oraz pracy metodą dramy (w tym m.in. związek między efektami działań teatralnych a kształtowaniem osobowości dzieci, kierunki rozwoju edukacji teatralnej); formy i rodzaje aktywności teatralnej oraz techniki dramy.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać różnorodne formy aktywności związane z edukacją teatralną i techniki dramowe w pracy z dziećmi oraz dostosować je do kompetencji i zainteresowań uczniów; wybrać oraz zaadaptować tekst literacki na scenariusz inscenizacji teatralnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomej eksploracji tekstów literackich jako dorobku kultury i kształtowania właściwych postaw uczniów wobec literatury i teatru; do kreowania przestrzeni, w której teatr istnieje jako dziedzina życia społecznego, a istotną rolę odgrywają: wzajemne oddziaływanie aktorów i widzów, współodczuwanie przeżyć drugiego człowieka oraz problemy więzi międzyludzkich.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

C.14. Wykład monograficzny

Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna we współczesnych systemach edukacyjnych

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy na temat procesów zachodzących w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w kontekście zagadnień z zakresu pedagogiki porównawczej. Rozwijanie umiejętności krytycznego podjęcia do analizy rozwiązań praktycznych realizowanych w różnych systemach edukacyjnych we współczesnym świecie.

Treści merytoryczne: wprowadzenie w problematykę pedagogiki porównawczej (geneza i jej rozwój, jej miejsce wśród innych nauk pedagogicznych, teorie badań komparatystycznych). Specyfika warsztatu badawczego w badaniach komparatystycznych. ISCED - Międzynarodowa norma dla klasyfikacji kształcenia. Międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia prowadzące badania komparatystyczne (np. PISA, TIMSS, PIRLS). Raporty Polskiego Biura EURYDICE. Systemy szkolne i ich typologia. System edukacji w Polsce i w wybranych krajach europejskich i pozaeuropejskich z wyszczególnieniem poziomu ISCED 0 i 1. Polityka oświatowa w Unii Europejskiej i na świecie. Modele szkolnictwa wyższego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne nurty pedagogiki porównawczej oraz metody badań komparatystycznych, szkolnictwo różnego szczebla i modele uczelni wyższych we współczesnym świecie.

Umiejętności (potrafi): dokonać wartościowania, analizowania i porównywania systemów oświatowych, syntez i oceniania modeli wyższych uczelni, rozpoznać motywy i przyczyny przeprowadzania reform oświatowych na świecie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zrozumienia relacji występujących między społeczeństwem a oświatą; wykazywania kreatywności w poszukiwaniu rozwiązań praktycznych w różnych systemach oświatowych oraz otwartości na przyjęcie, wartościowanie zjawisk wychowawczych w różnych układach rzeczywistości edukacyjnej, do nadania kształceniu wymiaru międzynarodowego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

Dziecko i dzieciństwo z perspektywy historycznej

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy na temat procesów zachodzących w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w kontekście zagadnień z zakresu historii dziecka i dzieciństwa. Rozwijanie umiejętności podejmowania dyskusji nad miejscem i obecnością dziecka w rodzinie i społeczeństwie z udziałem kandydatów na nauczycieli wczesnej edukacji.

Treści merytoryczne: dziecko i dzieciństwo z perspektywy historycznej w aspekcie wybranych zagadnień: Dziecko w rodzinie. Opieka nad dzieckiem. Wychowanie. Edukacja dzieci. Rekreacja i zabawa dziecka we wczesnym rozwoju: literatura dziecięca, dziecko na fotografii.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historyczny rozwój procesu wychowania, opieki i kształcenia dziecka oraz myśli pedagogicznej nad dzieckiem i dzieciństwem na przestrzeni lat.

Umiejętności (potrafi): podjąć refleksję historyczną nad postrzeganiem dziecka i dzieciństwa; krytycznie odnieść się do etapów zmian w stosunku do dziecka i jego dzieciństwa przez osoby dorosłe w poszczególnych epokach historycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): docenić znaczenie i rozumienie kulturotwórczych zmian w odniesieniu do sytuacji dziecka i jego dzieciństwa.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

IV - D. PODSTAWY DYDAKTYKI NAUCZANIA ZINTEGROWANEGO W PRZEDSZKOLU I KLASACH I–III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

D.1. Podstawy edukacji w przedszkolu

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy na temat systemu wychowania przedszkolnego w Polsce i pedagogicznych aspektów funkcjonowania instytucji przedszkolnych oraz przygotowanie do organizowania wartościowego rozwojowo i społecznie środowiska przedszkolnego jako środowiska edukacyjnego.

Treści merytoryczne: system wychowania przedszkolnego w Polsce w świetle obowiązujących aktów prawnych. Modele wychowania przedszkolnego. Funkcje i zadania przedszkola. Teoretyczno-metodyczne założenia konstruowania programu wychowania przedszkolnego. Środowisko przedszkolne jako środowisko uczenia się. Integracja w edukacji przedszkolnej. Organizacja pracy przedszkola – aspekty prawne i rozwiązania praktyczne. Podstawa programowa jako fundament pracy pedagogicznej przedszkola. Przegląd, analiza i ocena wybranych programów wychowania przedszkolnego. Pojęcie kompetencji kluczowych i możliwość ich kształtowania na poziomie przedszkolnym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu system edukacji przedszkolnej w Polsce oraz zna i rozumie cele, organizację i funkcjonowanie instytucji wychowania przedszkolnego, uwzględniające specyfikę uczenia się i inne właściwości rozwojowe dzieci w wieku przedszkolnym.

Umiejętności (potrafi): obserwować i analizować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne na poziomie przedszkolnym; projektować wybrane działania pedagogiczne z wykorzystaniem wiedzy psychologiczno-pedagogicznej oraz proponować rozwiązania problemów; rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania z zakresu edukacji przedszkolnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w zespole, pełnić w nim różne role; korzystania z różnych źródeł wiedzy, z zachowaniem zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

D.2. Zintegrowane projekty edukacyjne w szkole

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy dotyczącej zasad pracy metodą projektów oraz umiejętności planowania i realizowania projektów edukacyjnych.

Treści merytoryczne: metoda projektów w ujęciu definicyjnym. Historyczne źródła metody projektów. Rodzaje projektów edukacyjnych. Koncepcje integrowania treści w ramach zajęć z dziećmi. Etapy pracy nad projektem edukacyjnym. Analiza przykładowych projektów edukacyjnych. Ewaluacja działań w ramach pracy metodą projektów. Integrowanie treści a integrowanie wiedzy – zajęcia praktyczne. Praca zespołowa – planowanie zadań

wymagających współpracy. Zasady organizowania pracy badawczej dzieci. Projekty edukacyjne w przedszkolu i w szkole. Organizacja zajęć terenowych. Wybór tematu projektu w praktyce. Zasady tworzenia siatki projektu. Organizacja przestrzeni w pracy metodą projektów. Realizacja założonych zadań projektowych – potencjalne trudności. Metoda projektu z punktu widzenia uczestników. Prace nad przygotowaniem projektu edukacyjnego – działania praktyczne. Prezentacja projektów i analiza efektów pracy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): etapy pracy metodą projektów; zasady organizowania pracy badawczej dzieci; znaczenie metody projektów dla organizowania konstruktywistycznego środowiska uczenia się.

Umiejętności (potrafi): zaplanować przebieg działań pedagogicznych z wykorzystaniem metody projektów; zaproponować aktywności badawcze w ramach konkretnego tematu zajęć; skonstruować scenariusz zajęć projektowych dla konkretnej grupy wiekowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): planowania pracy z dziećmi zgodnie z ideami konstruktywizmu pedagogicznego; poszukiwania nowych rozwiązań dydaktycznych; tworzenia dobrej atmosfery do współpracy grupowej uczniów.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

V - E. METODYKA POSZCZEGÓLNYCH TYPÓW EDUKACJI Z UWZGLĘDNIENIEM SPOSOBÓW INTEGROWANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI DZIECI LUB UCZNIÓW

E.1. Metodyka edukacji polonistycznej

E.1.1. Metodyka edukacji polonistycznej 1

Cel kształcenia: zdobywanie podstawowych umiejętności nauczycielskich dotyczących projektowania i realizacji procesu nauczania-uczenia się uczniów klas I-III w zakresie edukacji polonistycznej.

Treści merytoryczne: zadania edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach młodszych szkoły podstawowej w świetle podstawy programowej; podejścia do nauki czytania; aspekty i mankamenty szkolnej nauki czytania; analiza pakietów edukacyjnych; wspomaganie rozwoju mowy dziecka w zakresie lingwistycznym i komunikacyjnym; zakres alfabetyzacji w przedszkolu a nauka czytania i pisanie w klasie pierwszej; praca z tekstem literackim (czytanka, lektura); formy wypowiedzi w klasach początkowych; konstruktywistyczne zasady projektowania zajęć z edukacji polonistycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej dotyczącej nauki o języku i edukacji kulturowo-literackiej do metodyki projektowania zajęć w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej uwzględniającej spersonalizowane strategie edukacyjne ukierunkowane na rozwijanie umiejętności pisanie i czytania.

Umiejętności (potrafi): na podstawie obserwacji i analizy zdarzeń pedagogicznych zaprojektować w podejściu konstruktywistycznym i skutecznie poprowadzić naukę czytania i pisanie w klasach I-III; dostosować sposób uczenia języka do zainteresowań oraz specyficznych potrzeb ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kreatywności w projektowaniu zajęć dydaktycznych dotyczących wybranych zagadnień dydaktycznych w edukacji polonistycznej; odpowiedzialnego projektowania i wykonywania działań pedagogicznych; współdziałania w zespole.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.1.2. Metodyka edukacji polonistycznej 2

Cel kształcenia: kształtowanie umiejętności nauczycielskich dotyczących planowania dydaktycznego i organizacji pracy uczniów klas I-III w zakresie edukacji polonistycznej; rozwijanie krytycznej analizy i interpretacji działań pedagogicznych z zakresu kształcenia językowego dzieci; przygotowanie do refleksyjnego podejścia nauczyciela edukacji językowej dziecka.

Treści merytoryczne: kontakt dziecka z dziełem literackim (poezja, lektura); rodzaje przekładu; kompetencje i zainteresowania czytelnicze u dzieci; kompetencje tworzenia tekstu pisanego w różnych formach na etapie wczesnoszkolnym; formy stylistyczne w edukacji dzieci; podstawy gramatyki, ortografii i interpunkcji; ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne i syntaktyczne w klasach I-III; kreatywność dziecka w zakresie działań językowych oraz jej bariery; dramatyzacje w nauczaniu języka dzieci; gry i zabawy dydaktyczne w polonistycznej edukacji dzieci; konstruktywistyczne zasady projektowania zajęć z edukacji polonistycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej dotyczącej nauki o literaturze, nauki o języku i edukacji kulturowo-literackiej do rozwijania zainteresowań czytelniczych, posługiwania się poprawną polszczyzną w stopniu podstawowym, kompetencji tworzenia tekstów przez uczniów klas I-III.

Umiejętności (potrafi): na podstawie obserwacji i analizy zdarzeń pedagogicznych skutecznie prowadzić naukę rozwijania kompetencji czytelniczych, umiejętności wypowiadania się na piśmie; planować działania wspierające rozwój kompetencji obszarze wypowiadania się dzieci w mowie i piśmie; rozbudzać w uczniach pasję czytelniczą.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego projektowania i wykonywania działań pedagogicznych indywidualnie oraz w zespole; zachowania krytycyzmu w wyrażaniu opinii na temat efektów własnej pracy indywidualnej oraz na temat pracy zespołowej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.2. Metodyka nauczania języka obcego

E.2.1. Metodyka nauczania języka angielskiego 1

Cel kształcenia: poszerzenie podstawowej wiedzy i umiejętności dydaktycznych w zakresie nauczania języka angielskiego jako języka obcego (w tym nauczanie słownictwa, gramatyki, wymowy, rozumienia ze słuchu, sprawności mówienia, sprawności czytania i tworzenia wypowiedzi pisemnych).

Treści merytoryczne: nauczanie języka angielskiego jako kwestia dydaktyczna (trzy możliwe ujęcia). Założenia edukacji językowej w erze postmetodycznej. Akwizycja języka angielskiego w świetle podstawy programowej a partycypacyjna kultura kształcenia (w tym nauczanie słownictwa, gramatyki, wymowy, rozumienia ze słuchu, sprawności mówienia, sprawności czytania i tworzenia wypowiedzi pisemnych). Programowanie i przeprowadzanie zajęć w zakresie kompetencji słownikowej, gramatycznej, socjokulturowej i komunikacyjnej. Twórcze posługiwanie się metodami i technikami nauczania języka angielskiego. Wykorzystanie technologii informatyczno-komunikacyjnych i gier dydaktycznych w prowadzeniu zajęć lekcyjnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody kształtowania wśród uczniów nawyków prawidłowego korzystania z różnych źródeł wiedzy (książki, Internet); rolę praktyki zawodowej; potrzebę dokształcania się nauczycieli; podstawowe informacje na temat konwencjonalnych i niekonwencjonalnych metod nauczania języków obcych.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu wybranych dyscyplin (np. językoznawstwa, literatury, kultury i historii kraju studiowanej specjalności, glottodydaktyki lub translatoryki) z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie studiowanej dyscypliny, ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.2.2. Metodyka nauczania języka angielskiego 2

Cel kształcenia: przygotowanie praktyczne do prowadzenia lekcji języka angielskiego w edukacji wczesnej z wykorzystaniem współczesnej wiedzy lingwoedukacyjnej i środków dydaktycznych (planowanie i zarządzanie lekcją języka obcego).

Treści merytoryczne: od kompetencji lingwoedukacyjnej nauczyciela języka angielskiego do kompetencji lingwoedukacyjnej ucznia. Kompetencje badawcze nauczyciela języka obcego a konstruowanie pedagogicznej wiedzy przedmiotowej. (Samo)kształcenie i ocenianie kształtujące we wczesnym nauczaniu języka angielskiego. Zastosowanie pedagogiki pracy nad błędem przy nauce języka angielskiego. Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów – uniwersalne projektowanie edukacyjne, innowacje pedagogiczne. Ocenianie, samoocena i motywacja własna w uczeniu się języka obcego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): różne typy i techniki przeprowadzania testów, sposoby oceniania uczniów, sposoby rozwijania aktywności uczniów i ich samodzielności oraz systematyczności w uczeniu się; sposoby urozmaicania lekcji poprzez stosowanie nowoczesnych pomocy dydaktycznych, gier i zabaw językowych, czy piosenek.

Umiejętności (potrafi): indywidualizować proces kształcenia językowego uczniów poprzez dostosowanie metod nauczania lub stosowanie innowacji pedagogicznych odpowiednio do indywidualnych potrzeb i umiejętności uczniów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samooceny własnych kompetencji, w tym kompetencji komunikacyjnej i doskonalenia umiejętności w tym zakresie; wyznaczania kierunku własnego rozwoju i kształcenia.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.3. Metodyka edukacji matematycznej

E.3.1. Metodyka edukacji matematycznej 1

Cel kształcenia: tworzenie i rozumienie konstruktywistycznych kompetencji dydaktycznych.

Treści merytoryczne: kompetencje dydaktyczne nauczyciela i ich związek z konstruowaniem pojęć matematycznych przez uczniów. Znaczenie błędu w edukacji matematycznej. Analiza podstawowych pojęć matematycznych. Poznawanie przykładowych zadań i ćwiczeń prowadzących do konstruowania przez uczniów pojęć matematycznych. Analiza sposobu tworzenia języka matematycznego i jego używania. Metody i strategie rozwiązywania zadań tekstowych. Odkrywanie prawidłowości i ich uzasadnianie i znaczenie tych procesów dla rozwijania myślenia matematycznego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): teorie rozwoju myślenia matematycznego a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać.

Umiejętności (potrafi): dobierać, tworzyć, testować i modyfikować formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami edukacyjnymi, rozpoznawać sposoby myślenia matematycznego uczniów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla uczniów i rodziców.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.3.2. Metodyka edukacji matematycznej 2

Cel kształcenia: zdobycie umiejętności organizowania zajęć matematycznych opartych na wspólnej aktywności, samodzielnym myśleniu uczniów, dyskusji na temat osobistych strategii.

Treści merytoryczne: dydaktyka konstruktywistyczna w edukacji matematycznej i jej implikacje. Tworzenie i przedstawianie scenariuszy zajęć matematycznych oraz ich analiza dydaktyczna i merytoryczna. Organizowanie zajęć matematycznych pozwalających na samodzielność poznawczą uczniów. Analiza podstawowych pojęć matematycznych również w kontekście finansowym. Poznanie podstawowych pojęć finansowych oraz procesów ekonomicznych. Organizowanie sytuacji finansowych pozwalających na konstruowanie przez uczniów na lekcjach znaczeń finansowo-ekonomicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej w zakresie edukacji matematycznej.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): formowania właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki; budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.4. Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej

E.4.1. Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej 1

Cel kształcenia: zdobywanie wiedzy na temat założeń teoretycznych i metodyki edukacji społeczno-przyrodniczej na początkowym etapie kształcenia. Zrozumienie szczególnej roli aktywności badawczej dziecka w procesie edukacji środowiskowej. Rozwijanie umiejętności projektowania i organizowania sytuacji edukacyjnych związanych z funkcjonowaniem dzieci w środowisku przyrodniczym.

Treści merytoryczne: edukacja społeczno-przyrodnicza na początkowym etapie kształcenia – cechy, istota, cele i treści. Konstruktywistyczne podejście w edukacji społeczno-przyrodniczej. Edukacja przyrodnicza w terenie – założenia i organizacja. Założenia i praktyka edukacji ekologicznej. Analiza treści edukacji społeczno-przyrodniczej w klasach początkowych. Metody, formy, pomoce dydaktyczne i organizacja edukacji społeczno-przyrodniczej. Doświadczenia, eksperymenty i obserwacje w edukacji przyrodniczej. Przykłady dobrych praktyk w zakresie edukacji przyrodniczej – zajęcia warsztatowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): założenia teoretyczne i metodyczne w zakresie kształcenia społeczno-przyrodniczego na początkowym etapie kształcenia.

Umiejętności (potrafi): dokonać wyboru metod i strategii organizacyjnych służących realizacji zadań dydaktycznych w obszarze edukacji przyrodniczej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania działań zmierzających do rozwijania u dzieci postawy szacunku wobec środowiska przyrodniczego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.4.2. Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej 2

Cel kształcenia: zdobywanie wiedzy na temat przesłanek teoretycznych i rozwiązań praktycznych w obszarze edukacji środowiskowej na początkowym etapie kształcenia. Zrozumienie potrzeby wiązania procesu edukacyjnego z wiedzą osobistą uczniów. Rozwijanie umiejętności planowania i realizacji zajęć edukacyjnych w obszarze funkcjonowania dziecka w środowisku społecznym.

Treści merytoryczne: edukacja społeczna w klasach początkowych – cele, obszary, metody pracy. Ja, inni i wspólnota – rozwijanie umiejętności społecznych dzieci. Kultura, różnorodność

i wartości we wczesnej edukacji społecznej. Społeczna partycypacja dzieci – od idei do jej praktycznej realizacji. Rozwijanie kompetencji obywatelskich dzieci. Od uczenia się „o” świecie do uczenia się razem „ze” światem – alternatywne podejście do edukacji środowiskowej. Sposoby poznawania środowiska społecznego przez dzieci na początkowym etapie kształcenia. Analiza dobrych praktyk w zakresie edukacji społecznej. Projektowanie i prowadzenie zajęć w ramach edukacji społeczno-przyrodniczej – zajęcia warsztatowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): przesłanki teoretyczne i rozwiązania praktyczne w obszarze edukacji środowiskowej na początkowym etapie kształcenia.

Umiejętności (potrafi): dokonać wyboru metod i form pracy służących realizacji zadań w ramach edukacji społecznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania działań zmierzających do kształtowania postawy szacunku wobec ludzi i środowiska społeczno-kulturowego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.5. Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną

E.5.1. Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną

Cel kształcenia: przygotowanie do samodzielnego prowadzenia, planowania i organizowania zajęć z zakresu edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną w przedszkolu i klasach I-III. Zapoznanie z metodami nauczania, formami pracy i środkami dydaktycznymi pozwalającymi na samodzielne konstruowanie zajęć informatycznych w nauczaniu zintegrowanym oraz sposobów kształtowania u uczniów zdolności algorytmicznego rozwiązywania problemów i myślenia komputacyjnego.

Treści merytoryczne: cele i treści edukacji informatycznej w nauczaniu zintegrowanym, podstawa programowa w zakresie umiejętności informatycznych dla przedszkola i w klasach I-III; kompetencje informatyczne nauczyciela; zasady i metody prowadzenia zajęć komputerowych z dziećmi, wykorzystanie programów komputerowych w pracy z dziećmi w wieku wczesnoszkolnym; wprowadzenie do nauki rozwiązywania problemów i programowania, mające zastosowanie na różnych przedmiotach; myślenie komputacyjne, zasady bezpiecznej pracy z wykorzystaniem komputera i Internetu oraz propagowanie odpowiedzialności w świecie mediów cyfrowych; historia i rozwój informatyki i edukacji informatycznej. Posługiwanie się aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji; samodzielne tworzenie pomocy dydaktycznych z wykorzystaniem dostępnych narzędzi informatycznych; kształtowanie umiejętności logicznego myślenia i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki, w tym logicznego i algorytmicznego myślenia oraz programowania, sposobów integrowania zajęć edukacji informatycznej z innymi aktywnościami.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): znaczenie celowego i właściwego posługiwania się przez uczniów typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji; znaczenie stwarzania sytuacji problemowych w otoczeniu uczniów, które uczniowie modelują i rozwiązują, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej; rolę rozwijania u uczniów umiejętności programowania w środowisku blokowo-wizualnego języka programowania; rolę integrowania zajęć edukacji informatycznej z aktywnościami wizualnymi,

sluchowymi i kinestetycznymi; znaczenie promowania i kształtowania u uczniów postawy obywatelskiej i prospołecznej oraz odpowiedzialności w świecie mediów cyfrowych.

Umiejętności (potrafi): zapoznać uczniów z typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji; stworzyć sytuację problemową, w której uczniowie modelują i rozwiązują zadanie, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej; integrować zajęcia informatyczne z innymi zajęciami.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania postawy odpowiedzialnego zachowania w świecie mediów cyfrowych; inspirowania uczniów do kreatywności i rozwoju myślenia komputacyjnego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.6. Metodyka edukacji plastycznej

E.6.1. Metodyka edukacji plastycznej

Cel kształcenia: kształtowanie umiejętności stosowania różnorodnych technik i technologii plastycznych oraz sposobów dostosowania ich do pracy z dziećmi. Zdobycie kompetencji w obszarze tworzenia i dostosowywania warsztatu artystycznego do wieku i możliwości podopiecznych. Zapoznanie ze specyfiką twórczości rysunkowej dziecka i jej cech charakterystycznych dla poszczególnych etapów rozwoju oraz z podstawami wiedzy na temat metodyki zajęć plastycznych podczas edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Rozwijanie umiejętności czytania i wartościowania aktywności twórczej dziecka oraz potencjału artystycznego poprzez samodzielną twórczość. Rozbudzanie zainteresowania sztuką poznawania jej języka i docenienia jej funkcji rozwojowych i społecznych. Motywowanie do świadomego uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych, poprzez kontakt z dziełami sztuki i pogłębianiem wiedzy o sztuce.

Treści merytoryczne: zagadnienia z zakresu metodyki wychowania plastycznego. Sposoby organizacji pracy w pracowni plastycznej z uwzględnieniem wieku i możliwości uczniów. Zasady konstruowania planów metodycznych w odniesieniu do najważniejszych zagadnień i umiejętności plastycznych dzieci. Zasady bezpieczeństwa podczas zajęć artystycznych. Zagadnienia z zakresu historii sztuki i sztuki współczesnej. Czytanie komunikatów wizualnych. Świadome posługiwanie się środkami wyrazu artystycznego z wykorzystaniem podstawowych technik i technologii plastycznych: rysunku, grafiki, malarstwa, form przestrzennych. Dobieranie warsztatu artystycznego do zagadnień i problemów plastycznych odpowiednich dla kolejnych etapów rozwoju dziecka. Planowanie i przygotowanie zajęć plastycznych z uwzględnieniem specyfiki warsztatowej i technologicznej. Poszukiwanie inspiracji do rozbudzania aktywności twórczej. Prezentowanie i komentowanie własnej twórczości. Poznawanie związków sztuki z otaczającą rzeczywistością.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę rozwoju twórczości rysunkowej i aktywności twórczej dziecka; podstawowe techniki plastyczne i podstawowe pojęcia dotyczące konstrukcji dzieła; podstawowe zasady bezpieczeństwa pracy w pracowni plastycznej; znaczenie artystycznej ekspresji i autokreacji na wszystkich etapach rozwoju.

Umiejętności (potrafi): zinterpretować podstawowe techniki plastyczne i podstawowe pojęcia dotyczące konstrukcji dzieła w analizowanej pracy; świadomie zastosować różne techniki plastyczne podczas aktu twórczego; przygotować zajęcia artystyczne dostosowane do wieku i możliwości dziecka oraz dopasować do nich optymalny warsztat plastyczny; posługiwać się materiałami i narzędziami plastycznymi; w oparciu o własną wiedzę i doświadczenie rozbudzić w podopiecznych twórczą pasję i zainteresowanie sztuką.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczestniczenia w życiu kulturalnym i artystycznym oraz inspirowania dzieci do tego typu aktywności; zachęcania dzieci do twórczości artystycznej

mając świadomość jej znaczenia w procesie rozwoju; dzielenia się refleksjami na temat dzieł sztuki; pogłębiania wiedzy i poszerzania kompetencji.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.7. Metodyka edukacji muzycznej

E.7.1. Metodyka edukacji muzycznej

Cel kształcenia: zapoznanie z celami, formami aktywności muzycznej oraz treściami edukacji muzycznej na etapie przedszkola i klas I-III z uwzględnieniem potrzeb i możliwości rozwojowych dziecka; kształtowanie umiejętności stymulowania aktywności i twórczości muzycznej dzieci na etapie wczesnej edukacji oraz integrowania muzyki z innymi przedmiotami/dziedzinami sztuki.

Treści merytoryczne: edukacja muzyczna w XXI wieku. Cele i treści edukacji muzycznej na etapie przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej. Formy aktywności muzycznej. Rozwój muzyczny dziecka/ucznia. Tematyczne i metodyczne planowanie lekcji oraz problem oceny na lekcjach muzyki. Płaszczyzny porozumienia między muzyką i innymi dziedzinami sztuki. Literatura muzyczna do przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej. Sylwetka nauczyciela muzyki. Ćwiczenia oddechowe i dykcyjne głosu oparte na materiale piosenki. Sposoby uczenia piosenki ze słuchu, przy pomocy nut i z nut. Tworzenie akompaniamentu do piosenek, umuzyycznianie wierszy i opowiadań z wykorzystaniem naturalnych efektów perkusyjnych oraz instrumentów perkusyjnych. Aktywne słuchanie muzyki. Projektowanie zajęć z szerokim wykorzystaniem form aktywności muzycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu metodykę edukacji muzycznej – cele, treści, normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej; znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabaw muzycznych, muzyczno-ruchowych i innych form aktywności muzycznej w procesie wychowywania i kształcenia dzieci.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania w zakresie edukacji muzycznej, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy; dobierać, tworzyć, testować i modyfikować piosenki i instrumentalne utwory muzyczne oraz metody i formy aktywności muzycznej adekwatnie do celów wychowania i kształcenia muzycznego; integrować treści muzyczne z innymi przedmiotami.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): formowania właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów wobec kultury i sztuki muzycznej; budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające diagnozowaniu i rozwijaniu zainteresowań muzycznych dzieci/uczniów oraz efektywności edukacyjnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.8. Metodyka edukacji technicznej

E.8.1. Metodyka edukacji technicznej

Cel kształcenia: przygotowanie do samodzielnego planowania i prowadzenia zajęć z zakresu edukacji technicznej w przedszkolu i w klas I-III. Poznanie zasad, metod i form projektowania działań technicznych dziecka oraz zdobycie umiejętności planowania, organizowania i prowadzenia zajęć technicznych.

Treści merytoryczne: cele i treści edukacji technicznej w podstawie programowej wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej; bezpieczeństwo i higiena pracy w działaniu z dziećmi w przedszkolu i klasach I-III; planowanie i organizacja zajęć technicznych dla dzieci – założenia ogólne i przykłady praktyczne; konstruowanie scenariuszy zajęć z edukacji technicznej dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz metody projektowania zajęć technicznych z wykorzystaniem wybranych materiałów - papieru, drewna, tkaniny,

metal, szkła, materiałów przyrodniczych, artykułów spożywczych, tworzyw sztucznych i innych, zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne, zadania wytwórcze; potrzeba kształtowania umiejętności technicznych dzieci lub uczniów w nawiązaniu do techniki, kultury i sztuki ludowej; przegląd, krytyczna analiza i ocena propozycji zajęć technicznych dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych zawartych w pakietach edukacyjnych i stronach internetowych dla dzieci.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): etapy, metody i formy projektowania działań technicznych dziecka lub ucznia; ideę inicjacji technicznej dziecka lub ucznia; zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne, zadania wytwórcze oraz metody projektowania zajęć technicznych; potrzebę kształtowania umiejętności technicznych dzieci lub uczniów w nawiązaniu do techniki, kultury i sztuki ludowej.

Umiejętności (potrafi): zaprojektować sekwencję działań technicznych dzieci lub uczniów; uwzględnić różnice indywidualne w projektowaniu działań uczniowskich; dobrać zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne do możliwości dzieci lub uczniów; zachęcić dzieci lub uczniów do analizowania prostych rozwiązań technicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): działania na rzecz rozwoju zainteresowań technicznych dzieci lub uczniów; walki ze stereotypami dotyczącymi płci i umiejętności technicznych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

E.9. Metodyka wychowania fizycznego

E.9.1. Metodyka wychowania fizycznego 1

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu szeroko rozumianej kultury fizycznej oraz z zakresu współczesnej metodyki wychowania fizycznego w przedszkolu i szkole. Zaznajomienie z piśmiennictwem i zagadnieniami metodyki wychowania fizycznego. Poznanie i zrozumienie podstawowej struktury motoryczności w ontogenezie i systematyki czynności ruchowych człowieka. Zgłębienie różnych metod kształcenia, form organizacyjnych i środków dydaktycznych w procesie edukacji fizycznej. Przekazanie dużego zasobu wiadomości i umiejętności niezbędnych do organizowania i prowadzenia zajęć ruchowych w przedszkolu i w szkole oraz diagnozowania wychowanka w zakresie ogólnej sprawności fizycznej, w szczególności zdolności motorycznych powiązanych ze zdrowiem.

Treści merytoryczne: kultura fizyczna i jej uwarunkowania w pracy z dzieckiem. Kryteria i formy uczestnictwa w kulturze fizycznej. Trzy wersje teorii wychowania fizycznego. Fizyczne kształcenie i fizyczne wychowanie. Motoryczność ludzka i jej przejawy w ontogenezie. Znaczenie aktywności fizycznej w życiu człowieka. Bezpieczeństwo na zajęciach ruchowych. Zasady budowy zajęć ruchowych. Metody nauczania i formy organizacyjne w wychowaniu fizycznym. Metodyka nauczania zabaw i gier ruchowych. Ocenianie w wychowaniu fizycznym i jego rodzaje. Teoria i metodyka sportów indywidualnych i zespołowych. Typy zajęć ruchowych. Organizacja i prowadzenie zajęć ruchowych. Cele operacyjne zajęć ruchowych z zakresu postaw, wiadomości, umiejętności i zdolności motorycznych. Przegląd toków zajęć ruchowych – różne rodzaje ćwiczeń fizycznych w zajęciach ruchowych. Opracowanie scenariuszy różnych typów zajęć ruchowych. Samodzielne prowadzenie zajęć ruchowych na podstawie opracowanych scenariuszy zajęć.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia z zakresu kultury fizycznej, motoryczności, edukacji fizycznej; podstawowe zasady projektowania procesu kształcenia i wychowania w kontekście rozwijania kompetencji kluczowych wychowanka i jego bezpieczeństwa w procesie edukacji fizycznej; strukturę i budowę zajęć ruchowych jako jednostki metodycznej oraz metody diagnozowania ogólnej sprawności fizycznej; metody nauczania, formy organizacyjne oraz środki dydaktyczne do realizacji zadań zajęć ruchowych w zależności od warunków, celu, wieku i możliwości uczestników; zasady oceniania w wychowaniu fizycznym.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu kultury fizycznej oraz dokonać wyjaśnień terminologicznych; przełożyć wiedzę z kultury fizycznej, metodyki wychowania fizycznego, na praktykę; projektować i prowadzić zajęcia ruchowe; czuwać nad bezpieczeństwem dzieci podczas zajęć ruchowych, diagnozować sprawność motoryczną i fizyczną, dostosować zadania ruchowe do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci; ocenić postępy wychowanka oraz określić przedmiot oceny (co oceniać?) i kryteria, narzędzia oceny (jak oceniać?); opracować samodzielnie scenariusz zajęć ruchowych; formułować i operacjonalizować cele edukacyjne oraz dobrać metody nauczania, formy organizacyjne oraz środki dydaktyczne do realizacji zadań zajęć ruchowych w zależności od warunków, celu, wieku i możliwości uczestników.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krzewienia postawy dbałości o aktywność fizyczną; samodzielnego podejmowania i analizowania działań związanych z autoedukacją i doskonaleniem swojego warsztatu pracy; okazania szacunku i uznania dla podjętych działań dla drugiej osoby.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.9.2. Metodyka wychowania fizycznego 2

Cel kształcenia: poszukiwanie nowych rozwiązań dydaktyczno-wychowawczych. Opanowanie wiedzy i praktycznych umiejętności pozwalających na organizowanie i prowadzenie zajęć ruchowych w edukacji wczesnoszkolnej. Rozwijanie umiejętności polegającej na zachęcaniu dziecka/ucznia do aktywnego uczestnictwa w kulturze fizycznej przez całe życie i stymulowania do aktywnego stylu życia. Przygotowanie do roli nauczyciela zajęć ruchowych w przedszkolach i szkołach.

Treści merytoryczne: prakseologiczne podstawy fizycznej edukacji – planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela zajęć ruchowych. Edukacja fizyczna w świetle nowych podstaw programowych – istota i rozumienie nowoczesności w wychowaniu fizycznym. Dokumentacja pracy nauczyciela zajęć ruchowych. Ćwiczenia kształtujące w zajęciach ruchowych. Zasady opracowania scenariusza zajęć ruchowych w sportach indywidualnych i zespołowych. Samodzielne prowadzenie zajęć ruchowych na podstawie opracowanych scenariuszy zajęć.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia z zakresu współczesnej metodyki wychowania fizycznego w przedszkolu i szkole; zasady projektowania i organizowania procesu kształcenia i wychowania w kontekście rozwijania kompetencji kluczowych wychowanka i jego bezpieczeństwa w procesie edukacji fizycznej; strukturę i budowę zajęć ruchowych w sportach indywidualnych i zespołowych jako jednostki metodycznej.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się pojęciami z zakresu współczesnej metodyki wychowania fizycznego oraz przełożyć wiedzę z metodyki wychowania fizycznego na praktykę; projektować, dokumentować i prowadzić zajęcia ruchowe oraz wybrane formy aktywności fizycznej; opracować samodzielnie scenariusz zajęć ruchowych (zabaw i gier ruchowych, sportów indywidualnych i zespołowych); formułować i operacjonalizować cele edukacyjne oraz dobrać metody nauczania, formy organizacyjne oraz środki dydaktyczne do realizacji zadań zajęć ruchowych w zależności od warunków, celu, wieku i możliwości uczestników.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kształtowania odpowiednich postaw niezbędnych w zawodzie nauczyciela; kreowania pozytywnych postaw wobec ciała (wychowanie do dbałości o swoje ciało – uznanie ciała jako wartości).

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

E.9.3. Zabawy i gry ruchowe w przedszkolu i szkole

Cel kształcenia: przygotowanie do planowania i realizacji zabaw i gier ruchowych w przedszkolu i szkole; kształtowanie umiejętności wykorzystywania zabaw i gier ruchowych do aktywizacji ruchowej oraz rozwiązywaniu problemów wychowawczych dzieci.

Treści merytoryczne: rola gier i zabaw ruchowych w rozwoju i edukacji dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Formy zajęć ruchowych w przedszkolu i klasach młodszych szkoły podstawowej. Klasyfikacja i metodyka zabaw i gier ruchowych. Zastosowanie twórczych metod wychowania fizycznego w zabawach ruchowych. Zabawy ruchowe w integracji zespołów dziecięcych oraz rozwiązywaniu wybranych problemów wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i klasach początkowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabaw ruchowych w procesie wychowywania i kształcenia dzieci; metodykę prowadzenia zabaw i gier ruchowych w przedszkolu i klasach początkowych.

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać rozwojowe i wychowawcze potrzeby dzieci w przedszkolu i klasach I-III oraz projektować i realizować zabawy ruchowe służące zaspokajaniu tych potrzeb; planować i realizować zabawy i gry ruchowe dla dzieci w przedszkolu i szkole, z wykorzystaniem różnorodnych metod, procedur metodycznych i pomocy dydaktycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współdziałania w zespole, pełniąc w nim różne role.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

E.10. Metodyka edukacji zdrowotnej

E.10.1. Metodyka edukacji zdrowotnej

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy o zdrowiu, czynnikach je warunkujących, profilaktyce i promocji zdrowia. Zapoznanie z podstawami teoretycznymi edukacji zdrowotnej – terminologią, celami, koncepcjami, modelami, formami organizacji i aspektami etycznymi. Zachęcanie do podejmowania działań ochraniających i promujących zdrowie osobiste i innych ludzi. Przygotowanie przyszłych nauczycieli do realizacji edukacji zdrowotnej w szkole, do rozumienia potrzeb zdrowego stylu życia, którą mają przekazać uczniom. Pogłębienie i uporządkowanie wiedzy na temat wybranych form, metod, technik i narzędzi dydaktycznych stosowanych w edukacji zdrowotnej. Zapoznanie z zasadami konstrukcji scenariuszy zajęć z edukacji zdrowotnej.

Treści merytoryczne: wzajemne związki między promocją zdrowia, edukacją zdrowotną, wychowaniem zdrowotnym i profilaktyką. Związki między zdrowiem a edukacją. Czynniki warunkujące zdrowie - czynniki ryzyka zagrażające zdrowiu, zasoby zdrowotne - czynniki chroniące zdrowie (fizyczne, psychiczne społeczne duchowe), zachowania zdrowotne: (prozdrowotne, antyzdrowotne) definicje, podział (zdrowy styl życia), dekalog (zasady) zdrowego stylu życia. Cechy współczesnej edukacji zdrowotnej. Edukacja zdrowotna dzieci i młodzieży, jej cele i treści. Status i miejsce edukacji zdrowotnej w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Nowe role nauczyciela i ucznia w edukacji zdrowotnej. Prakseologiczny model edukacji zdrowotnej. Planowanie i organizacja zajęć edukacji zdrowotnej. Metody i techniki aktywizujące w edukacji zdrowotnej. Zasady zapisywania scenariusza zajęć. Edukacja zdrowotna na zajęciach ruchowych (treści dotyczące aktywności fizycznej, żywienia, używek, bezpieczeństwa na zajęciach i w życiu codziennym, higieny osobistej i otoczenia, pracy i wypoczynku).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe terminy używane w obszarze edukacji zdrowotnej; czynniki wpływające na zdrowie człowieka i możliwości ich modyfikowania, czynniki ryzyka i zasoby dla zdrowia oraz zasady zdrowego stylu życia i podstawowe sposoby kształtowania zachowań zdrowotnych sprzyjających zdrowiu; zasady poprawnego doboru metod, technik,

form i środków dydaktycznych w edukacji zdrowotnej; podstawę programową edukacji zdrowotnej w szkole.

Umiejętności (potrafi): zaplanować, zorganizować i przeprowadzić zajęcia z edukacji zdrowotnej w określonej grupie wiekowej; opracować scenariusz zajęć dla określonej grupy wiekowej; poprawnie dobrać i stosować metody (w szczególności metody aktywizujące), techniki, formy i środki dydaktyczne; promować zachowania prozdrowotne; przeprowadzić diagnozę potrzeb uczniów w edukacji zdrowotnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krzewienia postaw dbałości o zdrowie i ochrony środowiska; działania na rzecz rozwoju kompetencji niezbędnych do prowadzenia zajęć i angażowania się działalność pedagogiczną.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.11.1. Metodyka pracy w przedszkolu 1

Cel kształcenia: przygotowanie do organizacji środowiska przedszkolnego jako terenu wychowania i kształcenia dzieci; kształtowanie umiejętności wyboru i zastosowania właściwych dla danej organizacji pracy przedszkola sposobów postępowania oraz doboru środków i metod pracy w celu efektywnego wykonania zadań zawodowych na etapie edukacji przedszkolnej.

Treści merytoryczne: przedszkole jako środowisko wychowawcze dziecka – rola nauczyciela w modelowaniu postaw i zachowań dzieci. Prawa dziecka w edukacji. Partycypacja dziecka w edukacji przedszkolnej. Umowa społeczna w przedszkolu jako wyraz demokratyzacji edukacji. Rówieśnicze uczenie się na poziomie przedszkolnym. Jawny i ukryty program przedszkola, przemoc symboliczna. Kształtowanie autonomii i samodzielności dziecka w wieku przedszkolnym. Strategie edukacyjne na poziomie przedszkolnym. Teoretyczne podstawy nauczania problemowego na poziomie przedszkolnym. Rozwijanie myślenia pytajnego u dzieci. Formy pracy pedagogicznej w przedszkolu. Metody nauczania w przedszkolu (typologie klasyczne; drama; wybrane metody aktywizujące). Praktyczne aspekty planowania pracy wychowawczo-dydaktycznej. Wykorzystanie zabawy w procesie wychowania i kształcenia dzieci. Tworzenie warunków do konstruowania wiedzy przez dzieci w przedszkolu (w kontekście koncepcji wiedzy wg D. Klus-Stańskiej); metody pracy sprzyjające samodzielnemu uczeniu się dzieci (np. metoda dialogowa; projektowanie okazji edukacyjnych).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu miejsce przedszkola w polskim systemie oświatowym, jego organizację i specyfikę jako środowiska wychowawczego; teorie rozwoju i uczenia się dziecka na etapie przedszkolnym oraz ich wartości aplikacyjne, potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać w pracy pedagogicznej; normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu i kształceniu dzieci na poziomie przedszkolnym; znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci.

Umiejętności (potrafi): planować i realizować procesy edukacyjne w przedszkolu, dobierając strategie i procedury metodyczne służące rozwijaniu potencjału rozwojowego wychowanków; rozwijać kompetencje kluczowe dzieci, w szczególności kreatywność, krytyczną refleksję i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współdziałania w zespole, pełniąc w nim różne role; do odpowiedzialnego korzystania z różnych źródeł wiedzy, z zachowaniem zasad rzetelności naukowej i poszanowaniem reguł własności intelektualnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

E.11.2. Metodyka pracy w przedszkolu 2

Cel kształcenia: kształtowanie kompetencji w zakresie przygotowania dzieci przedszkolnych do roli uczniów; zapoznanie z metodami nauczania służącymi opanowaniu przez dzieci

umiejętności szkolnych; kształcenie umiejętności doboru i krytycznej oceny środków dydaktycznych w edukacji przedszkolnej; doskonalenie umiejętności planowania zajęć przedszkolnych skoncentrowanych na kształtowaniu gotowości szkolnej.

Treści merytoryczne: przygotowanie dziecka przedszkolnego do roli ucznia. Metody nauki czytania: analityczno-syntetyczna metoda E. i F. Przyłubskich; metoda odmienna I. Majchrzak, glottodydaktyka B. Ročławskiego, czytanie globalne wg G. Domana; sojusz metod. Metoda dobrego startu w edukacji przedszkolnej. Metoda projektów w edukacji przedszkolnej. Zapewnianie jakości pracy przedszkola. Innowacje pedagogiczne w obszarze edukacji przedszkolnej. Program autorski w edukacji przedszkolnej. Kształtowanie gotowości do nauki szkolnej: przygotowanie do czytania i pisania, projektowanie zajęć. Karty zadaniowe i podręczniki w edukacji przedszkolnej. Praca z obrazkiem i historyjką obrazkową a rozwijanie procesów poznawczych dzieci. Multimedialne środki dydaktyczne w pracy pedagogicznej przedszkola. Przewodniki metodyczne dla nauczycieli – spojrzenie krytyczne. Dokumentacja nauczyciela przedszkola.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu teorie dotyczące uczenia się i wychowania dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich wartości aplikacyjne, a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać; specyfikę przedszkola jako środowiska edukacyjnego oraz procesy w nim zachodzące; metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym.

Umiejętności (potrafi): obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne w przedszkolu, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): efektywnej współpracy w zespole, pełniąc w nim różne role; do przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

VI - F. DZIECKO LUB UCZEŃ ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI ROZWOJOWYMI I EDUKACYJNYMI W PRZEDSZKOLU I KLASACH I-III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

F.1. Podstawy logopedii

Cel kształcenia: przybliżenie zagadnień związanych z problematyką logopedyczną. Rozwijanie umiejętności w rozpoznawaniu i diagnozowaniu podstawowych zaburzeń mowy i wad wymowy, a także w opracowywaniu i prowadzeniu ćwiczeń oraz zabaw logopedycznych. Wzbudzanie świadomości w zakresie profilaktyki logopedycznej. Ukształtowanie świadomości znaczenia działań logopedycznych w procesie wspomagania rozwoju, edukacji, wychowania dzieci/uczniów oraz potrzeby współpracy w danym zakresie różnych specjalistów i środowisk wychowawczych, w tym środowiska rodzinnego i lokalnego.

Treści merytoryczne: podstawowa terminologia z zakresu logopedii. Budowa narządu oddechowego, fonacyjnego i artykulacyjnego. Biomedyczne podstawy rozwoju mowy. Charakterystyka podstawowych zaburzeń i zakłóceń rozwoju mowy. Diagnoza logopedyczna zaburzeń komunikacji u dzieci. Etapy terapii logopedycznej. Założenia i specyfika profilaktyki logopedycznej. Kierunki oddziaływań logopedycznych. Współpraca logopedii z innymi dyscyplinami wiedzy i nauki, jej interdyscyplinarny charakter. Anatomia i fizjologia głosu, mowy i słuchu. Podstawy fonetyki i fonologii – klasyfikacja i charakterystyka głosek w języku polskim. Etiologia poszczególnych zaburzeń mowy. Nieprawidłowe nawyki przyczyniające się do wad wymowy u dzieci. Metody pracy logopedycznej. Przykładowe ćwiczenia artykulacyjne w przypadku określonych zaburzeń mowy i wad wymowy. Przebieg i specyfika logopedycznych zajęć profilaktycznych w różnych grupach wiekowych. Pomoce logopedyczne w pracy nauczyciela.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe terminy i wyjaśni zjawiska z zakresu logopedii; okresy w rozwoju mowy dziecka; podstawowe etapy diagnozy i terapii logopedycznej; podstawowe zaburzenia komunikacji u dzieci; metody pracy logopedycznej; podstawowe przyczyny różnych zaburzeń mowy i wad wymowy u dzieci.

Umiejętności (potrafi): zastosować wiedzę z zakresu diagnostyki i terapii logopedycznej podczas konstruowania konspektu indywidualnej pracy z dzieckiem z określonym zaburzeniem komunikacyjnym; wykonać różnorodne ćwiczenia logopedyczne, uwzględniając wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii głosu, mowy i słuchu, jak psychologicznych i społecznych podstaw rozwoju; rozpoznać podstawowe zaburzenia mowy i proponować sposoby przeciwdziałania im; projektować grupowe zajęcia profilaktyczne dla dzieci w określonej grupie wiekowej; dobierać właściwe metody pracy logopedycznej do wieku dziecka, jego indywidualnych predyspozycji i specyfiki zaburzenia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współdziałania w zespole; budowania własnego warsztatu pracy nauczyciela wczesnej edukacji w zakresie podstaw logopedii; konsekwentnego wykonywania określonych czynności wynikających z realizacji przedmiotu na skutek trwałej potrzeby wewnętrznej i dodatniej oceny z uzyskiwanych wyników; integrowania proponowanych rozwiązań z cechami osobowości ich wykonawcy, pamiętając o niezawodności i swoistości działań.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

F.2. Praca z dzieckiem z trudnościami w uczeniu się i z zaburzeniami w zachowaniu

Cel kształcenia: zapoznanie z problematyką występowania u dzieci trudności w uczeniu się i zaburzeń w zachowaniu. Poznawanie sposobów wspomagania rozwoju dzieci z trudnościami o tym charakterze w środowisku edukacyjnym.

Treści merytoryczne: trudności w uczeniu się – rodzaje, przyczyny i objawy. Praca nauczyciela z uczniami wykazującymi trudności w uczeniu się; dobre praktyki edukacyjne; wspierający styl pracy nauczyciela. Programy pracy edukacyjno-terapeutycznej nauczyciela z dziećmi doświadczającymi trudności w uczeniu się. Kliniczny obraz zaburzeń zachowania (pojęcie, rodzaje zjawiska, rozpowszechnienie, etiologia, przebieg). Zaburzenia zachowania a zespół nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD). Model modyfikowania zachowania dzieci z ADHD w przedszkolu i w szkole. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej dorosłym i dzieciom. Budowanie strategii pracy z dzieckiem z zaburzeniami w zachowaniu w środowisku szkolnym. Program naprawy zachowania, rola nauczyciela i rówieśników. Zajęcia specjalistyczne dla dzieci z zaburzeniami emocji i zachowania. Metody i formy ćwiczeń wspierających rozwój uczniów z trudnościami w uczeniu się. Wybrane programy rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne uczniów – zajęcia warsztatowe. Elementy socjoterapii w pracy wychowawczej nauczyciela – zajęcia warsztatowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością, sposoby ich egzekwowania oraz propagowania w środowisku zarówno przedszkolnym oraz szkolnym, jak i pozaprzedzkolnym oraz pozaszkolnym.

Umiejętności (potrafi): tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci lub uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): projektowania i wdrażania działań mających na celu edukację aksjologiczną i wychowanie do wartości – wprowadzanie dzieci lub uczniów w świat wartości.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

F.3. Praca z dzieckiem uzdolnionym matematycznie

Cel kształcenia: zdobycie umiejętności konstruowania zajęć z dzieckiem zdolnym matematycznie.

Treści merytoryczne: wskaźniki zdolności matematycznych, diagnozowanie zdolności matematycznych, rola szkoły w procesie rozwijania uczniów zdolnych matematycznie. Konstruowanie fragmentu programu dla dzieci zdolnych matematycznie, tworzenie kart pracy na różnym poziomie myślenia uczniów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): potrzeby rozwoju ucznia zdolnego matematycznie podczas codziennych zajęć matematycznych.

Umiejętności (potrafi): różnicować zadania matematyczne w zależności od możliwości poznawczych uczniów zdolnych; szukać ciekawych zagadnień matematycznych oraz motywować uczniów zdolnych; diagnozować uczniów zdolnych matematycznie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w grupie oraz nawiązywania dobrych relacji z uczniami zdolnymi.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

F.4. Podstawy pedagogiki specjalnej

Cel kształcenia: zapoznanie z głównymi problemami z zakresu pedagogiki specjalnej, rozpoznawanie potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, budowanie właściwych postaw wobec osób z niepełnosprawnością oraz praktyczne przygotowanie do podjęcia działalności w zakresie wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym.

Treści merytoryczne: pedagogika specjalna jako nauka. Niepełnosprawność w dyskursie naukowym. Koncepcje niepełnosprawności. Podstawowe kategorie w pedagogice specjalnej. Paradygmaty w pedagogice specjalnej. System edukacyjny w Polsce. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w polskim systemie oświaty. Postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością. Wsparcie osób z niepełnosprawnością. Omówienie poszczególnych działów pedagogiki specjalnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rolę innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, inspirujących do planowania i organizacji własnej pracy; zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikające z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju, oraz uwarunkowane wpływem czynników środowiskowych i sposoby dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych.

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozpoznawania potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci lub uczniów oraz projektowania i prowadzenia działań pedagogicznych, a także planowania, realizowania i oceniania spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

F.5. Praca z dzieckiem uzdolnionym językowo

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie rozwijania kompetencji językowych i komunikacyjnych dzieci na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym, pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami (uzdolnionymi) w zakresie języka polskiego, poznanie podstaw teoretycznych pracy z dziećmi/uczniami uzdolnionymi językowo.

Treści merytoryczne: teoretyczne koncepcje rozwoju języka dziecka. Lingwistyka edukacyjna – pojęcie, funkcja, korzyści dla kształcenia językowego. Dyskurs w edukacji wczesnoszkolnej. Mówiona i pisana odmiana języka a praktyka szkolna. Cechy charakteryzujące nauczyciela

i ucznia w modelu edukacji językowej wykorzystującej koncepcję interakcji społecznej. Wybrane teorie zdolności (w kontekście ucznia uzdolnionego językowo). Dziecko uzdolnione językowo jako uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Warunki sprzyjające i bariery rozwoju uzdolnień językowych uczniów. Szkoła jako miejsce wsparcia ucznia uzdolnionego, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka uzdolnionego lingwistycznie. Rola nauczyciela w zakresie rozwoju kompetencji językowych ucznia. Formy i metody pracy pedagogicznej sprzyjające rozwojowi twórczości językowej oraz uzdolnień językowych uczniów na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Projektowanie zajęć podnoszących kompetencje językowe uczniów klas I-III szkoły podstawowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady oraz etapy rozpoznawania potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci w zakresie języka; etycznego planowania i realizacji spersonalizowanych działań podnoszących kompetencje językowe dzieci uzdolnionych językowo.

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać i rozbudzać zainteresowania oraz zdolności językowe dzieci/uczniów, wykorzystując i dostosowując sposoby pracy oraz treści do ich zasobów; kształtować bezpieczne i przyjazne edukacyjne środowisko rozwoju uzdolnień językowych dzieci.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): inspirowania oraz prowadzenia (w sposób profesjonalny i etyczny, z wykorzystaniem pracy zespołowej) zindywidualizowanych działań wspierających dzieci/uczniów uzdolnionych językowo w ich rozwoju i twórczej aktywności.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

F.6. Praca z dzieckiem uzdolnionym muzycznie

Cel kształcenia: rozwijanie umiejętności rozpoznawania i wspomagania rozwoju zdolności muzycznych dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym; kształtowanie wrażliwości na potrzeby dziecka uzdolnionego muzycznie.

Treści merytoryczne: realizowanie zadań praktycznych z zakresu pracy z dzieckiem zdolnym muzycznie, ćwiczenia, zabawy diagnozujące i rozwijające zdolności muzyczne dzieci.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia z obszaru pedagogiki i psychologii muzyki zakresie zdolności muzycznych – ich diagnozy, uwarunkowań i rozwoju.

Umiejętności (potrafi): podejmować działania zmierzające do diagnozy i rozwijania zdolności muzycznych dzieci; analizować i optymalizować działania w zakresie pracy z dzieckiem zdolnym muzycznie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): budowania u dziecka szacunku wobec kultury muzycznej, kształtowania jego potrzeby uczestnictwa w niej i wrażliwości na jej przejawy; posługiwania się zasadami etycznymi w procesie diagnozy uzdolnień muzycznych dziecka.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

VII - G. ORGANIZACJA PRACY PRZEDSZKOLA I SZKOŁY Z ELEMENTAMI PRAWA OŚWIATOWEGO I PRAW DZIECKA ORAZ KULTURA PRZEDSZKOLA I SZKOŁY, W TYM W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI I NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

G.1. Etyka zawodu nauczyciela

Cel kształcenia: ukazanie problemów etycznych zawodu nauczyciela na bazie analizy przypadków (metoda sytuacyjna) oraz moralnego wymiaru jego pracy i twórczego wysiłku działań wychowawczych (otwarcie się na wartości, ustawiczne dokształcanie się, formacja); przedstawienie właściwie pojętej postawy etycznej (afirmacja drugiego, poszanowanie prawdy, poczucie odpowiedzialności, otwartość); omówienie motywacji do pracy i prezentowanych wartości (prawość, wierność, troska, przykład – „exempla trahunt”); zapoznanie z etycznymi kwalifikacjami działań edukacyjnych (kompetencje, profesjonalizm, zaangażowanie,

powołanie, charyzmat, samodoskonalenie); przedstawienie koniecznych sprawności moralnych w obrębie aretologii pracy nauczyciela (roztropność, sprawiedliwość, tolerancja, długomyślność, eutrapelia), a także pracy nad eliminacją własnych wad; zapoznanie z podstawowymi założeniami deontologicznymi nauczania i wychowywania (respektowanie praw, uczciwość, solidarność, empatia, bycie autorytetem).

Treści merytoryczne: wprowadzenie metodologiczne – etyka ogólna, etyka zawodowa a deontologia/kodeksy etyczne. Postrzeganie nauczyciela i jego pracy na przestrzeni dziejów (zarys). Przykłady wybitnych nauczycieli. Dokumenty regulujące pracę nauczyciela (analiza). Nauczyciel jako zawód zaufania publicznego (nauczyciel jako funkcjonariusz publiczny) – aspekt prawny, etyczny, społeczny. Ogólne zasady etyki nauczycielskiej. Postawa nauczycieli wobec innych. Zobowiązania etyczne w zawodzie nauczyciela i jego odpowiedzialność społeczna. Specyfika profesji nauczycielskiej – nauczyciel jako: dydaktyk, wychowawca, opiekun, badacz, doradca, menadżer. Osobowość nauczyciela i nauczyciel jako przykład (exempla trahunt). Aretologia i aksjologia w konstruowaniu etosu zawodu nauczyciela. Etyka i estetyka kultury wyglądu nauczyciela. Nauczyciel wobec wyzwań współczesności.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne elementy etyki nauczycielskiej, która jest ważnym elementem jego odniesień w przyszłej pracy; właściwe zagadnienia z zakresu etyki nauczycielskiej.

Umiejętności (potrafi): obserwować sytuacje i zdarzenia etyczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz moralnej oraz proponować rozwiązania problemów w duchu etyki nauczycielskiej; wykorzystywać posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez: właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi; formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania z zakresu wiedzy aretologicznej i aksjologicznej w ramach etyki nauczycielskiej; wypełniania zobowiązań etycznych w obrębie przyszłej pracy nauczyciela; pracy w zespole, pełniąc w nim różne role; współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej; odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

G.2. Programowanie i ewaluacja w edukacji

Cel kształcenia: poszerzanie wiedzy w zakresie wybranych ujęć i modeli programu, rodzajów ewaluacji w kontekście specyfiki procesu edukacji i systemu kształcenia, rozwijanie umiejętności kreowania, analizy i ewaluacji programów/ich modułów, zapoznanie z podstawowymi kwestiami projektowania programu autorskiego i problemami analizy jego efektywności.

Treści merytoryczne: miejsce planowania i programowania w edukacji. Definiowanie programu szkolnego (od "planu działania" do "doświadczeń edukacyjnych ucznia") i konsekwencje przyjętych znaczeń programu dla procesu edukacji. Typologie programów. Modele i ujęcia programu. Filozoficzne, psychologiczne i społeczne podstawy programu. Wzorzec programu. Wybrane sposoby podejścia do programu szkolnego (techniczno-scjentyistyczne oraz nietechniczno-niescjentyistyczne). Ewaluacja programu nauczania (podejścia, cele, modele). Nauczyciel jako kreator programu. Program jako obszar decyzji

ucznia i nauczyciela. Programy autorskie w świetle ustaleń MEN. Analiza programów szkolnych: nauczania, profilaktycznych, wychowania. Porównywanie programów. Przykładowe narzędzia ewaluacyjne. Tworzenie programu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawy filozoficzno-społeczne projektowania działań edukacyjnych z uwzględnieniem potrzeb i możliwości dzieci na poziomie wczesnej edukacji; zasady tworzenia autorskich programów nauczania z wykorzystaniem innowacji pedagogicznych; rodzaje ewaluacji i jej znaczenie w procesie zapewniania jakości w systemie edukacji.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać wiedzę filozoficzną, psychologiczną i pedagogiczną do projektowania działań edukacyjnych w przedszkolu i szkole, w tym do tworzenia autorskich modułów programu z uwzględnieniem potrzeb, możliwości i zdolności małoletnich odbiorców; krytycznie oceniać praktykę edukacyjną z wykorzystaniem posiadanej wiedzy; różnicować w podejściu dydaktycznym ocenianie i ewaluację, a także udzielać informacji zwrotnej uczniom, mając na uwadze ich potrzeby, możliwości oraz rozwój.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej refleksji nad tworzoną praktyką edukacyjną i jej doskonalenia zgodnie z zasadami etycznymi; budowania właściwych relacji wszystkich podmiotów zaangażowanych w proces edukacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

G.3. Podstawy prawa oświatowego

Cel kształcenia: poznanie systemu oświatowego oraz funkcjonujących w nim podmiotów. Dążenie do ochrony przestrzegania prawa oświatowego.

Treści merytoryczne: źródła prawa oświatowego (pojęcia, akty prawne). System oświaty (cele, struktura, nadzór pedagogicznym kurator oświaty). Zakładanie i prowadzenie szkół (podmioty uprawnione do zakładania szkół, zadania organu prowadzącego szkołę). Nauczyciele w systemie oświaty (status prawny, prawa i obowiązki, awans zawodowy, kwalifikacje, zatrudnianie i zwalnianie, warunki pracy). Uczniowie i słuchacze w systemie oświaty (obowiązki edukacyjne, promowanie i klasyfikowanie, egzaminy zewnętrzne, rekrutacja do szkół i placówek publicznych, nauczanie religii, pomoc materialna dla uczniów). Dyrektor szkoły w systemie oświaty (status prawny, powołanie i odwołanie z funkcji, kompetencje). Organy kolegiackie w systemie oświaty (rada oświatowa, rada szkoły, rada rodziców, samorząd uczniowski). Dokumentacja szkolna. System informacji oświatowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): strukturę i funkcje systemu oświaty oraz alternatywnych form edukacji.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

G.4. Profesjonalizacja pracy nauczyciela wczesnej edukacji

Cel kształcenia: zapoznanie z dokumentacją niezbędną do realizacji pracy nauczyciela wczesnej edukacji. Wdrażanie do projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego. Rozwijanie umiejętności planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu oraz szkole.

Treści merytoryczne: prawa i obowiązki nauczyciela wynikające z Kodeksu Pracy, Karty Nauczyciela oraz dokumentów regulujących pracę szkoły. Awans zawodowy – wymagania na poszczególne stopnie; zasady i praktyka tworzenia planu rozwoju zawodowego nauczyciela stażysty. Dokumentacja obowiązująca nauczyciela w świetle prawa oświatowego – opracowanie dokumentacji dziennej i okresowej. Indywidualne planowanie rozkładu materiału w przedszkolu oraz szkole. Zasady i praktyka opracowania planu wychowawczego. Nauczyciel

organizatorem i uczestnikiem zebrań – wywiadówki, rady pedagogiczne. Formy organizowania turystyki i krajoznawstwa, planowanie i dokumentowanie wycieczek.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): treść kluczowych rozporządzeń regulujących pracę kadr pedagogicznych; wymogi dotyczące uzyskiwania stopni awansu zawodowego; zasady prowadzenia dokumentacji w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Umiejętności (potrafi): wypełnić arkusze wybranych dokumentów typowych dla pracy na stanowisku nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej (np. dziennik szkolny/przedszkolny, karta wycieczki); planować przyszłe działania zawodowe (m.in. opracować plan rozwoju zawodowego nauczyciela stażysty); zaproponować rozkład treści materiału realizowanego podczas zajęć z dziećmi w wieku przedszkolnym lub wczesnoszkolnym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań związanych z przyszłą pracą nauczycielską oraz ponoszenia odpowiedzialności za jakość realizowanych obowiązków.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

VIII - H. PODSTAWY DIAGNOSTYKI EDUKACYJNEJ DLA NAUCZYCIELI

H.1. Diagnoza pedagogiczna

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy na temat terminologii oraz metodologii badań diagnostycznych stosowanych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Zapoznanie z strukturą, cechami, metodami i technikami diagnostyki pedagogicznej oraz stosowanych przez pedagoga procedur diagnostycznych w odniesieniu do dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym. Wyposażenie w wiedzę oraz umiejętności diagnozowania problemowych zachowań i problemów psychopedagogicznych u uczniów/wychowanków w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz ich możliwości, potencjału, potrzeb, oczekiwań oraz problemów psychopedagogicznych i zaburzeń. Wykształcenie umiejętności korzystania z systemów DSM-IV, DSM-V i ICD-10 oraz konstruowania autorskiego warsztatu pedagoga-diagnosty.

Treści merytoryczne: diagnoza pedagogiczna jako diagnoza eklektyczna – istota, zakres, cele, zadania i kryteria profesjonalizmu. Prekursorzy diagnostyki pedagogicznej na świecie i w Polsce. Rodzaje i typy diagnoz pedagogicznych. Podstawowe błędy diagnostyczne. Obszary problemowe i modele diagnozowania pedagogicznego. Projektowanie i prowadzenie działań diagnostycznych uwzględniających specyfikę funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne (w tym zakres i jakość wsparcia społecznego). Metody diagnozy rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego dziecka na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Kryteria metodologiczne oraz zasady i normy prawne oraz etyczne projektowania i realizacji badań diagnostycznych w zakresie pedagogiki przedszkolnej, szkolnej i alternatywnej. Metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w diagnostyce pedagogicznej i psychopedagogicznej - dobór, konstruowanie, zastosowanie a interpretacja wyników badań. Standaryzowane narzędzia badawcze w pedagogice i psychopedagogice. Diagnozowanie wybranych problemów psychopedagogicznych dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym. Kryteria profesjonalizmu diagnostyki pedagogicznej oraz jej aspekty (społeczny, medyczny, psychologiczny i stricte pedagogiczny). Diagnostyka pedagogiczna w pracy z uczniem/wychowankiem w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym – istota, specyfika i cele diagnozy oraz etapy procesu diagnozowania. Diagnozowanie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci/uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikających z opóźnień, różnego rodzaju zaburzeń bądź przyspieszenia rozwoju. Diagnozowanie potrzeb, oczekiwań i możliwości uczniów/wychowanków (w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym), które są uwarunkowane wpływem czynników

środowiskowych a sposoby dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych. Metodologia diagnozowania (metody, techniki oraz narzędzia badawcze stosowane w diagnostyce pedagogicznej). Konstrukcja autorskich narzędzi diagnostycznych a zastosowanie narzędzi standaryzowanych. Opracowanie i interpretacja wyników badań diagnostycznych w celu przygotowania skutecznej pomocy, interwencji, wsparcia społecznego oraz terapii pedagogicznej / psychopedagogicznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): projektowanie i prowadzenie działań diagnostycznych uwzględniających specyfikę funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne, w tym zakres i jakość wsparcia społecznego; w pogłębionym stopniu metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinie nauk społecznych; terminy i założenia metodologiczne oraz zasady i normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki przedszkolnej, szkolnej i alternatywnej.

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania; współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie projektowania i realizacji badań naukowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): projektowania działań zmierzających do rozwoju przedszkola lub szkoły oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji; przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

H.2. Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej

Cel kształcenia: zapoznanie z kluczowymi zagadnieniami terapii pedagogicznej. Kształtowanie umiejętności dostrzegania potrzeb, możliwości i ograniczeń rozwojowych uczestników terapii pedagogicznej. Rozwijanie zdolności empatycznych i poczucia odpowiedzialności za jakość prowadzonego procesu terapeutycznego.

Treści merytoryczne: terapia pedagogiczna – geneza i zakres pojęcia. Dysleksja rozwojowa – definicja, przyczyny, objawy. Dysleksja a rozwój mowy i języka. Diagnozowanie dysleksji rozwojowej/ryzyka dysleksji. Model terapii uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu. Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w systemie oświaty. Wzmacnianie motywacji uczniów do uczestnictwa w terapii pedagogicznej. Kompetencje i dyspozycje osobowościowe terapeuty pedagogicznego. Warsztat pracy terapeuty pedagogicznego. Elementy psychoedukacji w terapii pedagogicznej. Szkoła przyjazna uczniom z dysleksją. Uwarunkowania efektywności terapii pedagogicznej. Rozwój umiejętności czytania dzieci sześciolletnich – prawidłowości, ocena, wskazówki metodyczne i terapeutyczne dla nauczycieli. Narzędzia do diagnozy dysleksji rozwojowej/ ryzyka dysleksji. Organizacja zajęć terapii pedagogicznej; analiza scenariuszy zajęć terapeutycznych. Postępowanie psychokorekcyjne i psychodydaktyczne w terapii pedagogicznej – programy, metody, formy ćwiczeń. Aspekt psychoterapeutyczny i ogólnorozwojowy terapii pedagogicznej. Zdolności empatyczne i autorefleksja w pracy terapeuty pedagogicznego – zajęcia warsztatowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): kluczowe zagadnienia terapii pedagogicznej, problematykę specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów.

Umiejętności (potrafi): analizować i planować działania terapeutyczne adekwatnie do specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci uczestniczących w procesie terapii pedagogicznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): postępowania w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej terapeuty pedagogicznego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

IX - I. KULTURA JĘZYKA

I.1. Emisja i higiena głosu

Cel kształcenia: uświadomienie potrzeby i istoty kultury głosu oraz czynności i zachowań związanych z użyciem głosu.

Treści merytoryczne: ogólne wiadomości na temat budowy instrumentu głosu. Poprawność emisji głosu w trakcie śpiewu i mowy. Choroby i profilaktyka aparatu głosu. Ćwiczenia dykcyjne, artykulacyjne oraz intonacyjne. Umiejętność poprawnego akcentowania. Umiejętność zastosowania w praktyce emisji głosu podczas wystąpienia publicznego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): budowę instrumentu głosu, wpływ anatomii człowieka na instrument głosu; techniki wokalne i aparaty czynnościowe instrumentu głosu, zagadnienia higieny głosu, zasady budowania poprawnej wypowiedzi ustnej.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się własnym głosem w mowie i śpiewie; używać głosu tak, aby był on jak najbardziej nośny, ale niemęczliwy; oddychać w sposób dolno-przeponowo-żebrowy, oraz zachowywać sprawność mięśni artykulacji słownej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wyrażania swoich myśli uwzględniając emocje i kulturę, m.in. poprzez nabycie nawyków aktorstwa słowa; właściwych zachowań w sytuacjach związanych z wykonywaną profesją psychologa i nauczyciela; wrażliwej postawy wobec kultury głosu i sposobu kontaktu człowieka z człowiekiem.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.2. Kultura języka

Cel kształcenia: rozwój wiedzy i umiejętności w zakresie poprawności, sprawności, etyki i estetyki językowej.

Treści merytoryczne: kultura języka – uściślenia terminologiczne. Podstawowe pojęcia: system językowy, tekst, uzus, norma, błąd, innowacja. Składowe kultury języka. Zewnątrzjęzykowe i wewnątrzjęzykowe kryteria poprawności językowej. Sprawność w komunikacji językowej. Etyka komunikacji językowej a zjawisko manipulacji językowej. Estetyka słowa i jej wymiary. Klasyfikacje błędów językowych i ich analiza. Polszczyzna ogólna i gwarowa – odmiany i style. Grzeczność w komunikacji językowej (etykieta językowa) realizowanej w różnych sytuacjach komunikacyjnych. Akcentowanie i frazowanie. Współczesny język polski i jego przemiany (neologizmy, zapożyczenia, brutalizacja języka). Socjolekty/profesjolekty współczesnego języka polskiego – zakres występowania i specyfika odmian. Poprawność i sprawność językowa na wybranych przykładach.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): funkcjonalne posługiwanie się pojęciami z zakresu kultury języka oraz wiedzy o współczesnym języku polskim; uwarunkowania oraz mocne i słabe strony komunikacji językowej; wielowymiarowość kultury języka; rodzaje błędów językowych w perspektywie poznanych kryteriów poprawności i procesów komunikacji społecznej.

Umiejętności (potrafi): funkcjonalnie posługiwać się kluczowymi pojęciami z zakresu kultury języka, poprawnie i sprawnie posługiwać się współczesnym językiem polskim ze świadomością uwarunkowań komunikatu oraz możliwości wyboru odmian języka.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykazania dbałości o szeroko rozumianą kulturę wypowiedzi oraz do autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami merytorycznymi do wspierania dzieci/uczniów w zakresie rozwoju ich języka.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

X - J. PRAKTYKI ZAWODOWE

J.1. Praktyka śródroczna

J.1.1. Praktyka ogólnopedagogiczna w przedszkolu

Cel kształcenia: zapoznanie z ogólnymi zasadami funkcjonowania placówek przedszkolnych, ich miejscem w systemie oświaty, organizacją i uczestnikami procesu kształcenia.

Treści merytoryczne: baza lokalowa, materialna i administracyjna przedszkola. Zadania i organizacja przedszkola w świetle przepisów prawa oświatowego. Obszary działalności przedszkola oraz podział kompetencji pracowników. Statut przedszkola i szkoły oraz inne dokumenty wewnętrzne regulujące pracę instytucji. Specyfika funkcjonowania przedszkoli publicznych i niepublicznych oraz placówek z oddziałami integracyjnymi.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): sposób funkcjonowania przedszkoli, organizację ich pracy, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, uczestników procesów pedagogicznych procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli oraz sposób prowadzenia dokumentacji; realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne, charakterystyczne dla przedszkola; specyficzne dla przedszkola codzienne działania zawodowe nauczyciela oraz jego warsztat pracy.

Umiejętności (potrafi): wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy przedszkolnej, zachowań i aktywności dzieci w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; analizować zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze i edukacyjne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz do współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami i innymi członkami społeczności przedszkolnej w celu poszerzania swojej wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

J.1.2. Praktyka wychowawczo-dydaktyczna w przedszkolu

Cel kształcenia: rozwijanie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć edukacyjnych oraz podejmowania działań wychowawczo-opiekuńczych w przedszkolu. Kształtowanie postawy refleksyjnego praktyka.

Treści merytoryczne: obserwacja i analiza zajęć edukacyjnych z dziećmi w wieku przedszkolnym. Włączanie się w działania wychowawczo-opiekuńcze podejmowane przez nauczycieli. Planowanie i prowadzenie zajęć w przedszkolu. Tworzenie autorskich materiałów edukacyjnych (np. prezentacji, kart zadaniowych) z wykorzystaniem technologii multimedialnych. Analiza zdarzeń krytycznych zaobserwowanych w przedszkolu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): codzienną rolę nauczyciela w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci oraz jego warsztat pracy; kontekstowość, otwartość i zmienność codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych nauczyciela przedszkola.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu; poddać refleksji i ocenić skuteczność swoich działań edukacyjnych pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami w przedszkolu.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

J.1.3. Praktyka ogólnopedagogiczna w szkole

Cel kształcenia: zapoznanie z ogólnymi zasadami funkcjonowania szkół podstawowych ze szczególnym uwzględnieniem organizacji klas początkowych.

Treści merytoryczne: zadania i organizacja szkoły w świetle przepisów prawa oświatowego w obszarze edukacyjnym, opiekuńczym, wychowawczym oraz pomocy psychologiczno-

pedagogicznej i bezpieczeństwa uczniów. Statut szkoły oraz inne dokumenty wewnętrzne regulujące jej pracę ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów regulujących pracę w klasach I-III (np. wewnętrzny system oceniania, plany wychowawcze, plany profilaktyczne, etc.). Specyfika funkcjonowania szkół „innych” (np. niepublicznych, z oddziałami integracyjnymi, specjalnych, przyszpitalnych, z autorskim programem, etc.).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu cele, strukturę i organizację szkoły; w pogłębionym stopniu zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w szkole podstawowej; w pogłębionym stopniu miejsce szkoły w systemie edukacji oraz formy jej oddziaływania na dziecko.

Umiejętności (potrafi): obserwować zjawiska i zdarzenia pedagogiczne w szkole oraz interpretować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej i przepisów prawa oświatowego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy z uczniami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

J.1.4. Praktyka wychowawczo-dydaktyczna w szkole

Cel kształcenia: rozwijanie umiejętności projektowania i prowadzenia zajęć edukacyjnych oraz podejmowania działań opiekuńczych i wychowawczych w klasach I-III w szkole.

Treści merytoryczne: obserwacja, projektowanie i prowadzenie zajęć edukacyjnych z dziećmi w młodszym wieku szkolnym; uczestniczenie w działaniach opiekuńczych i wychowawczych podejmowanych przez nauczycieli; projektowanie i prowadzenie zajęć w klasach I-III z wykorzystaniem metodyk szczegółowych przedmiotów nauczanych w klasach I-III; praca z uczniami o zróżnicowanym tempie rozwoju; analiza zdarzeń krytycznych; tworzenie autorskich materiałów edukacyjnych, także z wykorzystaniem technologii multimedialnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu metodykę pracy edukacyjnej na poziomie wczesnoszkolnym; rolę nauczyciela w modelowaniu postaw i zachowań wychowanków na etapie wczesnoszkolnym; zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci w wieku wczesnoszkolnym; sposoby dostosowania do nich zadań edukacyjnych; rodzaje i funkcje oceniania w klasach I-III.

Umiejętności (potrafi): obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne w klasach I-III, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania napotkanych problemów edukacyjnych; rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci w wieku wczesnoszkolnym oraz planować i realizować działania pedagogiczne adekwatnie do właściwości wychowanków; wykorzystywać nowoczesne technologie, w tym cyfrowe, do projektowania i realizacji zajęć edukacyjnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): efektywnej pracy w zespole pełniąc w nim różne role; współpracy z uczniami, nauczycielami i innymi specjalistami pracującymi w klasach I-III w szkole.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

J.2. Praktyka ciągła

J.2.1. Praktyka ciągła w przedszkolu

Cel kształcenia: poznawanie całokształtu pracy nauczyciela przedszkola. Kształcenie kompetencji pedagogicznych nauczyciela przedszkola. Analiza realizacji zadań pedagogicznych w przedszkolu w kontekście wiedzy o rozwoju i sposobach uczenia się dzieci. Poznawanie trudności wychowawczo-dydaktycznych występujących w pracy z dziećmi oraz sposobów ich rozwiązywania.

Treści merytoryczne: obserwacja zajęć we wszystkich grupach wiekowych (jednorodnych lub łączonych). Planowanie i samodzielne prowadzenie zajęć edukacyjnych w różnych obszarach

edukacji przedszkolnej. Poznawanie różnych form pracy przedszkola, w tym uczestnictwo w zajęciach dodatkowych dla wychowanków oraz spotkaniach z rodzicami i radach pedagogicznych (o ile zostały zaplanowane w czasie realizacji praktyki). Organizowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej uczeniu się pod kierunkiem nauczyciela oraz swobodnej aktywności dzieci.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu miejsce przedszkola w systemie oświaty, jego strukturę i organizację; metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej; znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci; praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu.

Umiejętności (potrafi): stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki oraz planować i realizować działania wychowawczo-dydaktyczne w przedszkolu, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym; poddawać refleksji i identyfikować sytuacje i zdarzenia edukacyjne w przedszkolu, w tym spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć; rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci w przedszkolu oraz skutecznie wykorzystywać informacje na temat dziecka uzyskane w toku współpracy ze specjalistami; proponować rozwiązywanie problemów adekwatnie do potrzeb i możliwości dzieci o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych; organizować środowisko uczenia się, w tym wykorzystywać różnorodne rozwiązania metodyczne i nowoczesne technologie informacyjne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami w przedszkolu; przestrzegania zasad i norm etycznych obowiązujących w kodeksie etyki nauczyciela; formowania pożądanych zachowań i postaw dzieci w wieku przedszkolnym, dostarczania właściwych wzorców zachowań; podejmowania wyzwań zawodowych indywidualnych i zespołowych we współpracy z rodzicami wychowanków, nauczycielami i innymi specjalistami.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

J.2.2. Praktyka ciągła w szkole

Cel kształcenia: konfrontacja zdobytej w toku studiów wiedzy teoretycznej z rzeczywistością praktyczną. Poznanie specyfiki pracy nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej oraz zakresu obowiązków związanych z wykonywaniem zawodu. Zaznajomienie z organizacją i działalnością szkoły (zajęcia lekcyjne, pozalekcyjne, dokumentacja szkolna itp.). Zdobycie podstawowych umiejętności w zakresie planowania, organizacji i prowadzenia zajęć na poziomie wczesnej edukacji. Zdobycie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Kształtowanie krytyczności i refleksyjności w podejmowanych działaniach pedagogicznych.

Treści merytoryczne: ogólne rozpoznanie kierunków działalności szkoły podstawowej. Zaznajomienie z dokumentacją szkolną i dokumentacją prawa oświatowego. Poznanie specyfiki pracy nauczyciela klasa I-III oraz zakresu obowiązków związanych z wykonywaniem zawodu. Przygotowanie scenariuszy zajęć własnych z wykorzystaniem metod aktywizujących oraz różnych form pracy motywujących uczniów do uczenia się. Prowadzenie lekcji w klasach I-III. Hospitowanie lekcji prowadzonych przez nauczycieli w klasach I-III i podejmowanie krytycznego namysłu nad obserwowanymi sytuacjami dydaktyczno-wychowawczymi. Obserwacja innych zajęć realizowanych w klasach I-III, np. języka obcego a także prowadzonych indywidualnie bądź w mniejszych grupach. Zapoznanie z pracą specjalistów: np. psychologa, pedagoga szkolnego, logopedy. Pomoc nauczycielowi w zajęciach opiekuńczych i w prowadzeniu zajęć. Pomoc indywidualna uczniom. Uczestniczenie w życiu szkoły. Udział, w miarę możliwości, w zebraniach z rodzicami, oraz radach pedagogicznych.

Pomoc w organizowaniu uroczystości i wydarzeń szkolnych. Uczestniczenie w wycieczkach i wyjściach pozaszkolnych. Dyżurowanie podczas przerw oraz opieka nad uczniami podczas zajęć świetlicowych. Konsultowanie podejmowanych działań z opiekunem praktyk i dokumentowanie pracy własnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w klasach I-III szkoły podstawowej; zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w szkole; różne rodzaje i funkcje oceniania oraz rolę nauczyciela w modelowaniu postaw i zachowań uczniów.

Umiejętności (potrafi): zastosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki; planować i realizować działania wychowawczo-dydaktyczne w klasach I-III szkoły podstawowej pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym; poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć; wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych uczniów oraz dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

XI - K. METODOLOGIA BADAŃ NAUKOWYCH

K.1. Metodologia badań społecznych

Cel kształcenia: ukształtowanie umiejętności i kompetencji w zakresie rozumienia paradygmatów wiedzy naukowej, specyfiki badań ilościowych i jakościowych; krytycznej postawy wobec wybieranych metod, technik i narzędzi badawczych; świadomego wyboru strategii badawczych w badaniach własnych.

Treści merytoryczne: orientacja pozytywistyczna i humanistyczna jako epistemologiczne zaplecze empirycznych nauk społecznych. Współczesne paradygmaty naukowe. Teorie i prawa nauki. Modele poznania i procedury wyjaśniania. Jakościowe strategie w badaniach społecznych. Procedury analizy i interpretacji danych jakościowych. Etyczne problemy terenowych badań empirycznych. Istota, rodzaje i charakter badań pedagogicznych. Jakościowe, ilościowe i mieszane modele badawcze. Fazy (etapy) procesu badawczego w naukach empirycznych. Formułowanie problemu badawczego, definiowanie zmiennych oraz dobór wskaźników. Klasyfikacje strategii i metod badawczych. Zasady konstrukcji narzędzi badawczych. Metody ilościowej i jakościowej analizy danych empirycznych. Podstawy warsztatu pisarstwa naukowego. Etyka badania naukowego. Metody analizy danych empirycznych w badaniach ilościowych i jakościowych. Istota poznania naukowego; cele nauk społecznych; organizacja i etapy badania naukowego: etapy postępowania badawczego, opracowanie koncepcji badań, określenie tematu i celu pracy, formułowanie problemu i hipotez badawczych, wybór terenu badań i dobór próby, typologia zmiennych, typologia wskaźników, badania pilotażowe, harmonogram badań. Zasady doboru strategii oraz metod badań. Konstruowanie narzędzi badawczych, podstawowe zasady budowy narzędzi badawczych. Metody analizy danych empirycznych w badaniach ilościowych i jakościowych. Prezentacja wyników badań, analiza i interpretacja danych empirycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu metodologię badań naukowych stosowanych

w dziedzinie nauk społecznych; terminy i założenia metodologiczne oraz zasady i normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki przedszkolnej, szkolnej i alternatywnej

Umiejętności (potrafi): rozróżniać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rzetelnego sprawozdawania wyników swoich badań; przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej; projektowania działań zmierzających do rozwoju przedszkola lub szkoły oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

K.2. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 1

Cel kształcenia: zapoznanie z aktualnymi trendami badawczymi w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Doskonalenie umiejętności wyszukiwania, selekcji i analizy literatury naukowej. Precyzowanie własnych zainteresowań badawczych i formułowanie problemu badawczego. Rozwijanie kompetencji konceptualizacji wybranego pola problemowego badań.

Treści merytoryczne: wprowadzenie w aktualne trendy badawcze w obszarze pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Zapoznanie z różnorodnymi źródłami wiedzy naukowej, w tym wybranymi czasopismami akademickimi, monografiami, raportami z badań oraz bazami danych naukowych. Omówienie sposobów skutecznego wyszukiwania i selekcji literatury oraz metod oceny jej wartości merytorycznej. Krytyczna analiza tekstów naukowych oraz identyfikowanie luk badawczych. Precyzowanie własnych zainteresowań badawczych oraz wybór problematyki badawczej. Przedstawienie kryteriów poprawnie sformułowanego problemu badawczego i struktury pola problemowego. Praca nad konceptualizacją problemu badawczego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): aktualne trendy badawcze w obszarze pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz ich znaczenie dla rozwoju teorii i praktyki edukacyjnej; różnorodne źródła wiedzy naukowej, a także sposoby ich wyszukiwania i oceny wiarygodności; zasady skutecznej selekcji i krytycznej analizy literatury naukowej, w tym identyfikowania luk badawczych; kryteria poprawnego formułowania problemu badawczego oraz strukturyzowania pola problemowego.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować i analizować źródła naukowe, korzystając z różnych baz danych i narzędzi bibliometrycznych; ocenić wartość merytoryczną oraz metodologiczną analizowanych tekstów naukowych, identyfikując istotne koncepcje, teorie i luki badawcze; sformułować problem badawczy, określić jego pole problemowe oraz uzasadnić jego znaczenie w kontekście istniejących badań; dokonać krytycznej analizy wybranego zagadnienia oraz przedstawić własne stanowisko w oparciu o zgromadzoną literaturę.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania refleksji nad własnymi zainteresowaniami badawczymi i ich znaczeniem dla rozwoju pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej; krytycznego myślenia i otwartości na różnorodne perspektywy teoretyczne oraz metodologiczne; samodzielnej i systematycznej pracy nad własnym projektem badawczym, z uwzględnieniem konieczności pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności analitycznych; wymiany poglądów oraz konstruktywnego uczestnictwa w dyskusji naukowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

K.3. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 2

Cel kształcenia: rozwijanie umiejętności analizy strategii badawczych i świadomego wyboru podejścia metodologicznego. Udoskonalanie kompetencji w zakresie formułowania problematyki badawczej i przygotowania teoretycznej podstawy pracy. Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy literatury przedmiotu i identyfikacji kluczowych teorii i modeli związanych z problematyką badawczą. Wzmacnianie umiejętności opracowywania projektu metodologicznego i postawy badawczej uwzględniającej zasady etyki naukowej i ochrony danych osobowych.

Treści merytoryczne: omówienie podstawowych strategii badawczych w naukach społecznych, a w szczególności z różnic między podejściem ilościowym a jakościowym. Przygotowanie wstępne projektu badawczego oraz analiza możliwości realizacji badań terenowych. Omówienie zagadnień etyki badań naukowych, w tym kwestii uzyskiwania zgody na prowadzenie badań oraz ochrony danych osobowych uczestników. Opracowanie koncepcji pracy magisterskiej, w tym podbudowy teoretycznej, opartej na krytycznej analizie literatury przedmiotu. Przedstawienie kluczowych teorii i modeli związanych z wybraną problematyką badawczą. Prezentacja i omówienie fragmentów opracowanej części teoretycznej pracy magisterskiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe strategie badawcze w naukach społecznych oraz kluczowe różnice między podejściem ilościowym a jakościowym; zasady projektowania badań, w tym konstruowania pytań badawczych, operacjonalizacji zmiennych oraz wyboru odpowiednich metod i narzędzi badawczych; podstawowe zagadnienia etyki badań naukowych, w tym wymogi dotyczące uzyskiwania zgody na badania, ochrony danych osobowych oraz zasad rzetelności naukowej; strukturalne i metodologiczne zasady opracowania koncepcji pracy magisterskiej, w tym budowy podbudowy teoretycznej na podstawie krytycznej analizy literatury przedmiotu; kluczowe teorie i modele związane z wybraną problematyką badawczą oraz ich zastosowanie w kontekście badań pedagogicznych.

Umiejętności (potrafi): dokonać analizy i porównania strategii badawczych oraz dostosować je do specyfiki własnych badań; sformułować problem badawczy oraz dobrać odpowiednią metodologię, uwzględniając charakter badań pedagogicznych; opracować wstępny projekt badawczy, uwzględniając możliwe trudności i ograniczenia związane z badaniami terenowymi; przeprowadzić krytyczną analizę literatury naukowej oraz zidentyfikować kluczowe teorie i modele istotne dla wybranego problemu badawczego; przygotować i zaprezentować fragmenty części teoretycznej pracy magisterskiej, uwzględniając wymogi metodologiczne i redakcyjne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego podejmowania decyzji dotyczących wyboru metodologii badań, z uwzględnieniem ich trafności i ograniczeń; stosowania zasad etyki badań naukowych, w tym ochrony praw uczestników badań oraz rzetelności naukowej; krytycznej refleksji nad doborem i zastosowaniem teorii oraz modeli badawczych w kontekście własnych badań; systematycznej pracy nad strukturą i jakością teoretycznej części pracy magisterskiej, zgodnie z wymogami akademickimi; aktywnego uczestnictwa w dyskusji nad metodologią badań oraz koncepcją pracy magisterskiej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

K.4. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 3

Cel kształcenia: pogłębianie umiejętności finalizacji metodologii badań i konstrukcji narzędzi badawczych. Doskonalenie kompetencji w zakresie prowadzenia badań terenowych i analizy zebranych danych. Opanowanie technik analizy jakościowej i ilościowej materiału empirycznego. Rozwijanie elastyczności w modyfikowaniu procesu badawczego w odpowiedzi na wyzwania terenowe.

Treści merytoryczne: omówienie kryteriów doboru próby badawczej oraz analiza ograniczeń związanych z dostępnością terenu badań; podjęcie decyzji o wyborze narzędzi badawczych i przeanalizowanie ich mocnych i słabych stron. W przypadku konieczności opracowania autorskich narzędzi badawczych, przeprowadzenie ich weryfikacji pod kątem trafności i rzetelności. Po uzyskaniu od uczestników zgody na przeprowadzenie badań, realizacja eksploracji w terenie. Zebranie danych i przeprowadzenie wstępnej analizy jakościowej i/lub ilościowej, w zależności od przyjętej strategii metodologicznej. Omówienie metod analizy danych, w tym metod statystycznych oraz technik interpretacji materiału empirycznego. W razie potrzeby kontynuacja badań terenowych oraz modyfikacja narzędzi badawczych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): kryteria doboru próby badawczej oraz ograniczenia związane z dostępnością terenu badań w naukach społecznych; zasady konstruowania i wyboru narzędzi badawczych, ich mocne i słabe strony oraz procedury oceny trafności i rzetelności; etapy realizacji badań terenowych, w tym zasady organizacji procesu badawczego oraz potencjalne trudności metodologiczne; podstawowe metody analizy danych jakościowych i ilościowych, w tym analizy statystycznej i interpretacji materiału empirycznego; procedury weryfikacji i ewentualnej modyfikacji narzędzi badawczych w toku badań.

Umiejętności (potrafi): dokonać trafnego doboru próby badawczej, uwzględniając specyfikę problemu badawczego oraz ograniczenia terenowe; przeprowadzić krytyczną analizę narzędzi badawczych oraz ocenić ich trafność i rzetelność; zrealizować badania terenowe zgodnie z przyjętymi założeniami metodologicznymi, dbając o jakość zbieranych danych; przeprowadzić wstępną analizę danych jakościowych i ilościowych oraz dobrać odpowiednie metody analizy wyników; w razie potrzeby modyfikować i udoskonalać narzędzia badawcze, uwzględniając wyniki wstępnej analizy danych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji dotyczących metodologii badań oraz modyfikacji narzędzi badawczych; przestrzegania zasad etyki badań terenowych, w tym uzyskiwania zgody na badania oraz ochrony praw uczestników; krytycznej analizy własnych działań badawczych oraz gotowości do weryfikacji przyjętych założeń metodologicznych; systematycznej i rzetelnej pracy nad analizą materiału empirycznego oraz formułowaniem wniosków.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

K.5. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 4

Cel kształcenia: doskonalenie umiejętności interpretacji wyników badań w odniesieniu do teorii i wcześniejszych badań. Wzmacnianie precyzji argumentacji i logicznej spójności wyводу naukowego. Kształtowanie umiejętności redakcyjnych, w tym organizacji tekstu, stosowania stylu akademickiego i zasad cytowania. Uwrażliwianie na kwestie etyczne i odpowiedzialność badawczą w procesie finalizacji pracy magisterskiej.

Treści merytoryczne: prezentacja cząstkowych wyników badań i omówienie ich w kontekście dotychczasowych ustaleń teoretycznych ze szczególnym uwzględnieniem precyzji argumentacji, spójności metodologicznej oraz poprawności wnioskowania. Omówienie technik redakcji pracy magisterskiej, w tym wymagań dotyczących kompozycji tekstu, stylu akademickiego oraz zasad cytowania i sporządzania bibliografii. Podjęcie problematyki prawa autorskiego oraz odpowiedzialności badawczej i etycznej. Dokonanie ostatecznej analizy materiału empirycznego i przygotowanie całości pracy do zaakceptowania przez promotora i złożenia w celu uruchomienia procedury dyplomowania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady analizy i interpretacji wyników badań w kontekście przyjętych założeń teoretycznych oraz metodologicznych; kryteria poprawności wnioskowania naukowego, w tym zasady spójności argumentacyjnej i logicznej analizy danych; techniki redakcji pracy magisterskiej, obejmujące kompozycję tekstu, stosowanie stylu akademickiego

oraz poprawność językową i formalną; zasady prawidłowego cytowania źródeł, sporządzania bibliografii oraz stosowania standardów edytorskich zgodnych z wymogami akademickimi; podstawowe zagadnienia prawa autorskiego oraz odpowiedzialności badawczej i etycznej w kontekście finalizacji pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): przeprowadzić zaawansowaną analizę wyników badań oraz sformułować trafne i uzasadnione wnioski; zinterpretować uzyskane wyniki badań w odniesieniu do literatury przedmiotu oraz istniejących teorii pedagogicznych; opracować końcową wersję pracy magisterskiej zgodnie z akademickimi standardami redakcyjnymi i metodologicznymi; stosować zasady poprawnego cytowania oraz unikać naruszeń prawa autorskiego i etyki naukowej; przygotować pracę do recenzji promotora i złożenia w celu uruchomienia procedury dyplomowania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej refleksji nad wynikami własnych badań oraz ich znaczeniem w kontekście nauk pedagogicznych; dbałości o rzetelność naukową, etykę badań oraz precyzję w formułowaniu argumentacji i wniosków; świadomego stosowania zasad redakcyjnych oraz przestrzegania norm akademickich w przygotowywanej pracy magisterskiej; odpowiedzialnego podejścia do finalizacji pracy dyplomowej i jej ostatecznej weryfikacji przed złożeniem; aktywnego uczestnictwa w dyskusji dotyczącej wyników badań i ich interpretacji.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

XII – INNE

1. Etykieta

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi zasad savoir-vivre'u, ze szczególnym uwzględnieniem etykiety codziennej, akademickiej oraz biznesowej.

Treści merytoryczne: podstawowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym – zwroty grzecznościowe, powitania, podstawowe zasady etykiety oraz precedencji w miejscach publicznych. Etykieta uniwersytecka – precedencja, tytułowanie, zasady korespondencji służbowej. Elementy etykiety biznesowej – dostosowanie ubioru do okoliczności, zasady przedstawiania, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zasady rządzące interpersonalnymi relacjami w życiu prywatnym oraz relacjach zawodowych.

Umiejętności (potrafi): stosować zasady etykiety i kurtuazji w życiu społecznym i zawodowym; współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania wagi zasad etykiety w relacjach interpersonalnych; reprezentowania postawy otwartej wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów oraz zachowania otwartości na poglądy innych ludzi; rozumienia potrzeby ciągłego doskonalenia się.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

2. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Cel kształcenia: przekazanie podstawowych wiadomości na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń; zapoznanie z okolicznościami i przyczynami wypadków; przedstawienie zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku; ukazanie potencjalnych zagrożeń związanych z miejscem i kierunkiem studiów.

Treści merytoryczne: regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Obowiązujące ustawy, rozporządzenia (Konstytucja RP, Kodeks Pracy). Identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla życia i zdrowia na poszczególnych kierunkach studiów (czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe). Analiza okoliczności i przyczyn wypadków: omówienie przyczyn wypadków. Ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i

w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru). Zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku – apteczka pierwszej pomocy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków, zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Umiejętności (potrafi): postępować z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia; posługiwać się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi; udzielać pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania ostrożność w postępowaniu z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia, dbania o przestrzeganie zasad BHP przez siebie i swoich kolegów, wykazania odpowiedzialności za bezpieczeństwo i higienę pracy w swoim otoczeniu, angażowania się w podejmowanie czynności ratunkowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

3. Ergonomia

Cel kształcenia: przybliżenie podstawowych zagadnień związanych z ergonomią rozumianą w sensie interdyscyplinarnym, uświadomienie zagrożeń i problemów (także zdrowotnych) związanych z niewłaściwymi rozwiązaniami ergonomicznymi na stanowiskach pracy zawodowej oraz w życiu pozazawodowym a także korzyści wynikających z prawidłowych działań w tym zakresie.

Treści merytoryczne: ergonomia – podstawowe pojęcia i definicje. Ergonomia jako nauka interdyscyplinarna. Główne nurty w ergonomii: ergonomia stanowiska pracy (wysiłek fizyczny na stanowisku pracy, wysiłek psychiczny na stanowisku pracy, dostosowanie antropometryczne stanowiska pracy, materialne środowisko pracy), ergonomia produktu – inżynieria ergonomicznej jakości, ergonomia dla osób starszych i niepełnosprawnych. Ergonomia pracy stojącej i siedzącej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia związane z ergonomią, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii stanowiska pracy.

Umiejętności (potrafi): ocenić (w zakresie podstawowym) warunki w pracy zawodowej oraz podczas aktywności pozazawodowej ze względu na problemy ergonomiczne i zagrożenia z tym związane.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przyjęcia postawy antropocentrycznej w stosunku do warunków pracy i życia codziennego, reagowania na zagrożenia wynikające z wadliwych rozwiązań i nieprawidłowości w zakresie jakości ergonomicznej; wrażliwej odpowiedzi na potrzeby osób niepełnosprawnych (w kontekście ergonomicznym).

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

4. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: zapoznanie z regulacjami w zakresie prawa własności intelektualnej – zasadami, pojęciami, wybranymi procedurami.

Treści merytoryczne: podstawy prawne ochrony własności intelektualnej. Pojęcie własności intelektualnej. Podmioty prawa własności intelektualnej. Treść prawa własności intelektualnej - prawa autorskie i pokrewne. Ograniczenia praw autorskich. Dozwolony użytek osobisty i publiczny utworów. Naruszenie praw autorskich (plagiat i piractwo intelektualne).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia i zasady związane z ochroną własności intelektualnej i prawa autorskiego.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie rozwijać wiedzę oraz umiejętności pedagogiczne i wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych i technologii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.